

~~Ma 108~~

Ma Saliquiaco, Barthol.

2) (Burchardus, ord. Paed.)

nicht verfilten
nicht PK

(Borchardus)

VERIDICA TER
re Sancte: Regionūq;
finitimarum: ac in eis
mirabilium De-
scriptio. Nusq;
antehac im-
pressa. *Me 107*

Ioan: R . K . Lectori.S.P.D.

Accipe Borchardi patris: studiose libellum
Lector: quem sacre Palladis ardor habet.
Terre spectari paruis amplissima chartis
Regna dedit Sācte: quo pede carpsit iter
Funiculo senis longo bis losue ductor
Distribuit turmis regna labore suo.
Transcurri pedibus lassis multoq; meatu
Nō opus est: eadē nūc manus arcta tenet.
Que redimes facili nūmo quecunq; iuuetus
Grandia possideas predia iure tuo.

ms!

Vindob.

Jo. Tacuinus de Tridino

1579, 4. April.

Ad. R. in Christo patrē Eberhardum de Ali-
uis: consummatissimum sacre Theologie pro-
fessorem: Prouincie Theutonie: fratrum
ordinis Predicatorij Priorem Prouin-
cialem optime meritum frater Joan-
nes Host de Romberch Kyrspen-
sis eiusdem ordinis: et pro-
uincie. S. B. D.

 Lunabilis mihi innatus: Mater am-
plissime: concreuit affectus: vel ppriū
quippiā: vel alieni moliminis. in cō-
munē referre si ugem: Proinde in pre-
sentiarum scripti: luxuriabor ceterorum: quoad
nostris (si qua forsā obtinget aliquādo ratio lu-
cem excipendi) agere liceat officium: Interea
si quid rari aut non vulgaris uel (ut aiunt) non
triuiale nostratum in manus incidat lectu di-
gnum: pro mea uirili conabor toto studio: dili-
gentia: et labore: in palam tuo Nomini dicatum
edere. Cui faciendo mor aderat: preter plurimo-
rum Italie morem. R. D. frater Chrysostimus
de Casali Gymnasij Bononiensis: Regens:
tam in philosophia q̄ in doctrinali scholastica-
ue Theologia: atq; etiam Sacra Biblia uir vn-
dequaq; doctissimus: opusculū perbreue: descri-
ptionis Terre Sancte: a venerabili. D. fratre
Borchardo nostrate: ex sua peregrinatione stu-
diosissime reportatum: diuine scripture consen-
taneum: eiusq; auctoritate fulcitum: pro sua in-
me beniuolentia: facile donauit: cū ex patria:
proximo heredi: Quod non pomposo verbo-
rum fastu: neque superuacaneis opinationum

A ij

Dedicatio: descriptionis

Intricacionibus verum quidem humili atq; pro-
more Ecclesiastico scribendi deuoto stilo optima
retextit sensa Non his forsan grata qui tanta re-
rum verborumq; inuolucris ethnicorum capti-
uantur: vt sui immemores inuerecunda ausint
fateri fronte: non sue professionis esse vbi preter
Aristotelem ⁊ Auerroym: de conscientie, consul-
tatione: seu ex sacro canone passus quispiam
subobscurus in disceptationem reuocatur: Ob
id Euangelice Predicationis concionatoribus:
ac sacrarum Bible historiarum studiosis: qui-
bus apprimè cōducet: gratificaturus ad autho-
ris: largientisq; tuiq; potissimū Nominis immor-
talitatem: in mille traduci exemplaria ad refo-
matissimū architypum curauī. Nihilī faciēs ca-
ninos horz dentes: qui famā cuiusq; lacerantes
passim vbiq; mordēt: Quoz ⁊ ipse derideo quin
potius desico sortem: q; cū Theologos sese nun-
cupent inter tot garrulandi modos: sic sic collu-
ctantur: crimen sibi persua deāt fore si cum alio
quopiam inciderint in sententiam: mallentes
tes penitus inuertere vez: q; etiam conscientia
stimulati consentaneum vero propositum corri-
pantis admittere. In qua re lōge secus ipse me
cū sentiens: superuacaneam hanc animi anxie-
tatē abhorrens nephasq; arbitratus: Sic vberri-
maz diui Aquinatis emulor indefesse disciplinā
vt quicquid ocy cōcedatur eo duce: Aurelij Au-
gustini ⁊ barbati Hieronymi: ac priscoz pbata
lectio sibi vendicat: quo promptior in viteli-
brum: vbi dulcedo mentis ⁊ reffectio anime ac
frustra alibi questoz copia est: animus introdu-
tus

ctus foueatur: nutriatur: ac deniq̃ satietur: Pre-
 fatum itaq; Opusculum in duas sectum partes
 per capitulorum paragraphos distinxit: adiectis
 in margine litteris. longiores minutatim partiē
 do: quatenus tabulam absq; annotatione factam
 equare facilius noua fieri poterat materis ap-
 plicarem. et si laboriosum videretur. Ceterū pre-
 posui toti libello Summarium quo facilius per
 tractata colligerentur clarioz; fieret ad intima
 introspectio. Mosce tibi qualescūq; sint Adode-
 ratōz optime nuncupo labores: quatenus Ma-
 ter cōmunis Alimanz: filij Alimani per confra-
 trem Alimani Alimanas excipias fruges: Et te
 quidem nullus oportunior non modo pro san-
 guinis tui claritate et alto stemate: sed et ob vir-
 tutum probitatem ac officij dignitatēq; prima-
 tum: quibus prudentissime vniuersum Teutho-
 nie gregem tibi cōmissum pascis exemplis et do-
 ctina. Tu igitur leto munusculum hoc exci-
 pito vultu: quatenus te censoze: te deniq; patro-
 no ceteri quibus prodesse poterat: vel legant
 vel respuant. Egoq; non segniter altiora donec
 ad magis vtilia me destinandum censueris mit-
 tenda curabo. Videbis quippe estimo prope
 diem nonnulla Angelici doctoris: ac diui Alber-
 ti et Ruberti anglici opera meis vigilijs: et lucu-
 brationibus castigatissima. Et ob id pro innata
 tibi humanitate: qua hactenus me tui obseruan-
 tissimum prosequere: ne desinas paterne plu-
 ribus profuturum fouere. Vale.

Prologus primus descrip.

Sacris Theologis ac diuine legis concionato-
ribus: frater Chrysostomus ordi. predic.
alumnus ac Theologorum minimus, S.

Humanus intellectus: cum extremum
gradum inter intellectualia sortitus
fuerit: et ideo potèntialitè rectissime nū
cupetur: nequit sibi ipsi derelictus: dis-
ciles proptus venande et abscondite veritatis
semitas percurrere: ne dum innato sed exili nem-
pe suo lumini innittitur: in varios preceps traha-
tur errores Quam ob causam: qui recte sentiūt
ac iudiciant: cum sibi proposuerint studium ali-
quod: cui insistere totis viribus decernunt ducē
eligunt quem sequentes suadent sibi nec immeri-
te recto calle: ad exoptatum finem posse pertin-
gere: Sic peripatetici Aristotelem: Academici
Platonē Geometre Euclidē &c. Magni Theo-
logi sacros codices elegere: in quibus deo auctore
reuelante de vltra mūdānis et diuinis rebus ac
natura: vera et idubia cognitio p̄tinet: Sicut. n.
a primo luminoso purissima lux sic a p̄rio vero
sincerissima veritas Quod si quā p̄ior doctrinas cō-
mētati fuerint vt studiosis aīs in futuro tempo-
re prodesse possint tantis extolluntur laudibus:
illis quas possumus: agimus: gratias certe in di-
uinorum canouum dilucidatione desudantes
ampliori honore digni sunt: Hinc toto euo cele-
berrimi effulserunt Damascenus Chrysostomus
tres Gregorij: greci duo et Romanus: moralis: ta-
ceo Hieronimum Basilium Augustinū qui sua
doctrina: veluti sidera clarissima splendent Nū-
per ad manus nostras deuenit liber patris Boz-
chardi

chardi Alman: ordi. Predi. eruditissimi in sacris
litteris ac defessi indagatoris: proprijs etiam pe-
dibus omnium locorū: qui a sacra Genesi: vsq;
ad Joānis Apocalipsim in antiqua: et nouale-
ge celebriores habetur Describit fidelissime iux-
ta duodecim ventorum dispositionem: et quan-
tum distet locus a loco: Almanico more leucas
assignās vt studiosis lect. auferre a me oēm dubi-
tandi causam: quinq; mensibus laboravi: nō par-
cens vigilijs aut estiuis caloribus: hoc in tempo-
re: diuinos libros: et actissime volui iterumq; vo-
lui historiales precipue: et cōperi qua fide et gra-
uitate processerit: hic nil leue aut imaginatione
confictum describitur: Quod in suo nempe sen-
satissimo Prohemio despōdit: penitus seruauit
Utrum quia: vt credo illius sui temporis cōsue-
tudine scripture sacra loca et dicta non rettulit:
ideo vt vobis innotescat huius descriptionis fi-
des et utilitas precipue in indagandis diuinarij
historiarum libris: loca et capita et dicta formali-
ter inserui Disposui insuper vniuersale inuento-
rium: Alphabetico ordine in quo absq; omni ere-
rore eadem allegata conspici possunt Stili hu-
ius Reuerendi patris simplici congruitate cure-
rentē: seruato quidem omnimode suo sensu: pau-
lulū eleuare cōstitui: ne ex simplicitate sua: lectio
apud huius secula sapientes uilis hēat: Cialete.

Summarium: descriptionis

Summa brevis: opusculi partitionem complectens

- Totum opusculum de quibus Sanctorum in terra de Sepulchro Originis de loco predicationis Jesu Christi §. 6. de Eleuthero flumine
- Capitulum primum est de generali partitione terre sancte et regionum adiacentium. §. 7. de Sarepta Sidoniorum
- Capitulum secundum est de descriptione terre sancte ab Achon Incipiendo versus aquilonem et continet. §. 8. de Beritho nobili ciuitate: et de miraculo propter crucifixionem Imaginis Jesu Christi
- Primus. §. de partitione terre sancte in quatuor portiones §. 10. de Biblio Patriarchatus Anthioceni prima ciuitate
2. §. de Lamparti Casa §. 1. de Botro ciuitate olim opulentissima
3. §. de puteo aquarum §. 12. de Nephin Castro
4. §. de puteo aquarum §. 13. de Tripoli et nationibus ibidem habitantibus et de Libano
5. §. de Thyre urbis celeberrime et de reliquis
- §. 14. de

Terre Sancte

- §.14. de monte Zcopar
dorum: 7 Sepulchro
Iosue 7 Chanaam
- §.15. de Arachas Ca-
stro
- §.16. de Sinon oppido
7 Adadianitis 7 Tur-
cimais 7 Biduinis 7c.
- §.17. de Anterado 7
Aradio: de vndecim fi-
lijs Chanaa 7 de qua-
tuor sepulchris eorum
Item de prima ec-
clesia in honorem. B.
Virginis constructa
- §.18. de Aldergath Ca-
stro
- Capitulū Tertius est
de descriptione terre
Sancte versus boreā
ab Achon Incipiendo
7 continet §.5.
- §.1. de Castro mote forti
- §.2. de Thoron Castro
- §.3. de Biser vrbe anti-
qua
- §.4. de Tielena vrbe: 7
Cesarea Philippi
- §.5. de origie 7 decursu
Jordanis 7 Ingressu
eius in mare Galilee
- Item de Traconitide
regione 7 alijs multis
- Capitulū quartus de
tertia terre Sancte de-
scriptione ab Achon
versus vulturum 7
continet §.11.
- §.1. Iudin Castro
- §.2. de Valle Sennim
- §.3. de Babil aut Cha-
bul
- §.4. de Sepheth
- §.5. de Cedus Nepta-
lim vrbe
- §.6. de Monte in quem
Iesus sepe ascendit: 7
lapide supra quem se-
dit predicans: 7 de lo-
co vbi stetit in litore
post resurrectionem 7
alijs multis
- §.7. de Lapharnaum
- §.8. de Cedar vrbe
- §.6. de Suecha vrbe
- §.10. de Tabernaculis
cedar
- §.11. de Cedar siue Ca-
mella: 7 de Terra arari
7 terra Hus

Repertorium descriptionis

- C**apitulū quintum de descriptione terre Sancte versus Subsolanum et continet §. 8.
- §. 1. de loco ubi dominus Mathēū vocauit
- §. 2. de Cafali Sangeor
- §. 3. de Maalon
- §. 4. de Dorthaym oppido ameno : et Listeria Joseph et Imahe litis emptoribus Joseph
- §. 5. de Neptalim ciuitate
- §. 6. de Bethsaida cuius rate. B. Petri
- §. 7. de Magdalo
- §. 8. de Moribus Seyr quinq
- C**apitulum Sextum de descriptione Terre Sancte versus Eurus et continet §. 11.
- §. 1. de Chana Galilee
- §. 2. de Ruina villa
- §. 3. de Abel meule siue Belma
- §. 4. de monte bethulie
- §. 5. de Tyberiade vrbe
- §. 6. de Decapoli regione
- §. 7. de Sephoron oppido
- §. 8. de Benedicta Manazareth
- §. 9. de Monte Tabor et torrente Lison
- §. 10. de Endor villa
- §. 11. de Maym
- C**apitulum Septimum de descriptione Terre Sancte versus northa ab Achon et continet §. 70.
- §. 1. de Torrente Lison
- §. 2. de Laymoth
- §. 3. de Magedo
- §. 4. de Mesre et fabam
- §. 5. de Suna vrbe
- §. 6. de Bethsan
- §. 7. de Jezrael vrbe regali
- §. 8. de dispositione montis Belboe et Hermo
- §. 9. de Conualli illustri
- §. 10. de Rore super monte Belboe
- §. 11. de Bilim oppido
- §. 12. Sebaste que olim

Terre Sancte

Samaria: z de Sara-	monte
cenis quid sentiāt de	§. 29. de fonte Helysel
Christo Beata virgi-	§. 30. de Hiericho
ne Itē q Joān. Bap.	§. 31. de Betagla
non fuit decolatus in	§. 32. de Mare mortuo
Samaria: sed corpus	huelacu aspalti
eius ibidem sepultum	§. 33. de Ariopoli
Item de dispositiōne	§. 34. de Segor
Samarie.	§. 35. de spatio z miran-
§. 13. de Tarse	dis maris mortui z
§. 14. de Tarpne	de valle illustri z bitu
§. 15. de monte Bethel	mine maris mortui
z Dan	§. 36. de Hay
§. 16. de Sichen	§. 37. de Bethel
§. 17. de fonte Jacob z	§. 38. de Anathot
montibus Barzim z	§. 39. de vinea Balsa-
Ebal.	mi in Engadi
§. 18. de Dhano Iouis	§. 40. de Adomin
hospitalis	§. 41. de Beturim
§. 19. de antiqua Siehē.	§. 42. de Bethania z
§. 20. d predio Ioseph	Bethphage
§. 21. de Lebna	§. 43. de Sancta ciuita
§. 22. d magna oppido	te Hierusalem: Et q
§. 23. de Babaa Saulis	non est translata: z
§. 24. de Rama	quomodo extenditur:
§. 25. de Emon z Dha-	z de dispositione eius
sello	antiq de turri Dauid
§. 26. de Doch castro	de monte Sion z mul
§. 27. de Balgale	tis alijs: vide ibdem
§. 28. de Quarantana	§. 44. de Magnitudi

Summarium: descriptionis

ne ⁊ ambitu Iherusa	§. 60. de valle benedi-
lem antique	ctionis
§. 45. de portis ciuita-	§. 61. de Ziph ⁊ Maon
tis Iherusalem	§. 62. de Lades berne
§. 46. de montibus in	§. 63. de Bethacaron
circuitu Iherusalem	§. 64. de Maambze
§. 47. de Sactis locis	§. 65. de Ebron antiqua
in Iherusal ē ⁊ extra	⁊ noua: ac duplici spe
diffuse; vide ibidem	lunca
multa	§. 66. de agro Damasce
§. 48. de Sylo	no: ⁊ de loco occisio-
§. 49. de Babaon	nis Abel ⁊c.
§. 50. de Emaus	§. 67. de Dabir siue Ca
§. 51. de Bethozon	riath sepher
§. 52. de Lariathiarim	§. 68. de Meeleschol
§. 53. de lachi nunc Ue-	§. 69. de Mobe vrbe
lenas dicta	§. 70. de Choriathot
§. 54. de Bethsame Iu	Abbatis
de	C Capituli octauuz de
§. 55. de Ramatha So	descriptioe Terre Sa-
phin	cte versus Austrum
§. 56. de Bethleem de	ab Achon ⁊ continet
Turri Alder: cisterna	§. 13.
David: presepe domi-	§. 1. de Laiphas vrbe ⁊
ni: miraculis atq; alijs	castro peregrinorum
vide ibidem	§. 2. de Speluncha Ihe
§. 57. de Bezeth	lye: ⁊ fonte filioꝝ pro
§. 58. de Colle Achille	phetarum
siue masada	§. 3. de Cesarea
§. 59. de Ebecua	§. 4. de Antipatrida

Terre Sancte

§. 5. de Manathot siue	Zabulon
Chato	§. 9. de Sorte tribus
§. 6. de Beth	Aser
§. 7. de Modin monte	§. 10. de Sorte tribus
z sepulchris Machabeorum	Neptalim
§. 8. de Acharon	§. 11. de Sorte tribus
§. 9. de Azoto	Dan
§. 10. de Maceda	C Scda pars eiusde
§. 11. de Alcalone	libelli continet quinqs
§. 12. de Gaza	capitula
§. 13. de Bersabee siue	Capitulum primum est
Bilbin	de Fertilitate Terre
C Capitulu nonum de	Sancte
longitudine z latitu-	Capitulum secundum
dine Terre Sancte z	de diuersis nationib ⁹
est. §. 1.	habitantibus in Ter-
§. 2. de Sorte tribus Ju-	ra Sancta z moribus
de	eorum : z cōtinet. §. 9.
§. 3. de Sorte tribus	§. 1. de omni natione
Symeon	que sub celo est habi-
§. 4. de Sorte tribus	tant aliqui in Terra
Beniamin	Sancta
§. 5. de Sorte tribus	§. 2. de latinis z pessi-
Esfriaym	ma eorum vita
§. 6. de Sorte tribus	§. 3. de Saracenis
Manasse	§. 4. de Syrianis
§. 7. de Sorte tribus	§. 5. de Grecis
Isachar	§. 6. de Nestorianis Ja-
§. 8. de Sorte tribus	cobitis z Gregorianis
	z Maronitis

Summarium: descriptionis

§. 7. de Nubianis et Ja
menis
§. 8. de Madianitis qui
et Biduini dicuntur et
Thanis et Assisinis
§. 9. de Armenis et alijs
multis incidenter; vi
de ibidem
Capitulū tertium de
scriptio Egypti ubi
plura tractantur
Capitulum quartum
de horto Balsami in
Egypto
Capitulū quintum de
miraculis admodū stu
pendis reliquiarū di
ui Baptiste. Et Con
clusio operis.

Finit Index Summarius Operis.

C fidissimum et vniuersale repertorium: super
librum Reuerendi ac deuotissimi patris: in sa-
cro eloquio eruditissimi. Bozcardi almani
ordinis Predicatorum: qui inscribitur: de
scriptio Terre Sancte eidemque adiacen-
tium regionum.

Abel: occisus fuit a Caym in agro: unde dicitur
Genesis quarto. Et essent in agro: cōsurrexit
Caym in Abel fratre suum et occidit eum: vbi
sit hic locus: vide in prima parte. c. 7. §. 66.
ibi de fossa ista contra austrum.

Abel meule: olim Belma: locus per quem ascendit
Holophernes cum exercitu: contra Bethuliam: ut
habetur in libro Judith cap. 7. ubi sic dicitur:
omnes parauerunt se ad pugnam et venerunt
per crepidinem montis ad apicem qui respicit
super Bethaym: a loco qui dicitur Belma: usque
ad Helmon: vide prima parte. c. 6. §. 3.

Acharon: urbs philistinum: ad quam deducta fuit ar-
cha domini a philisteis: ut dicitur primi regum. 5. cap.
vbi sic legitur Miserunt ergo archam domini in
Acharon. vide prima parte. c. 2. §. 2.

Acheldemach ager emptus triginta argenteis. i.
precio venditionis Iesu Christi de quo sic di-
citur in Mattheo cap. 27. Emerunt ex illis agrum
figuli in sepulturam peregrinorum: et propter hoc
vocatus est: ager acheldemach: id est ager san-
guinis. vide prima parte. c. 7. §. 45. R.

Achon: ciuitas munitissima: que prius Bethole-
maida dicebatur: de qua sic habetur in primo ma-
cha: cap. x. et anno centesimo sexagesimo asce-

Repertorium: descriptionis

dit Alexander: Anthiochi filius: q cognominatus est Nobilis: et occupauit Ptholemaidā et regnauit illic. 1. p. c. 2. §. 2.

Adam et Eua in quo loco planxerunt Abel filium interfectum a Caym: vbi adhuc extant lecti eorum: et fons mirabilis: vide prima parte. c. 7. §. 66.

Adam et Eua creduntur plasmati in agro Damasceno: vide ibidem.

Adomin castrum: vbi sicut legimus Lu. 10. homo quidam descendens ab Ierusalem in Iericho: incidit in latrones: et nunc etiam est locus periculosus vide in prima p. c. 7. §. 40.

Ager Damascenus in quo Adam fuit formatus: cuius terra est rubea: flexibilis sicut cera: preciosa nimis: quam saraceni deferunt ad Egyptum et Indiam venduntq; vt aromata: et eius admirabiles virtutes: auctor narrat. De loco hoc: videtur illud dictum Ezechielis. 27. capitulo: Damascenus negotiator tuus: in multitudine operum tuorum: vide in. 1. p. c. 7. §. 66.

Affech ciuitas: vbi Benadab rex Sirie pugnavit contra Achab: et fractus fuit: et siri qui remanserant fugierunt in Affech: vnde sic legitur in libro tertio regum capitulo. 20. Recensuit Benadab siriōs: et ascendit in affech: vt pugnaret contra Israel: vide. 1. p. c. 7. §. 4.

Amalech regio: quam iussit dominus Sauli delere et nulli parcere: nec aliquid seruare: vnde sic legitur in libro primo regum capitu. 14. Nūc ergo vade et percute Amalech: et demolire vniuersa

lire vniuersa eius: non parcas ei: et non concupiscas ex rebus eius aliquid: vide prima parte. c. 7. §. 61.

Anathot viculus sacerdotum: vbi ortus est Jeremias Propheta: vnde sic legimus in argumento in Jeremiam: Jeremias Anathotites: qui est viculus: tribus a Ierosolimis distans miliaribus: vide prima par. c. 7. §. 32.

Andromada filij Lephei: de qua fabulantur poete i quo loco fuit liberata a Perseo vide.

Achille collis: vbi latitauit David: fugiens Saul: vnde sic legimus in libro primo regum capitulo. 26. Et venerunt Ziphai ad Saul in Babaa: dicentes ecce David absconditus est in colle Achille que est ex aduerso solitudinis: vide prima parte. c. 7. §. 52.

Antipatrida: que ab Antipatre patre Herodis magni: denominata ē: antea Adunitio Assur dicta: de qua habetur in actibus Apostolorum capitulo. 23. vbi sic dicitur Milites assumentes Paulum duxerunt per noctem in Antipatridam: vide prima parte. c. 8. §. 4.

Antilibanus mons: vbi est et quomodo disponitur: vide prima parte. c. 2. §. 8.

Arabia in tres partes diuiditur: prime partis Metropolis est Bosron: que olim Bersa: nunc autem Busereth dicitur: in hac parte habitauit Abraam: postquam egressus est de hur Caldeorum: vnde legitur in libro Genesis cap. 21. q. Abraā plantauit nemus in Bersabee et fuit colonus Palestinoz multis diebus: secunde partis Metropolis est petra ciui-

Repertorium: descriptionis

tas olim Nabath dicta: et hec fuit terra Amon
et includebat regnum regis Basan: tertia. Alde
tropolis est Karach: olim petra deserti. Nec
continet terram Moab: et totam ydumeam et
montem seir: et superiorem regionem usque ad
mare rubrum: et hanc peragravit filius Israel:
egressi de Egypto postquam transierunt mare ru
brum: et hac habitaverunt filii Esau: et filii Loth:
et precepit deus filiis Israel: ne pugnarent in
ea: quoniam nec quantum est vestigium pedis:
daret eis possidendum: et id totum legimus in
libro Deutero. cap. scdo per totum. Nec est Ara
bia que a cosmographis Arabia petrea nun
cupatur: Et adverte quod terra promissionis non
continetur in hac tertia parte: sed in secun
da: Illic enim erat regnum Seon regis Esbo:
quod primo fuit captum a filiis Israel: ut legi
mus in libro Deuteron. cap. scdo ubi dicit:
Dixitque dominus ad me ecce cepi tibi trade
re terram Seon. incipe possidere eam: Ite co
tinetur in tertia: que incipit a fluviio Jordane
transito usque ad mare magnum: quod nos di
cimus mediterraneum: et de hoc legimus in li
bro Josue cap. quinto ubi sic dicitur postquam er
go audierunt omnes reges Amorreoꝝ et cun
cti reges Canaan: qui propinqua possidebant:
magni maris loca etc. et in hac parte est Jericho
et Jerusalem et totum regnum Iuda. prima
parte. c. i. d.
Arachas castrum: quod construxit Aracheus fi
lius Canaan ubi sit vide prima parte. c. 2. §. 15.
Aradium civitas: quam condidit Aradius qui fuit
filius

filii Canaā vt legimus ilibro Genesio cap.
decimo: ⁊ de hac vrbe loquit Ezechiel capi-
tulo. 27. filij Aradij cū exercitu suo: super mu-
ros tuos vide prima parte. c. 2. §. 17.

Aran regio: quā primo inhabitauit Thare pater
Abraam postq̃ egressus est de hur caldeoꝝ: ⁊
illic mortuus ē: Unde in libro Gen. sic legimus
cap. 11. Tulit itaq̃ Thare Abraam filiū suū: ⁊
Loth ⁊ Sarai vxorē Abraā: ⁊ eduxit eos de
hur caldeoꝝ vt irent in terrā Canaam: vene-
rūtq̃ vsq̃ Aran: ⁊ habitauerunt ibi: ⁊ Thare
mortuus ē in Aran: hec est Aran: ad quā Re-
becca misit filiū suū Jacob: ne occideretur
ab Esau: vnde sic legimus in lib. Gen. cap. 28.
igitur egressus Jacob: de Bersabee pergebat
in Aran: vide. 1. p. c. 4. §. 11.

Armenij q̃ deuoti sint in ecclesia dum orant aut
audiunt diuina: vide. 2. p. c. 2. §. 9.

Armenioꝝ sacerdotes qbus ceremonijs utan-
tur in missa circa Eucharistiam vide secunda
parte. c. 2. §. 9. B.

Armenioꝝ sacerdotes: habent easdē Ep̃las ea-
demq̃ Euangelia: sicut nos. sed i suo idioma-
te: consiciunt in azimo: ⁊ eisdem verbis sicut
nos: vide secunda pte c. 2. §. 9. C.

Ascalon ciuitas philistinoꝝ ex p̃cipuis: de qua
legimus in primo regum capi. 6. q̃ Ascalon
anum vnū aureum obtulit i reditu arche dñi:
cum alijs vrbibus philistinorum: ⁊ in Amos
cap. primo: dicitur contra vrbes philistinoꝝ:
Disperdam habitatozem de azoto: ⁊ tenentē
sceptrum de Ascalone: ⁊ peribūt reliqui phi-

Repertorium descriptionis

listinorum: et nunc est totum robur saraceno-
rum: vide prima parte c. 8. §. 11.

Azor ciuitas in qua regnavit Zabin: qui pugna-
uit contra Josue cum. 24. regibus: De ea sic
legimus in libro Josue capitulo. xj. Reuer-
susq; Josue statim cepit Azor: et regē eius per-
cussit gladio. Azor enim antiquitus inter om-
nia regna hec principatum tenebat: vide pri-
ma parte. c. 3. §. 3.

Arimathia ciuitas: ex qua ille nobilis Ioseph
de quo legimus Mathei. 27. q. venit: qui-
dam dices ab Arimathia nomine Ioseph q.
et ipse erat discipulus Iesu: hec est eadem cū
Ramatha sophin: de qua dicemus infra: et nūc
Ramatha dicitur vide. i. p. c. 7. §. 22.

Azotus ciuitas philistinorum: ad quam deduc-
erunt philistym archam domini: Unde sic le-
gimus in libro primo regum capitulo quinto
philistym autem tulerunt archam dei: et as-
portauerunt eam a lapide adiutorij in Azotum:
vide. i. p. c. 8. §. 9.

B

Babilonia Egypti sita super Niluz: et per quā
transit riuis vnus Nili describitur: Aduer-
te tamen q. de hac Babilonia: parum inueni-
mus in sacra scriptura: sed vt in pluribus lo-
quitur de Babilone que est in Assiria: cuius
rex fuit Nabuchodonosor: vt habetur in libro
quarto regum capitulo. 24. et 25. vide secūda
parte. c. 3. f.

Dabu

Babul castellum: quod saraceni zabul vel chabul vocant: quod interpretatur displicentia: et est propinquū Sepbeth: de quo dicemus infra vide prima parte. c. 4. §. 3.

Balsami vinea: que erat in monte Engadi: de quo dicemus infra: quomodo translata est in Egypto per Cleopatram reginam Egypti: sive ueniente sibi Antonio vide ibidem.

Balsamum in Egypto inter Elyopolim et Babyloniam quale arbutum habeat: et qualia folia: et quomodo colligitur: cuius ortus irrigatur fonte in quo beata virgo lauabat panniculos Iesu infantis: vide. 2. p. c. 4. A.

Berithus antiquissima ciuitas: vbi dicitur Saluator predicasse: vbi ostenditur ymago crucifixi: illusa et percussa a iudeis: ex qua fluxit sanguis: De hac parum in scriptura inuenimus: nisi quod in libro iudicum: capitulo nono dicit: Ingressi sunt phanum Dei sui Berith: et ex eo locus nomen acceperat: qui erat munitus ualde: vide. 1. p. c. 2. §. 9.

Bersabee: que nunc Siblim dicitur: in qua Abraam postquam diuisus fuit a Loth: habitauit: de ea sic legimus in libro Genesio: capitulo. 21. Idcirco vocatus est locus ille Bersabee: quia uterque scilicet Abimelech: et Abraam iurauerat: pro puteo iuramenti vide. 1. p. c. 8. §. 13.

Bethagla locus vbi Ioseph ascendens de Egypto cum senioribus Pharaonis et comitatu magno: deferrentes corpus Iacob patris sue uerunt super ipsum septem diebus: unde legimus in libro Genesio ca. quinquagesimo: quod cum

Repertorium: descriptionis

vidissent habitatores Chanaan dixerunt: plāctus magnus est iste Egyptus. propterea vocatum est nomen loci illius: planctus Egypti Bethagla vero interpretatur domus planctus vide. 1. p. c. 7. §. 31.

Bethania castellū Marthe et Marie Magdalene: de ea legimus in euangelio Joannis. xj. capi. erat quidam languens Lazarus a Bethania de castello Marthe: et Marie: ibi ostenditur domus Simonis leprosi: ibi ostenditur monumentum Lazari: quod saraceni plurimum venerantur: ibi ostenditur locus ubi Martha occurrit Saluatori: cū Lazarus eēt iam sepultus vide. 1. p. c. 7. §. 42.

Bethphage viculus: qui propinquus est loco ubi dñs asinā ascendit: vnde sic legimus in Luca. capitu. 19. et factum est: cum appropinquaret Bethphage et Bethaniam ad montem Oliueti. misit duos discipulos suos dicēs et c. Et aduerte q̄ ex Bethania et Bethphage: nō videtur Ierusalem propter montem Oliueti intermedium et propterea in Luca cap. 19. dicitur. Et cū appropinquaret iam ad descēsum montis Oliueti et paucis interpositis verbis videns ciuitatem fleuit super illam: vide prima parte. c. 7. §. 31.

Bethel ciuitas: que ante Luza vocabat: ibi habitauit Iacob: postq̄ reuersus est ex Mesopotamia: illic sacrificauit Deo altissimo et erexit lapidem in titulum: illic vidit scalam angelos ascendentes et descendentes: vnde legimus in libro Genesis capitulo. 35. locutus est Deus

Terre Sancte

Dens: ad Jacob: surge & ascende Bethel: & habitabit: ibi facq; altare domino: & infra: venit igitur Jacob Luzā: que est in terra canaā: cognomento Bethel: vide. l. p. c. 7. §. 37.

Bethel: nonnulli dicūt ipsam esse Ierusalē sed decipiuntur: potest autem sensus eorum esse quod Bethel: id est domus Dei: que est templum sacrum: sumatur pro Ierusalem vide ibidem.

Bethel: vbi Ieroboam filius Nabath: statuit vitulum aureum: dedicans ei Phanium & sacerdotes & altare: Unde sic legimus in libro tertio regum: capitulo. 12. posuit vitulum vnum aureum in Bethel & fecit phana in excelsis: & sacerdotes de extremis populi: constituitq; diem solemnem & ascendit altare quod extruxerat in Bethel vt adoleret incensum: vide l. p. c. 7. §. 17.

Bethleem: que & Euphrata: in qua sepeliuit Jacob Rachelem: cum reuerteretur ex Mesopotamia Unde sic legimus i libro Genesis capi. 35. Mortua est Rachel: & sepulta ē in via que ducit Euphratā: hec est Bethleem. In Bethleem ortus est David: vt legimus in primo Regum Capi. 16. In Bethleem ortus est saluator vt legimus Mathei Capitu. secundo. Cum natus esset Iesus in Bethleem vide. prima. p. c. 7. §. 56.

Bethleemitana ecclesia describit: pulcherrima & deuotissima: atq; preciosa valde vide prima. p. c. 7. §. 56. f.

Bethozon: duplex: superior & inferior: ciuitates

Repertorium descriptionis

quas primo edificauit: Sara filia Ephraym
vt legimus in primo parali: cap. 7. filia autem
eius: fuit Sara que edificauit Bethoron supe-
riorem et inferiorem: Extruxit autē. i. muniuit:
et fortiores reddidit Salomon: vt legimus in
secundo libro parali: cap. 2. Extruxit Salomō
Bethoron superiorem et Bethoron inferiorem
ciuitates muratas: habentes portas et vectes
et seras: vide prima parte. c. 7. §. 51.
Bethsaida ciuitas Galilee: ex qua oriundi sunt:
Petrus Andreas et Philippus: Sic enim legi-
mus Jo. primo cap. erat at Philippus a Beth-
saida ciuitate Petri et Andree: vide prima par-
te. c. 5. §. 6.
Bethsames villa Jude: ad quam due uacce iunē-
cule: que nondum iugo assuete fuerant: deduc-
erunt Archā domini: et Acharon Philistim:
Unde sic legimus in primo Regum: capitu. 6.
Ibāt autē in directū uacce: p. viā q̄ ducit Beth-
sames: et isra: Sed et satrape philistim seque-
bantur vsq; Bethsames: vide. 1. p. c. 7. §. 54.
Bethsan: ciuitas philistinorum: in cuius muro
suspenduntur cadauera Saulis et filiorum suo-
rum: Unde sic legimus in primo regū capi. 31.
et philistim posuerunt arma Saulis in Tem-
plo Astaroth: corpus vero eius suspendunt
in muro Bethsan: vide prima parte. c. 7. §. 6.
Bethsura: castrum edificatum et munitum tēpo-
re Machabeor: captū ab Antiocho rege ado-
lescente: dicto Eupatore: Unde sic legimus in
primo machabeorum capi. 6. Et iratus rex .s.
Antiochus adolescens vt audiuit hec: conuo-
cavit omnes

Terre Sancte

cavit omnes amicos suos: et principes exercitus sui: et infra: Et venerunt per Idumeam et applicuerunt ad Bethsuram et pugnaverunt dies multos vide.

Bethulia: contra quam ascendit Holophernes: occisus a Judith: cuius castrorum adhuc indicia apparēt. De hac sic legimus i libro Judith cap. 7. Holophernes altera die precepit exercitibus suis: vt ascenderent contra Bethuliam: vide prima parte. c. 6. §. 4.

Bethurin: locus: ex quo fuit: ille Semei filius gemini: qui maledicebat David fugienti ab Absalon: Unde sic legimus in secundo regū capi. 16. Venit ergo rex: vsq; Behurin: et ecce egrediebatur vir de cognatione domus Saul nomine Semei filius ge: procedebatq; egrediens et maledicebat: et mittebat lapides contra David: vide prima parte. c. 7. §. 41.

Bezeth: vbi Saul factus rex congregavit filios Israel contra Naas amoniten: Unde sic legimus in primo regū cap. xi. inuasit timor domini populū: et egressi sunt quasi vnus: et recessit eos Saul in Bezeth vide. 1. p. c. 7. §. 57.

Biblum ciuitas prima parte. c. 2. §. 10.

Botrum ciuitas prima parte. c. 2. §. 11.

L

Lades berne: locus vbi et destrū pharā ex q̄ Moyses exploratores misit: ad p̄siderādā terrā Chanāā: De qb̄ sic legimus i libro numeri cap. 13. Reuersiq; exploratores terre: post. 40. dies ve

Repertorium: descriptionis

nerunt ad Moysen et Aaron omnemque ceteris
filiorum Israel in desertum phares: quod est
in Eades vide. 1. p. c. 7. §. 62.

Epharnaum ciuitas notissima in scripturis: pres-
cipue exactibus saluatoris: a leo destructa est
vt vix nunc extant. 2. domus: impleta est enim
comunatio Iesu in Adath. cap. xi. cum dixit et
tu Epharnaum: nunquid vsque in celum exal-
taberis: vsque in infernum descendes. vide p. i.
ma. p. c. 4. §. 7.

Eayphe domus: in qua Iudei illuserunt salua-
tori adhuc ostenditur vide. 1. p. c. 7. §. 47. ad.

Eayphas ciuitas: sub pede montis Carmeli edi-
ficata: vide. 1. p. c. 8. §. 1.

Eaymoth. castrum: vbi dicitur Lamech occidisse
Laym de quo sic legimus i libro Genesis cap.

4. Audite vocem meam vxores Lamech: quo-
niam occidi virum in vulnus meum: et adole-
scentulum in liuorem meum. septuplum dabit
ultio de Layn: de Lamech vero septuagies
septies vide. 1. p. c. 7. §. 2.

Cameli in terra sancta sunt in maxima multitu-
dine: naz auctor asserit se vidisse circa finem li-
bani gregem camelorum numero. 3000. et am-
plius vide. 1. p. c. 2. §. 16.

Chanaam filius Cham filii Noe hos filios ha-
buit qui numerantur in libro Genesis cap. x.
vbi sic legimus Chanaam at genuit Sidone pri-
mogenitum suum: Etheum Jebuseum: et Amor-
reum et Bergeum et Eueum et Arachum Ly-
neum et Aradium: Samariten et Amatheum:
et per hos disseminati sunt populi Chananee-
rum: vide

Terre Sancte

rum vide. 1. p. c. 2. §. 16.

Chananea mulier: de qua legimus i Math. capitulo 15. q. egressa a finibus Tiri & Sidonis: venit ad Iesum pro salute filie; in quo loco erat quando locuta est cū Iesu: & audiuit: Nō sum missus nisi ad oues: &c. vide. 1. p. c. 2. §. 8.

Chana Galilee: de qua legimus Joannis secundo cap. q. nuptie facte sunt in Chana Galilee: & Iesus aquam mutauit in vinum: vbi sit: & quomodo nūc est sub terra: & ratio huius adducitur ab auctore vide. 1. p. c. 6. §. 1.

Chariathiarim ciuitas: in qua reposita est Archa domini: postquā reducta fuit de terra Philistinū Unde sic legimus in primo Regū cap. septimo: venerunt viri Chariathiarim & reduxerunt Archam domini: & intulerunt eam in domum Aminadab in Gabaa. vide prima parte. c. 7. §. 52.

Chariath Sepher: idest ciuitas litterarum: que & Dabir post nūcupata est: quam accepit Othoniel frater iunior Caleph: cui Caleph dedit Axam filiam suam in vxorem cum irriguo superius & irriguo inferius. Unde sic legimus in libro Josue capitulo decimoquinto: Caleph conscendens venit ad habitatores Dabir: que prius vocabatur Chariath Sepher: idest ciuitas litterarum: & dixit qui percusserit Chariath Sepher: dabo ei Axam filiam meam vxorem vide. 1. p. c. 7. §. 67.

Ledar ciuitas gloriosa: quam Iosephus Camelam appellat: q̄potens & gloriosa fuerit colligimus in Isaia capitu. 21. sic enim inquit

Repetitorium: descriptionis

et auferetur omnis gloria Cedar et reliquie numeri sagittariorum fortium de filijs Cedar imminuentur: et in Ezechiele capitu. 27. sic legimus: Uniuersi principes Cedar negociatores manus tue: cum agnis et arietibus et hedis uenerunt ad te: vide. 1. p. c. 4. §. 2. ibidem. §. 11.

Cedes Neptalim: una ex urbibus: que assignate sunt pro fugitiuis. Unde sic legimus i libro Iosue capitu. 20. Separate vrbes fugitiuoru: de quibus locutus sum ad vos per mansi Moysi: ut confugiat ad eas quicumque animam percusserit nescius: et infra: Decreueruntque cedes in Galilea montis Neptalim: vide prima parte. c. 4. §. 2.

Enaculum in quo ut legimus luce. 22. capitu. dominus pascha cum discipulis suis celebravit: in quo post resurrectione: discipulis congregatis frequenter apparuit. In quo Mathias forte electus est: vide. 1. p. c. 7. §. 47. M.

Centurio de quo legimus in Math. capitu. 8. quod ad Iesum venit: rogans pro puero paralitico: in quo loco saluatorem allocutus fuerit vide prima parte. c. 4. §. 6

Cesarea: in qua ut legimus in actibus Apostolorum: capitulo decimo Petrus predicauit Cornelio et baptizauit eum: et capitu. 21. legimus quomodo. Agabus propheta: prophetauit Paulo ipsum alligandum in Ierusalem et tradendum in manus gentium Et capitu. 24. legimus quomodo Cesaree disputauit contra Tar tullum oratores contra preside felice: vide prima parte. c. 3. §. 1.

Cesarea

Terre Sancte

Cesarea Philippi: de qua legimus in Math. capitulo .16. q̄ venit Iesus in partes Cesaree Philippi: ipsa est Telenas: que ante: dicta est Dan: Antiquitus autem in scripturis sacris dicitur Lachis De qua sic legimus Josue capit. decimo. De Lebna transiit in Lachis cū omni Israel: et exercitu per girum disposito expugnabat eam: tradiditq; dominus Lachis in manu filiorum Israel: Nec est Lachis: ex qua vt legimus in Isa: capitulo .36. Senacherib rex assiriorum: misit Rapsacem ad Iersalem ad Ezechiam pro obtinenda ciuitate: vide prima parte. c. 9. §. 1.

Lison torrens: de quo legimus in libro Iudicum capitulo quarto sic: ego adducam ad te in loco torrentis Lison Syfara principem exercitus Iabin: et currus atq; omnem multitudinem: Quomodo aggregat ex aquis pluuiaribus descendentibus de monte Thabor et Hermon: et Hermon: vide prima parte. c. 6. §. 9.

Cisterna Ioseph: in qua positus fuit a fratribus suis vt legimus in libro Gene. capit. 37. prouicte eum in cisternam veterem que est in solitudine: manusq; vestras seruate innoxias: vbi nam hec sit vide prima parte. c. 2. §. 8.

Columna pars ad quam flagellatus est dominus vbi sit et ad quem locum fuerit translata vide prima parte. c. 7. §. 47. J.

Donallis illustris: in qua cōgregati sunt multi reges: vt legimus in libro Gene. cap. 14. q̄ fuerit hic Rex Sennar: rex Nōti rex Elamitarum: et Thadal rex gentiū: oēs hūi ut inquit scriptura

Repertorium: descriptionis

conuenerunt in vallem illustrem que nunc est mare salis. hec ibi: Quomodo disponit q̄ame na ⁊ fertilis: ⁊ extenditur usq; ad mare mortuum: vide. l. p. c. 7. §. 9.

Corozaym contra quam clamat saluator Math. xi. capi. Ubi tibi Corozaym: quomodo destructa sit: cuius ruine ostenduntur super mare Galilee vide. l. p. c. 4. §. 7.

Cruci affixus Saluator: uertebat faciem suam ad occidentem ⁊ signum adducitur ab auctore vide. l. p. c. 7. §. 47. 2.

Cruz quomodo fuit fixa: ⁊ quāte latitudinis ac profunditatis est foramen ipsum: vide prima parte. c. 7. §. 47. 11.

Cruz ubi fuit inuenta ab Helena Cōstantini matre vide ibidem. 15.

D

Dan: mons super quem Ieroboam filius Nabath statuit alterum vitulū aureum: i quo fecit idolatrare Israel: Sic. n. legimus i libro tertio Regū Cap. 12. posuit Ieroboā vitulū unū in Bethel: alterum in Dan ⁊ factum est verbum hoc in peccatum vide. l. p. c. 7. §. 15.

Decapolis de qua legimus Math. cap. 4. g. turbe secute sunt Iesum de Galilea ⁊ de Decapoli: quos terminos habeat: ⁊ que sint ille decem ciuitates: a quibus dicit Decapolis: ⁊ est ea dē regio cū Iturea ⁊ Traconitide: ⁊ planicie libani ⁊ terra Moab ⁊ Galilea gentium vide prima parte. c. 6. §. 6.

Diuisionis

Terre Sancte

Diuisionem totius terre promissionis fm quā
libet tribū: vide prima parte. c. 9. per totum.
Dothaym: vbi Ioseph missus a patre Jacob: p-
uenit fratres suos: vt legimus in lib. Genesio
cap. 37. vide prima parte. c. 5. §. 4.
Dromedarij: plurimum habundat in terra pro-
missionis: vide secunda parte. c. 2. E.

E

Ebron antiqua: in qua mortua ⁊ sepulta ē Sar-
ra ipsa est ciuitas Arbee: q̄ hebraice dicitur La-
riath Arbee: vt legimus i lib. Gen. cap. 23. vbi
sic scribit: Viriſ Sarra centū viginti ſeptē an-
nis: ⁊ mortua ē in ciuitate Arbee q̄ est Ebron
i terra Ebanaam. In hac regnauit Dauid ſu-
per Iudam. 7. annis. Sic enim legimus in ſe-
cundo libro regū cap. 2. ⁊ fuit numerus dierū
quos cōmoratus est Dauid i perans i Ebron
super domum Iuda. 7. annorum ⁊ 6. mēſū:
vide prima parte. c. 7. §. 65.

Ecclesia ſancti ſepulchri: quomodo diſpoſita ⁊
ſituata eſt: vide prima parte. c. 7. §. 47. f.

Ecclesia Solgotana: quomodo diſpoſita eſt: vi-
de prima parte. c. 7. §. 47. f.

Egyptus tota deſcribitur: ⁊ q̄ fuerint p̄cipue eius
vibes: cōtra quas clamat Ezechiel i cap. 30. ⁊
ſunt iſte Mēphis Taphnis Alexādria: El yo-
polis Bubaſti: de q̄bus dicā ſingulariter in p-
p̄ijs locis alphabeti: vide ſcōa p. c. 3. p. totū.

Egyptus ē fere inaccessibilis: eo q̄ ab occidēte
hēt mare magnū: ⁊ ſic nō eſt accessus niſi p̄ na-
ues cōtra affricū ē deſertū Lybie: ab aſtro eſt
deſertū Ethio pie: ab oriēte ē deſertū Thebay

E

Repertorium: descriptionis

Dos: cōtra vulturū z septentrionē est desertū per qđ errauerunt filij Israhel per. 40. anno s: vide secunda parte. c. 3. §. 15.

Eleutherus flumius: de quo sic legimus i primo lib. Machabeoz cap. xi. Et abijt Ionatas cū rege vsq; ad flumini qui vocat Eleuterus z reuersus ē i Ierusalē: vide prima p. c. 2. §. 6.

Emaus: castellū notissimū in Euangelio p̄cipue apud Marcū cap. 16: de duob^o discipulis cōtibus i Emaus z nūc Nicopolis dī: Ubi sit: vi de prima parte. c. 7. §. 50.

Endor: villa i qua habitabat phitonissa: quā cōsuluit Saul cōtra Philistīm: Ubi sic legimus in primo regū cap. 28. Dixit Saul seruīs suis: Querite mihi mulierē hāntē phitonē: Et infra. Est mulier phitonem habens in Endor: vide prima parte. c. 6. §. 10.

Engadi mons in quo latuit Dauid: cū ē persequeret Saul: Sic. n. legimus i prio regū cap. 24. Ascēdit ergo Dauid ide: z habitauit i locis tutissimis Engadi: hic mōs cecidit i fortē trib^o Jude vt legim^o i Josue cap. 15. Engadi cuitates sex z ville ear: vide. 1. p. c. 7. §. 39.

Engadi vinee delicatissime z speciose de quib^o dicitur in cāticis cāticor Salomnis cap. pri. Botrus cypri dilectus meus: mihi i vineis Engadi: vide prima parte. c. 7. §. 39.

Esdrelon: de quo legimus i lib. Judith: cap. pri. qđ Nabuchodonosor misit ad oēs q habitabāt i cāpo magno Esdrelon. Est idē locus cū eo qui dicit in. 4. lib. regū: cap. 9. Lāpus magedo: i quo mortuus est Ochozias p̄cussus a militibus Iehu: z idē cū eo q dī Adagedan de quo

Terre Sancte

de quo legim⁹: Mathei. 15. q^d Iesus dimissa turba: ascēdit i nauiculā: z venit i fines Madagadan: Sed vnde oriat hec nominis diuersitas declarat auctor: vide prima parte .c.6. §.3. z.c.7. §.3.

Extenſio terre Sācte est a Dan: q^d nūc Cesarea Philippi: vsq; Bersabee: q^d nūc Giblin dicit^r z nō plene cōtinet leucas. 120. Nec extenſio declarat p illud q^d legim⁹ i. 2. Regū ca. 24. qñ Dauid dixit ad Joab principē exercitus sui perambula oēs tribus Iſrael a Dan vsq; ad Bersabee: z numera populū vt ſciam numerum eius: vide prima parte. c. j.

F

Fertilitas terre sanctē quāta sit: vt vere impleatur illud: q^d scribit Deute. cap. 3. Dñs deus tuus introducet te i terrā bonam: terrā riuorū aquarū z fontiu i cuius campis z montibus: erumpunt flumiorū abyſſi: terra frumētī ordeī ac vinearū: i qua ficus z malogranata nascitur: terra olei z mellis: vbi absq; vlla penuria comedes panem tuum: z rerum omnium habundantia perfrueris: vide scda parte c. i.

Fons: de quo dicit: in canticis cap. 4. fons hortorū putens aquarū viuentiu: que fluunt iperu de Libano: q^d mirabilis sit: z quomodo in veritate rei sunt plures: z non vnus tantum: vi de prima parte, 1. 2. §. 13.

Fons viuus nūcupatus ex magna scaturitiōe z habundantia aquarū: discurremus p tres leucas p capū capharnaī: quē dicunt esse venaz Nili: eo q^d Lorcouum piscem nutrit: qui non

Repertorium: descriptionis

nisi in Nili inuenitur: vide prima p. c. 4. §. 6.
Fons Helisei: quē vt legim⁹ i lib. 4. regū cap. 2.
dulce reddidit immissione salis. Sic enim dicit
scriptura: egressus Helysens ad fontē aquarū
misit in illum sal et ait: Hec dicit dñs: sanauit
aquas has: et nō erit vltra in eis mors neq;
sterilitas: q̄z magnus et nobilis sit: vide prima
parte. c. 7. §. 29.

Fons Siloe: de quo intelligitur, illud Isaye. 2.
p eo quābiecit populus iste aquas siloe: que
vadunt cū silentio ab eo fluunt aque ad nata
toria siloe: de quibus dicemus infra: vide pri
ma parte. c. 7. §. 43. 2.

Fons Rogel: ve quo sic legimus in lib. 3. regum
cap. primo immolatis ergo Lidonias arietib;
bus et vitulis: iuxta lapidē Zoelth: q̄ erat vici
nus fonti Rogel et. vide. 1. p. c. 7. §. 43. S.

Fures in Armenia: qui furta parua cōmittunt
qbus nō merent mortē: castrant: ne filios sibi
similes generent: vide. 2. p. c. 2. §. 9. E.

Fructus q̄ nascunt sub mōte Engadi: iuxta ma
re mortuū: qd ē mare: vbi prius sodoma: ple
nisunt. fauilla et cinere: licet arbores pulcherrime
sint i frondibus: vide prima p. c. 7. §. 39.

Gabaa in tribu Benjamin: in ea Iospiratus est
lenitas: cuius vxor oppressa fuit et mortua:
ibidem et propter quam fere tota tribus Be
niamin deleta fuit. Sic enim legimus in libro
Iudicum capitulo. 20. Interrogatus lenita
maritus mulieris interfecte: quomodo tantū
scelus perpetrasti esset: et rēdit Veni in Gabaa
Beniamintē vxore mea: illucq; diuerſi et ec
ce hoies ciuitatis illius circūdederunt nocte
domum

domum in qua manebā volentes me occide-
re z. vixorem meā incredibili furore libidinis
verātes deniq; mortua est: vide. 1. p. c. 7. §. 23.
Gabaon ciuitas ex qua venerūt Gabaonite ad
Josue: postulātes pacē: sic. n. legimus in libro
Josue cap. 9. Habitantes in Gabaon audien-
tes contra que fecerat Josue. 4. z. infra perre-
reruntq; ad Josue qui tunc morabatur in ca-
stris Balgale z. dixerunt De terra longinqua
venimus: pacem vobiscum facere cupientes:
vide prima parte. c. 7. §. 49.

Balaad: vbi laban persequens Jacob: compre-
hendit eum z. inientes fedus pacis comede-
runt simul: super tumulum lapidum: Sic er-
go legimus in libro Gene. capit. 31. dixitq; La-
ban: Tumulus iste testis erit inter me z. te: z.
idcirco appellatum est nomen eius Balaad
idest tumulus testis vide. 1. p. c. 7. §. 26.

Balgala: vbi transito Jordane: Josue circunci-
dit filios Israel: postq; terrā promissionis ap-
plicuerunt: Unde sic legimus in libro Josue
cap. 5. postq; omnes circuncisi sunt: manserūt
in eodē castrorū loco: donec sanarentur: Et in-
fra: vocatq; est nomē loci illius: Balgala vsq;
in presentem diem: vide prima. p. c. 7. §. 27.

Barizim mōs: in quo Josue: replicauit toti Deu-
teronomiā Moysi audiente populo: Sic. n.
legimus in libro Josue cap. 1. 3. Adedia ps po-
puli stabat iuxta Adōtē Barizim z. media iux-
ta montem Sebal: z. infra: z. cuncta que scri-
pta fuerāt in legis volumine replicauit corāz
omni multitudine Israel: vide. 1. p. c. 7. §. 17.

Barizim qui vt supra: mōs est: super quem edifi-

Repertorium descriptionis

catum fuit tēplum Iouis olympij: ad instar tēpli Salomonis in Ierusalem: z hoc templuz videtur insinuasse Samaritana: quādo dixit Iesu: patres nostri in monte hoc adorauerūt Joannis cap. 4. vide. 1. p. c. 7. §. 17.

Bedeon pugnavit contra Adadian in valle: que est planicies inter Belboe z Hermon: Sic .n. scribitur in libro Iudicū capi. 7. Igit Beded de nocte cōsurgēs: z oīs populus cū eo: venit ad fontē q vocat Arad: erant aut castra Adadian in valle ad septentrionalē plagā collis excelis: hic est Belboe: vide. 1. p. c. 7. §. 3.

Belboe mōs in quo interfectus ē Saul z Jonothas sic .n. scribit in secūdo regū cap. primo Dixit adolescens David: Casu veni in mōtē Belboe z Saul icūbebat sup hastā suā: qūo disponit cū mōte Hermon: vide. 1. p. c. 7. §. 3.

Belboe: credūt aliq z predicāt: q in monte Belboe nō cadit ros: eo q imprecatus ē ei David vt legimus in secūdo regū cap. primo Adōtes Belboe nec ros nec pluuia cadāt sup vos: z tamen auctor: in ipso monte dormiuit z maximum rore vidit i mane Declarat ēt qūo illud dictū: pōt in parte saluari: vide. 1. p. c. 7. §. 10.

Beth ciuitas philistinū de qua pcessit Goliath: sic enim legimus in primo regū cap. 17. z egresus est Goliath de geth: vir Spurius: vide prima parte. c. 2. §. 6.

Bethsemani vbi erat hortus in quo orauit Saluator tempore passionis vt legimus in Mattheo capitulo. 26. Tunc venit Iesus in villā que dicitur Bethsemani: vide prima parte. c. 7. §. 47. E.

Id Hay

Terre Sancte

¶

Hay vrbis quam expugnauit ⁊ deleuit omnibus
interfectis Josue p̄cepto dñi: Sic. n. legimus
Josue. 2. Josue non contraxit manum: quam
in sublime errexerat tenens clipeū donec inter
ficerentur omnes habitatores Hay qui succē
dit urbem ⁊ fecit eam inuulsum sempiternū:
vide prima parte. c. 7. §. 36.

Helyas pascebat a coruis: p̄cepto domini in tor
rente Carith: Sic. n. legimus in libro tertio re
gū cap. 17. Et q̄ abiisset sedit in torēte Carith
qui est cōtra Jordane: corui quoq; deferebāt ei
panem ⁊ carnes in mane: similiter ⁊ vesp̄is
Auctor describit hūc locū: vide. 1. p. c. 7. §. 27.

Helyseus credit natus in villa que dīr Abelmēu
la Sic. n. legimus in lib. tertio regū cap. 19. De
lyseū aut filiū Saphat: q̄ ē de Abelmēula vn
gues Prophetam pro te: vide. 1. p. c. 6. §. 3.

Hermon mons: de quo legimus in psalmo: Si
cut ros Hermon: q̄ descendit in montē Syō:
quō disponitur ⁊ vbi est: vide. 1. p. c. 7. §. 8.

¶

Jacobus Ap̄lus: de quo legimus: actū Ap̄lor
cap. 12. q̄ Herodes rex occidit Jacobum fra
trem Joannis gladio: in quo loco occisus
fuerit: vide prima parte. c. 7. §. 47. Ad.

Jericho ciuitas de qua legimus Josue cap. 6. q̄
munita fortesq; viri erāt in ea: cuius mari ad
sonitū tubarū iubilei corruerūt: vbi sit: ⁊ nunc
vix. 8. domos habet: vide. 1. p. c. 7. §. 30.

Jerusalē: q̄ antiquitus Iebus dicebat: sic. n. legi
mus in libro Iudicū ca. 19. Vēnit cōtra Iebus

¶ iii

Repertorium: descriptionis

que altero nomine vocatur Ierusalem: quomodo situatur: quantum distat ab Elchon: a Samaria que nunc Sebaste dicitur: a Nazareth a Iope a Ierico: a Bethleem: a Thecua: ab Elbron: vide prima parte. c. 7. §. 43. A
Ierusalem tempore Salomonis: quomodo posita erat et quod mirabilis legimus enim in libro tertio regum cap. 9. q. Salomon edificauit domum domini et domum suam et melo: et murum circa Ierusalem: vide prima. p. c. 7. §. 43. D
Ierusalem quam magnam et nobilissimum ambitum antiquitus habuit: et auctor ipsum perfecte describit: ut vix sit illud psalmi Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei: vide. 1. p. c. 7. §. 44. A
Ierusalem quomodo est in loco eminenti: et ex ea quot regiones videntur: inter quas est mons Nebo et Phasga: super quos iussu dei Moyses ascendit et sicut legimus in Deuteronomio cap. 34. postquam dominus ostendit ei omnem terram promissam et vidit oculis suis: dixit ei dominus vidisti eam: et non transibis ad illam: mortuusque est ibi: vide ibidem. §. 43. et 44. et 47. D
Ierusalem. 8. portas habuit: prima nominatur porta David: que in libro Neemie: cap. 3. dicitur porta piscium: secunda dicitur porta iudicaria: quia extra hanc dominus passus est apud Neemiam ibidem dicitur porta vetus: tertia dicitur porta Effraym: apud Neemiam dicitur porta equorum. 4. dicitur porta anguli de qua legimus in libro. 4. regum cap. 14. q. Joas interrupit murum Ierusalem a porta Effraym usque ad portam anguli quodringetis cubitis. 5. dicitur porta sterquilina similiter eam noiat Neemia ibidem. 6. ut porta grecis: similiter

gis: similiter eam noiat Neemias ibide: septi-
ma dicit porta aurea: sed hec erat magis tem-
pli q̄ ciuitatis intra quā erat porta tēpli que
dicebat speciosa ⁊ ideo hanc nō adducit Nee-
mias: octaua dē porta fontis syloe: Neemias
autem simpliciter nominat eam: portam fon-
tis: vide prima. p. c. 7. §. 45. per totum.

Jerusalem: quot montes habet in circuitu: de q̄
bus dī i psalmo: mōtes i circuitu eius: ⁊ auctor
noiat ac describit eos: vide. 1. p. c. 7. §. 49.

Jerusalē est nūc in eodem loco: in quo fuit ante
passionē saluatoris nec obstat illud: qđ dicit
Apostolus ad hebreos cap. 8. Xpm extra por-
tā esse passum: ⁊ tñ nūc sepulchrū: ⁊ Adōs cal-
uarie est intra urbē: auctor. n. exponit quomo-
do hec nō contradicāt: vide. 1. p. c. 7. §. 43. B.

Jerusalem: nūc inhabitant oēs nationes Chri-
stianorū ⁊ q̄libet viuūt s̄m suis ritū: ⁊ inter oēs
peiores sunt Christiani Latini: ⁊ huius ratio-
nē auctor assignat: vide. 2. parte. c. 2. §. 1.

Jerusalem inhabitāt Saraceni qui Maumeth
adorāt quid sentiant de Xpo de. B. virgine de
Apostolis ⁊ q̄ sint mores eorū tā boni q̄ mali
auctor describit vide. 2. p. c. 2. §. 3.

Jerusalem inhabitant Siriani q̄ ⁊ Sirichj dñr
qui se Christianos dñt: sed certe mali sūt: ⁊ de-
scribitur villis eorum vita: vide ibidem. §. 4.

Jerusalem inhabitāt greci Scismatici: quorū Pa-
triarcha nō renueret obedire pōtificali Roma-
no: sed non vult alteri Delato subici nec obe-
dire vt refert auctor se audisse ex ore eiusdem
Patriarche: vide ibidem. §. 5.

Jerusalē inhabitāt Armeni: Georgiani Nestoris

Repertorium descriptionis

ni Iameni Caldei Medii &c. qui omnes sunt Christiani: & licet denominentur a quibusdā hereticis: ipsi tamen sunt boni & simplices & deuoti Christiani: & non secuntur errores illum hereticorum: vide ibidem.

Iezrael: in qua habitabat Achab & Iezabel in agro Samarie: in cuius agro canes comederunt carnes Iezabel: pp vineam Naboth: quē innocentē lapidare fecit: & de ea sic legimus in .4. regum cap. 9. In agro Iezrael comedent canes carnes Iezabel: & erunt carnes Iezabel sicut sterqus super faciem terre in agro Iezrael: vide prima parte. c. 7. §. 7.

Ilexmambre: de q̄ legimus in libro Gene. cap. 18. q̄ sub illius vmbra Abrā recepit tres angelos qui predixerūt ei: filium sibi nasciturum: & Sodomam subuertendā: iā aruit sed ex radice eius alia exorta est: de cuius fructu auctor accepit: & declarat cuius figurē folia habent: vide prima parte. c. 7. §. 64.

Ioannes baptista non fuit in carceratus nec decollatus in Samaria: vt qdā predicant: sed in Adacherūta creuerūt tñ discipuli eius & tulerunt corpus: & sepelierunt in monumento vt legimus marci. 6. qd monumentum est in Samaria inter Prophetas: & est ad instar sepulchri Iesu Christi: quod Sarraceni maxime venerantur: vide prima parte. c. 7. §. 12.

Iope ciuitas: ad quā descendit Jonas Propheta cū fugeret a facie domini Sic enim legimus in Iona cap. primo & surrexit Jonas vt fugeret i Tharhis a facie domini & descendit Iopē: Nec est vulgatissima ciuitas in libris machabeorum

Terre Sancte

- deor: et in actibus Aploz: vide. 1. p. c. 7. §. 56.
Jor et dan duo fontes: quo nascunt: in pede Ty-
bani: et quomodo in rei veritate principium
Jordanis non est ab eis: sed a phiala fonte de
quo dicemus infra: vide. 1. p. c. 3. §. 5.
Jordanis quem decursum facit: quomodo sepa-
rat Ituream et Traconitis: lem regionem: de qui-
bus dicemus loco suo: quomodo inter La-
pharnaum et Corozaym mare Galilee ingre-
ditur: vide prima parte. c. 3. §. 5.
Joseph predium quod dedit ei Jacob pater eius:
ut legimus Joannis cap. 4. in quo saluator
locutus est cum Samaritana: quod amenum et ex-
tensum sit: hoc est predium: quod signavit Jacob
in libro Gene. cap. 48. cum dixit Joseph filio
suo: en ego morior et deus erit vobiscum: redu-
cetque vos in terram patris vestrorum Do tibi parte una
extra fratres tuos: quam tuli de manu Amor
rei in gladio et arcu meo: vide. 1. p. c. 7. §. 20.
Joseph ossa: que secum attulerunt filii Israel
de Egypto in terra Chanaam: ut scribitur in
libro Josue capitulo. 24. ubi sepelierunt: vide.
prima parte. c. 7. §. 20.
Josue sepultura: ubi creditur esse: sed non est ve-
rum imo potius est sepulchrum Chanaa filii
Cham Josue enim ut legimus in libro Josue
cap. 24. sepultus est in sinibus possessionis sue
in Thamnathsare que sita est in monte Ephraim
a septentrionali parte montis Baas: vide
prima parte. c. 2. §. 14.
Isayas Prophetas ubi sepultus fuerit: vide pri-
ma parte. c. 7. §. 43. E.
Iter a Bethania in Jerusalem: quod frequentabat

Repertorium: descriptionis

Saluator quale sit: et quando eunti incipit Ierusalem apparere: vide. 1. p. c. 7. §. 2.
Iturea regio de qua legimus luce. 3. Philippo astit fratre eius Tetrarcha Ituree regionis: eadem est cum Galilea gentium: et cum Decapoli de qua diximus supra in Decapoli: vide. 1. p. c. 4. §. 11.
Judas scarioth in quo loco: laqueo se suspexit vide prima parte. c. 7. §. 45.

K

Kayrum in Egypto sedes Soldani: de quo mentio non habetur in scripturis sacris: forte propter sui nouitatem i cuius medio: riuus vnus Nilus transit: vide secunda parte. c. 3. B.

L

Lachis ciuitas quam expugnauit Iosue: Sic. n. legimus in libro Iosue cap. x. Tradidit dominus Lachis in manu filiorum Israel: et cepit eam Iosue die altero nunc astit Helenas dominus: et quoniam filii Dan acceperunt eam vocauerunt eam Dan: et hec est de qua sepe dicitur in libro Iudicum: et libris regum Congregatus est vniuersus populus Israel a Dan usque Bersabee: vide prima parte. c. 7. §. 53.
Lapis super quem sedebat Iesus predicans: in monte in quo et ostendunt sessiones Apostolorum: vide. 1. p. c. 4. §. 6.
Lapis in quo apparerent tria vestigia Iesu impressa: vide prima parte. c. 4. §. 6.
Leopardorum mores de quibus dicitur in canticis: Salomoni cap. 4. Leopardus sponsa. de cubilibus leonum de montibus leopardorum: ubi sunt et quales videtur. 1. p. c. 2. §. 14.
Libanus mons nobilissimus: decantatus: canticis in psalmis: et in scriptura sacra incipiendo a libro Deuteronomii

Deuteronomi cap. 3. cū dixit Moyses Trāst-
bo igit̃ ⁊ videbo terrā hāc optimā ⁊ montē
istū egregiū ⁊ Libanū: quātū distet a Tripoly
vide prima parte. c. 2. §. 13.

Lebna ciuitas: quā expugnauit Josue iterfecitq;
regē ei⁹ ⁊ oēs habitatores: Sic. n. legim⁹ Josue
cap. x. trāsiuit Josue cū oī Israhel de Madeda
in Lebna: ⁊ pugnabat cōtra eā: quā tradidit
dominus cū rege suo in manus suas: pcusse-
runtq; vrbe in ore gladij: ⁊ omnes habitores
eius vide prima parte. c. 7. §. 21.

Locus pdicationis Iesu Christi ostēdit aū portā
oriētalē ciuitatis Tyri de q̄ dicem⁹ loco suo:
ad iactū duarū sagitarū vide prima p. c. 2. §. 5.

Locus apparitionis Iesu: post resurrectionē: oī
scipulis piscantibus: qñ dixit eis vt legimus
Joannis capitulo. 21. pueri nunquid pulmē-
tarium habetis: vide prima p. c. 4. §. 6.

Locus vbi discipuli: egressi de mari: viderunt
prunas ⁊ piscem superpositum vt legimus
Joannis cap. 21. vide prima parte. c. 4. §. 6.

Locus vbi saluator: vocauit Mattheū: alio noīe
leui vt legim⁹ luce. 5. ca. vide prima p. c. 5. §. 1.

Locus vbi Helyas interfecit sacerdotes ac p-
phetas Baal: de hoc. n. sic legimus i lib. 3. re-
gū cap. 18. Dixit Helyas: apprehēdite pphē-
tas Baal: ⁊ ne vnus quidem effugiat ex eis:
quos cū apphēdissent: duxit eos Helyas ad
torrem Lyson ⁊ interfecit eos: vide prima
parte. c. 2. §. 2. ⁊ c. 7. §. 1.

Locus: vbi vt refert Lucas cap. 22. Iesus auni-
sus a discipulis suis quātū iactus est lapidis
positis genib⁹ orabat: ⁊ illic apparēt vestigia

Repertorium: descriptionis

- genuū ⁊ manū: vide prima p.c. 7. §. 47. 2.
Locus vbi tentus est Iesus a turbis: Dicit. n.
Matheus ca. 26. q. manus iniecerūt i Iesuz
⁊ tenuerūt eum: ⁊ illic apparēt i rupe lineamē
ta verticis ⁊ capillorū ⁊ digitorū saluato
ris Mirum nimis est illud quod recitat au
ctor: vide prima parte. c. 7.
Locus vbi filij Israel ydolatrātes traducebāt fi
lios suos pignē ⁊ sacrificabāt ydoli: Unū expro
briant i. 4. regū capi. 17. Seruierunt Baal ⁊
consecrauerūt filios suos ⁊ filias suas pignē
⁊ diuinationi inserviebāt ⁊ augurijs: vide pri
ma parte c. 7. §. 43. 2.
Locus vbi stabat mī Iesu iuxta crucē vt refert
Joannes cap. 19. vide prima p.c. 7. §. 47. 2.
Locus vbi beata virgo sterit post Ascensionem ⁊
vixit vsq; in finem vite sue: vide ibidem.
Locus: vbi dominus ascēdit in celū: ⁊ qd factū
fuerit de lapide illo: in quo dñi ascēdentis ve
stigia remāserūt: vide prima p.c. 7. §. 46.
Longitudo ⁊ latitudo totius terre sancte descri
bitur: vide prima parte. c. 9. §. 1.

¶

Maceda ciuitas: quā expugnauit Josue: i cui⁹
spelūca quiq; reges se abscođerāt: ad cuius
os: saxa aduolui Josue mādauit: nā sic legi
m⁹ i lib. Josue cap. x. mīciatū ē Josue: q. iue
ti eēt qnq; reges: q se abscođerāt i spelūca ve
bis Maceda. Qui pcepit socijs voluite saxa
ingētia ad os spelūce: vide. 1. p.c. 2. §. 10.
Magdalā: aduertat qd duplex ē magdalā: vnū
in Egypto: d quo legim⁹ i lib. Exodi cap. 14.
Reuerā

Terre Sancte

Reuerſi caſtrametent e regione Phayroth q̄
eſt iter Madgalū z mare, z aptius i Jeremia
cap. 44. ſic legim⁹: iudeo; q̄ habitabāt i terra
Egypti: habitātes i Madgalo z in taphniſ
zē. Et d̄ hoc Madgalo nō loq̄ auctor: Eltez
ē apud Bethſaydā i iudea: i quo adhuc ē do-
mus Marie Madgalene; z de hoc loquitur:
vide prima parte. c. 5. §. 7.

Magedo Lāpus magnus; de eo diximus ſup⁹
in Eſdrelon: vide prima parte c. 7. §. 3.

Magedan: quere in Eſdrelon.

Magedon: crediſ eſſe idem locus: cū magedo
De Megedon loq̄ Apocalip. cap. 16. z con-
gregauit illos i loco: q̄ hebraice dicitur Ma-
gedon prima parte. c. 3. §. 5.

Mambre: vbi habitauit Abraam: z angelos ho-
ſpicio ſuſcepit: vt legimus i lib. Geſi. cap. 18.
Apparuit ei dñs i coualle mambre ſedenti i ho-
ſtio tabernaculi ſui in ipſo ſeruore diei: vide
prima parte. c. 7. §. 64.

Maon deſertū: i quo habitabat Mabal carmel-
lus ad quē nūcios miſit Dauid vt acciperent
munera: Vñ ſic legimus i primo regū cap. 25.
Erat vir quiſpiā in ſolitudine Maon: z poſ-
ſeſſio eius in carmello: vide. 1. p. c. 7. §. 61.

Mare mortuū: vbi prius erat Sodoma z Bo-
morra: nunc aſit: quoniā pfundate ſunt ciui-
tates ille: vt legimus i lib. Geſi. cap. 19. Igitor
dominus pluuit ſup Sodomam z Bomorram
ſulphur z ignem: z ſubuertit ciuitates has z
omnem circa regione;: facta eſt profunditas
aquarū: q̄ appellat mare mortuū. Dicit etiam
lacus aſpalti. i. bituminis; quod multum illic

Illic aſit

Repertorium: descriptionis

colligitur est enim talis dispositionis regio illa etiam ante subuersionem Sodome: Unde et in libro Gen. cap. 14. dicitur: quod vallis siluestris que propinqua erat Sodome: et nunc est vicina mari mortuo: habebat puteos multos bituminis: vide prima parte. c. 7. §. 32.

Mare mortuum quate longitudinis sit: et quod tremenda appareat in eo: et ultione et detestatione Sodome: prima parte. c. 7. §. 32. et ibidem. §. 34.

Maria Egyptiaca: que ante meretrix: contrita ad sepulchrum domini accessit: in quo loco responsum accepit a. B. Virgine: vide. 1. c. 7. §. 47. ad.

Mecha ciuitas sepulture Abumeth in qua parte Arabie sit: vide prima parte. c. 1. E.

Melchisedech Dei sacerdos de quo legimus in libro Gen. capitu. 14. quod erat Rex Salem et sacerdos Dei altissimi offerens panem et vinum: in quo loco benedixit Abrahe reuertenti a cede quatuor regum: vide prima parte. c. 6. §. 9.

Memphis ciuitas Egypti: in qua precipue erant oracula et vaticinia: de qua et contra quam loquitur Ezechiel cap. 30. Et disperda simulachra: et cessare facia idola de Memphis: nunc Damietta dicitur: vide secunda parte. c. 3. A.

Meron aque sunt: de quibus sic legimus in libro Josue cap. xi. venit Josue et omnis exercitus cum eo: aduersus illos reges: ad aquas Meron. et irruit super eos: tradiditque eos dominus in manus Israel: Ex aquis istis conficit stagnum ex decursu Jordanis: quod dicitur Meron: quod explicatur: et aliquando in eo ita crescunt arbuta in tanta habundantia: quod leones et vrsi habitant in eis: et hec est venatio regia vide. 2. p. c. 3. B.

Miracula

Terre Sancte

Miraculū i ecclesia bethleemitana: oīo stupēdū
de serpēte: qđ cōtigit in p̄sentia Soldani: illic
existentis: vide prima parte c. 7. §. 56. 115.

Miraculū de bobus trahētibz aquā i Egypto
ex fonte Jesu benedicti: ad irrigādū hortum
balsami: vide secunda parte c. 4. E.

Miraculū de reliquijs sc̄ti Jōānis Baptiste: q̄
imisse i Nilo: ascendit velocissime cōtra de-
cursum Nili: z reuertunt ad priorem locū ubi
venerant: vide secūda parte c. 5.

Modin mōs: i quo ē ciuitas machabeoz dicta
Modin: ibi erat **M**atathias: p̄i Jude macha-
bei z fratrū suoz: vt legim^r i p̄io machabeo-
rū cap. 2. Et matathias surrexit ex Ierusalē z
cōscēdit i mōtē modin: Illic sepulti sunt **M**a-
tathias z filij eius. 4. qbus Simon filius eius
dem edificauit nobilissima sepulchra: q̄ etiam
vident ex mari: de qbus sic legimus in primo
macha. ca. 13. Edificauit Simō sup sepulchrū
p̄is sui z fratrū suoz: edificii altū visu: lapi-
de polito: retro z ante: z statuit septē pyrami-
des: vnā p̄tra vnam patri z matri z quatuor
fratribz: z hys circūposuit colūnas magnas
z sup colūnas arma ad memoriā eternam z
iuxta arma naues sculptas: que viderent ab
hoibz nauigātibus mare: hoc ē sepulchrum
quod fecit in **M**odin vsq; in presentem diem:
vide prima parte c. 8. §. 7.

Mons super quē: frequentius ascendebat Sal-
uator: ibi sermonē prolixū cōposuit: quē **M**a-
the^{us} refert ca. 5. ibi saturauit. 5000. hoīum ibi
dictauit oīonē dominicā: vt refert **M**atheus
ibidem: ibi plura z diuina alia operatus est:

D

Repertorium: descriptionis

vide prima parte c. 4. §. 6.

Mons moria: super quem edificatum erat templū Salomōis: et palatium regis: quomodo depressus est a Romanis: et detractus in torrentem Cedron: et propterea nūc parvū ē elevatus: vide prima parte c. 7. §. 43.

Mons caluarie quomodo dispositus est: vide prima parte c. 7. §. 47. 110.

Monumentū Josaphat regis Iuda: quē legimus in tertio regum cap. 22: sepultum in ciuitate David: ornatum est pulcherrima pyramide: vide ibidem. E.

M

Maason villa ī tribu Neptalim: de q̄ sic legimus in libro Thobie cap. pri. Thobias ex tribu et ciuitate Neptalim: q̄ ē in supiorib⁹ Galilee supra Maason: vide prima parte c. 5. §. 3.

Maym ciuitas de qua legimus Luce. 7. capi. q̄ ibat Iesus in ciuitate Maym: vbi et filium vnde suscitauit: vide prima parte c. 6. §. 11.

Mazareth ciuitas Galilee ī q̄ Luce pri. cap. annūciatus ē Saluator: de q̄ ī veteri testamēto nihil legimus: forte pp nouitatem suam pro maiori parte habet domus non muratas sed excisas in rupe: vide prima parte c. 5. §. 2.

Meeseschol. i. torrens botri: et ē locus vbi exploratores missi a Moysē: acceperunt palmitem cū vuis: Sic. n. legimus ī lib. numeri capi. 13. Vergentes vsq; ad torrentē botri: absciderūt palmitem cū vua sua: quē portauerunt in vecte duo viri: De malis quoq; granatis et sicubus illius loci tulerūt: q̄ appellatus est: Meeschol idest

Terre Sancte

- idest torrens botri: eo q botri portassent ide
sily Israel: vide prima parte c. 7. §. 63.
Mephim castrum admirabile: habens triginta
turres vbi sit: vide prima parte c. 2. §. 12.
Neptalim ciuitas: ex q fuit Thobias: vt legim⁹
in lib. Thobie cap. pri. q Fouapta deide nūcu
pata ē: i qua Iosephus captus fuit a Roma
nis: nunc autem Syrim dicitur: vide prima
parte c. 5. §. 5.
Nilus describit: z in quot ramos vel riuos di
uiditur: z vbi sm quemlibet riuum ingredis
mare: vide secunda parte. c. 3.
Nilus nescitur vnde habeat ortum: vltra mon
tes nubie: vide ibidem.
Mobe ciuitas: i qua habitabat Abimelech sacer
dos magnus cū alijs sacerdotibus: ad quā fe
stinavit David fugiēs Saulē: vbi panes ppo
sitionis comedit: vbi accepit gladiū Boliath
Bethel: Nec oīa legim⁹ i primo regū cap. 21.
vide prima parte c. 7. §. 69.
Nubiani z **Iabeni** christiani: qui acceperūt fidē
a sancto Matheo: baptizant igne: allegantes
prōne sua dictū Euāgelij in Matheo cap. 3.
Sic enim habet: ipse. i. Saluator baptizabit
vos in spiritu sanctio z igne: vide secunda par
te. c. 2. §. 7.

D

- Origenes** vbi sepultus ē: vide. 1. p. c. 2. §. 4.
Ortus balsami in Egypto: cōsitus i illo loco: ad
quem confugit. B. virgo cū Ioseph: fugiens
Herodem: qui querebat occidere Saluatorē
vt legimus: Mathei capitulo. 2. Illic est fons

Repertorium: descriptionis

mirabilis: dñi Jesu: quo hortus ipse irrigat:
vide secunda parte c. 4. B.

Oriens totus ultra mare: nomē Christi p̄dicat ⁊
venerat: ac se Christianos dicūt: p̄ter solos sa-
racenos: ita q̄ pro vno saraceno sunt triginta
Christiani: vide sc̄da pte c. 2. §. 9. A.

Palestina: i qua peregrinatus ē Isaac post mor-
tē Abrae apud Abimelech regē palestinorū pp̄
sterilitatē orta iā fame: vt legimus i lib. Gene-
sis cap. 26. Nec partit i tres partes: Metro-
polis prime ē Ierusalē Metropolis sc̄de est
Cesarea: Metropolis tertie ē Bethsan de q̄-
bus iā diximus locis suis: vide priā p. c. 1. E.
Palma Delbore pphetes que iudicauit Israel:
Sic. n. legimus in lib. Iudiciū cap. 4. Erat autē
Delbora propheta vxor Lapidoth: que iu-
dicabat populum illo tpe: ⁊ sedebat sub pal-
ma que nomine illius vocabatur: vide prima
parte c. 7. §. 37.

Pastores de qbus legimus Luce. 2. capi. q̄ erāt
in eadē regione vigilātes ⁊ custodiētes vigi-
lias noctis sup gregē suū: quo loco audierūt
angelos cantantes: Gloria in excelsis Deo:
vide prima parte c. 7. §. 56. E.

Piramis: sub qua credit esse sepultura Job: li-
cet i lib. Job: non exp̄sse habeat: vbi fuerit se-
pultus: Sic. n. legimus cap. 42. Mortuus est
senex ⁊ plenus dierū: ⁊ nil de sepultura dicūt:
vide prima parte c. 3. §. 5. ⁊ c. 4. §. 9.

Piramides ⁊ sepulchra quatuor filiorum Cha-
naam ⁊ q̄ stupende sint in magnitudine la-
pidum

Terre Sancte

pidum: vide prima parte. c. 2. §. 17.^a

Piramides in Egypto: que creduntur fuisse horrea Ioseph: eo q̄ in libro Genesis. cap. 41. sic legimus In manipulos redacte segetes: congregate sunt in horrea Egypti: et ultra hoc sequitur: sic omni; etiam frugum habundantia in singulis yrbibus cōdita ē: vide. 2. p. c. 3. B

Piscine solemnes et noiatae in Ierusalem: inter quas est pbatica: de qua dicit Iohannis. 5. ca. Est aut Ierosolimis probatica piscina: hanc fecit Salomon in ministeriū templi: Et piscina Siloe de qua sic legimus Neemie. 3. c. Ipse. s. Sellū filius Colozai: edificauit muros piscine Siloe in hortū regis: Et piscina supior: de qua legimus in. 4. lib. regū cap. 18. Muncij regis Assirioꝝ cū ascendissent: venerunt Ierusalem et steterunt iuxta aque ductum piscine superioris: que est in via agri fullonis: vide prima parte. c. 7. §. 43: L.

Roma nuncupata paradisi que producit in terra Sancta q̄ mirabilia sunt: in magnitudine et sapore et de quātitate folioꝝ ipsius arboris: vide. 2. c. 1. E.

Relatus primus Armenioꝝ Catholicos dicit et quanti exempli sit in victu vestitu et officio diuino: vide. 2. p. c. 2. §. 9. B.

Relati oēs in oriente sunt Monachi: sacerdotes aut seculares quasi nullius sunt estimationis: vide. 2. p. c. 2. §. 6.

Resepe Saluatoris nati i quo reclinat⁹ ē: quo modo sit dispositum: vide. 1. p. c. 7. §. 56. E.

Rutens aquarū viuentiu: que fluūt impetu de Tribano vt legimus: canticoꝝ. 4. capi. vbi sit et q̄

Repertorium descriptionis

Mirabilis: vide prima parte. c. 2. §. 4.
Puteus: de quo ut dicitur: puer Iesus hauriens
aquam ministrabat matri sue ubi sit: vide pri-
ma parte. c. 6. §. 2.

Q
Quadragesima dicitur ille mons: in quo Iesus post baptis-
mum quadraginta diebus ieiunauit: sicut legimus
Mathei. 4. capi. Tibi hic mons sit: vide pri-
ma parte. c. 7. §. 28.

R
Ramatha Sophin: ubi habitabat Samuel ubi
et mortuus: et sepultus est: Sic. n. legimus in pri-
mo regum cap. 25. Mortuus est Samuel: et con-
gregatus est vniversus populus Israel: et pla-
uerunt eum nimis et sepelierunt eum in domo sua
in Ramatha sophin: vide. 1. p. c. 7. §. 52.

Rapsaces missus a Senacherib rege assiriorum
ad exprobandum Israel: ut legimus in. 4. regum
cap. 18. ubi scitit quando incepit clamare: audiente
populo Hec dicit Rex magnus Rex assiriorum: Que
est hec fiducia qua niteris? vide. 1. p. c. 7. §. 43.

Rama multiplex est: omnes tamen sunt in montibus
altis edificata: et de qua dictum sit illud Iherem-
ie cap. 31. vox in rama audita est ploratus
et c. vide prima parte. c. 7. §. 24.

Rinnus in quo Philippus baptizauit eunuchum
Ladacis regine: de quo sic legimus in actibus
Apostolorum ca. 8. Descenderunt uterque in aquam Philip-
pus et eunuchus: et baptizauit eum: vid. 1. c. 7. §. 68.

Reges et nobiles Amentie quibus libenter audiunt verbum
dei: et quomodo eis a sacerdotibus, monachis
legitur

Terre Sancte

legitur scriptura sacra: et solvantur dubia: vide. 2. p. 2. §. 9. L. et E.

Regina Armenie: quod stricta lege custoditur ne vir aliquis visitet eam: sine singulari licentia regis: vide. 2. p. c. 2. §. 9. E.

Ruyna villa in qua creditur **Jonam** Prophetam illic fuisse sepultum: vide. 1. p. c. 6. §. 2.

S

Sacerdotes Armenie dicunt in missa easdem epistolam eademque euangelia que et nos: sed in suo idiomate: conficiunt in azimo: et eadem verborum forma ut nos: vide. 2. p. c. §. 9. L.

Sacerdotes Armenie: quibus et quod deuotis ceremoniis; utantur in missa circa Eucharistiam: vide ibidem.

Saltus Libani quomodo disponitur: vide. 1. p. c. 6. §. 6.

Aduerte tamen: quod in scriptura legimus multos saltus. Nam est saltus **Breth:** ad quem deuenit **Dauid** fugiens a **Saule:** ut legimus in primo regum cap. 22. et est saltus **Efraym:** in quo commissum est prelium contra **Abisol** ut legimus in 2. regum. ca. 18. et est saltus in quo **Jonathas** persequens philisteos: sumpsit mel summitate virge ut legimus 1. regum cap. 14. et est saltus carmeli de quo dicitur 4. regum ca. 19. Saltum carmeli ego succidam: **Autor** pro solis saltu Libani describitur: vide ibidem.

Saltus Dauid: hoc est illud supercilium motus: de quo legitur Luce. 4. cap. quod **Iudei** duxerunt **Iesum** usque ad supercilium motus: ut precipitarent eum: et ad huc apparent vestigia corporis sui impressa lapidi: vide. 1. p. c. 6. §. 8.

Samaria edificata a Samarite filio **Ehanaa** de quo diximus supra in libro **Ehanaa**. caput fuit et Sedes regni domus **Israel:** postquam diuisa fuit regnum

Repertorium: descriptionis

sub roboā filio Salomonis vt legimus in ter-
 tio regū cap. 12. supbe edificata fuit ⁊ nobilissi-
 ma edificia fuerūt in ea: nunc autē dei iudicio
 conuersa est in hortos olerum: vt vix sit habi-
 tatio: vide prima parte. c. 7. §. 12.
 Sandaliū castrum: ab Alexandro obsidente Ty-
 rum constructum: vide prima parte. c. 2. §. 3.
 Sarraceni qd sētiāt de. s. Joāne Baptista: ⁊ B:
 virgine: ⁊ saluatore nro vide. 1. p. c. 7. §. 12. B.
 Sarraceni qui Tray cognominant: vbi habitant
 ⁊ q̄ bellicosi sunt: ⁊ q̄tum obediētes superio-
 ribus suis: ⁊ quomodo uoluerunt ad obediē-
 tiam Romanē ecclesie venire: ⁊ pp quid eorū
 propositum nō fuit firmatū vide. 1. p. c. 2. §. 16.
 Sarepta Sidonior: vbi apud viduā habitauit
 Helyas tpe famis: vbi ⁊ ipsius filiū fuscitauit
 sic legim⁹ i tertio regū ca. 17. vide. 1. p. c. 2. §. 7.
 Sebaste: ipsa est: que prius Samaria dicebatur:
 nūc aut vix est habitator vide. 1. p. c. 7. §. 12.
 Sepheth castrum firmissimum: q̄ ignominie se-
 sit: ⁊ in detrimētum Christiani nois: Captum
 fuit a Soldano vide. 1. p. c. 4. §. 4.
 Sephorum castrum de quo nihil legimus in scri-
 pturis antiquis sanctis: ex eo dicit fuisse Jo-
 achim pater brē Virginis: vide. 1. p. c. 6. §. 7.
 Segor vrbs parvula in qua saluauit se Loth: qñ
 dñs suburetit Sodomā Sic n. legimus in li-
 bro Bene. cap. 19. festina ⁊ saluare ibi: idcirco
 appellatū ē nomē illi⁹ Segor: vid. 1. p. c. 7. §. 34.
 Seyr mōs quadruplex inuenit in scripturis: pri-
 mus est idē qd desertum maris rubri: de quo le-
 gimus in libro Bene. cap. 14. qd Lodoz Lao-
 mor rex Elamitar ⁊ reges q̄ erāt cū eo: p̄cisse
 runt Raphaym

Terre Sancte

runt Raphaym et chorreos in montibus Seyr
 usque ad caestria phara: quod est in solitudine scodus
 est: qui coniungit cum deserto pharan: iuxta La-
 des berne habes a latere deserti Synai et ma-
 re mortuum: hunc multo tempore circue-
 runt filii Israel egressi de Egypto Unde sic legimus in
 libro Deutero cap. 2. circuiimus longo tem-
 pore monte sepe: dixitque dominus ad me suffi-
 ciat vobis circuire monte istum: tertius est: in quo
 habitauit Esau postquam recessit a Jacob sic. n.
 legimus in libro Gene. ca. 36. Tulit autem Esau
 uxores suas et filios et filias omnesque substantiam
 suam: et abiit in alteram regionem habitauitque Esau
 in monte Seyr: Hic est mos Seyr: de quo dixit
 deus filiis Israel Transibitis per terminos fra-
 tris vestrorum filiorum Esau: qui habitant in Seyr et ti-
 mebunt vos videte ergo diligenter ne moueamini
 contra eos: quia in possessionem Esau dedi mon-
 tem Seyr: hec omnia legimus in libro Deutero ca.
 2. Alius est mos Seyr: in finibus ascalonis et
 Azoti qui sunt in terra philistinum de quibus dixi-
 mus supra: hic datus fuit tribui Iuda in distri-
 butione terre promissionis Sic. n. legimus in li-
 bro Josue cap. 15. Achazoth cum vicis et villulis
 suis: Azoth cum vicis et villulis suis Gaza cum
 vicis et villulis suis: usque ad torrem Egypti: et
 mare magnum: termini eius: et in monte Seyr: qui
 et Sanir dicitur: vide prima parte. c. 5. §. 8.
 Sennin vallis de qua legimus in libro Iudicum ca.
 4. quod Iahel uxor abner cinei: qui tederat taber-
 nacula usque ad valem Sennin: interfecit Sisaram
 principem milicie regis Iabin: vide. 1. p. c. 4. §. 2.
 Sepulchrum. B. virginis in valle Josaphat: cuius

Reperitorium descriptionis

Ecclesia coopta ē terra: ⁊ torrens Cedrō fuit
sub ea: pietas ⁊ dolor ē videre illud sacrū: quō
denastatū est: licet in magna reuerentia habeat
etiam a Sarracenis: vide. i. p. c. 7. §. 44. A.
Sepulchrum domini Saluatoris quō disposi-
tū est ⁊ quenerandum: vide. i. c. 7. §. 44. B.
Sepulchrum sancte Delagie vbi sit: vide prima
parte. c. 7. §. 46. B.
Sepulchrum sancti Ieronimi in Bethleē: vi-
de prima parte. c. 7. §. 56. J.
Sepulchrum Daule ⁊ Eustochii in Bethleem:
vide prima parte. c. 7. §. 56.
Sepulchrū sancti Lariatoth abbatis cum suis
monachis qui eo migrante: oēs migraverūt:
vide prima parte. c. 7. §. 70.
Sichē: vbi filij Iacob pascebāt greges ad quos
missus ē Ioseph: Sic. n. legimus i. lib. Gen. ca.
37. cū fratres Ioseph morarent in sichem in pā-
scēdis gregibus patris sui dixit ad eū Irael
⁊c. vide prima parte. c. 7. §. 19.
Sichem edificata fuit a Ieroboā: ⁊ fuit prima
sedes sui regni: postq̃ constitutus est rex super
Irael vt legimus in. 3. regū cap. 12. edificauit
aut Ieroboā Sichē ⁊ habitauit ibi. i. p. c. 7. §. 16.
Sidon vrbs magna Sirie fenicis antiquus glō-
ria nūc at destructa: sicut p̃tra eā pphete annū-
ciauerāt: Dicit. n. Ieremias ca. 47. Dissipabis
Tirus ⁊ Sidō cū reliq; auxilijs suis: Ezechiel
ca. 28. Ecce ego ad te Sidō dicit dñs Immit-
tā. n. pestilentia ⁊ sanguine in plateis eius ⁊ cor-
ruet interfecti in medio eius gladio p̃ circuitū
⁊ scient quia ego dñs: vide prima. p. c. 2. §. 8.
Syene ciuitas: in vltima pte Egypti p̃tra austrū:
sitā sub

Terre Sancte

ita sub tropico estino. Un̄ z ibi sumit vmbra
in primo gradu Cancri De hac loquitur Eze-
chiel. 29. Dabo terrā Egypti in solitudinē gla-
dio dissipatam: a turre Syenes vsq; ad termi-
nos Ethiopie: vide. 2. p. c. 3. B.

Sylo: vbi populus Israel: postq; acq̄sierat terrā
pmissionis: reposuit archā dñi: z iō Sylo erat
vt dom⁹ dei: donec archa fuit illic: z p̄pterea
dñs i lib. Iudicū ca. 20. Utenerūt filij Israel i do-
mum dei: hoc est in Sylo: vide. 1. p. c. 7. §. 48.

Syloe natatoria: de qbus legimus Joannis. 9.
cap. Viade z lauare in natatoria Syloe: qñō dis-
posita sunt: z sunt apud agrū Acheldemach:
vide prima parte. c. 7. §. 43. M̄ z N.

Sinagoga: i q̄ ingressus ē Iesus die sabbati: ut legi-
mus luce ca. 4. z tradit⁹ ei liber Isaie pphete
z legit: Spūs dñi sup me &c. vide. 1. p. c. 6. §. 3.

Sinō oppidū: qd̄ z Sinochin dñr: z q̄z amena ac
fertilis sit illa regio: vide. 1. p. c. 2. §. 16.

Siria diuidit in Mesopotamiā: in qua ē ciuitas
Edisse: q̄ olim Reges medoz: ad quā puenit
Thobias ductus i captiuitatē: vt legim⁹ Tho-
bie. 1. ca. 1. Nec solet nūcupari Mesopotamia
Sirie: z ad eā accessit Jacob vt legimus i lib.
Gen. ca. 28. ad Labā fr̄ez Rebecce z diuidit i
Lellesiriā i q̄ ē ciuitas Antiochie z Laodicie:
z diuidit in Siriā fenicis i q̄ ē Achō. i. Ptole-
maida: z Berit⁹ z Tir⁹ z Sidō. Et i Siriā da-
masci: lea ē Damasc⁹ z Lybanus mōs: z nūc
vulgariter dñs Soria absolute: vid. 1. p. c. 1. B.

Sochoth: vbi edificata domo: stetit Jacob: reuer-
tēs de Mesopotamia: postq; recessit Esau ab
eo: qui sibi obuiam exierat. Unde sic legimus

Repertorium: descriptionis

Bene. ca. 23. et **Jacob** venit in **Sochoth**: ubi edificata domo: et fixis tētorijs appellauit nomē illi⁹ **Sochoth**. i. tabernacula: vide in loco suo.
Spelunca i. q̄: abscondit se **Helias** fugiēs a facie **Jezebel**: i. cuius hostio visionē grādē vidit vt legimus in tertio regum cap. 19. vide. 1. p. c. 3. §. 2.
Spelunca duplex in agro **Ephron**: in **Ebron**: in terra **Chanaā**: in qua ut legimus **Bene.** ca. 23. est sepulta **Sarra**: deinde **Abraam** et **Isaac** et **Jacob**: vide. 1. p. c. 7. §. 65.
Suecha ciuitas: ex qua fuit **Baldach** suites de quo legimus in libro **Iob** capi. 2. q̄ venit ad consolandum **Iob** in tribulatione sua: vide prima parte. c. 4. §. 9.
Suna ciuitas: quā frequētabat **Helisens**: ubi suscitauit filiū **Sunamitis** vt legimus in. 4. regū ca. 4. Ex hac ciuitate fuit **Sunamitis** **Abisaach** que ministrabat **Dauid** seni: vt legimus tertio regū cap. primo: vide. 1. p. c. 7. §. 5.

T

Thabor mons nominatissimus in scripturis: de quo dicit **Osee**. 5. capit. facti estis sicut rethē expansum super **Thabor** Super quē transfuratus ē dominus vt legimus **Mathei** cap. 17. vide. 1. p. c. 6. §. 9.
Tabernacula cedar quibus in canticis cap. primo assimilatur sponsa: q̄s decora sint aspectu: et unde causatur ille decor: vide. 1. p. c. 4. §. 10.
Taphnis ciuitas **Egypti**: p̄tra quā pphetat **Ezechiel** cap. 3. et in **Taphnis** nigrescet dies cū cōtriuero ibi scepra **Egypti**: ibi est terra **Iesse**: quā bitauerūt **Jacob** et filij ei⁹: eo q̄ eēt pastores ouium

Terre Sancte

onium vt legimus Genesis cap. 47. Sic. n. pe-
tierunt a Pharaone: Detimus vt eē nos iu-
beas seruos tuos in terra Iessen: vide secun-
da parte. c. 3. A.

Thebe ciuitas Egypti: ex qua fuit: Thebeorum
militū sacra legio: vide scda parte. c. 3. B.

Thecua: ex qua fuit Amos propheta: et interfe-
ctus ab Ozia illic sepultus est: Sic enim legi-
mus in argumento super Amos fuit cognati-
o eius ex oppido Thecuae: que Ozias: vecte
per tēpora transiit: posthec seminiuus in ter-
ram suam euectus est: et post aliquos dies do-
lore vulneris expirauit sepultusq; est cum pa-
tribus suis: vide prima parte. c. 7. §. 59.

Thecuae desertum: vide ibidem.

Thema ciuitas: ex qua fuit Helyphath Thema-
nites q vt legim⁹ Job. 2. cap. venit ad cōdolē-
dū Job sup afflictionē suā: vide. l. p. c. 5. §. 7.

Terra sancta: ipsa est palestina: apud Cosmogra-
phos et inuit ex eo q legimus i Genesis capi.
21. quod Abraam fuit colonus palestinorum
multis diebus: et hāc terrā palestinorū: pmi-
serat Deus Abrae cū dixit in Genesi capi. 15.
Semini tuo dabo terrā hāc: a flumio Egypti
vsq; ad fluminiū magnū Eufratē: Nec igitur
palestina: diuisa fuit in regnum Iuda: et in re-
gnum Samarie: vide prima parte c. 1. A.

Tyberias ciuitas Galilee: notissima in Euange-
liis: a qua mare Tyberiadis: antiquitus dicta
Ceneroth: a qua et mare Tyberiadis: dicebat
mare ceneroth: de quo sic legimus i lib. Iosue
ca. 12. Sed rex amorreorū dominat⁹ ē: vsq; ad
mare ceneroth ptra orientē: vide. l. p. c. 6. §. 5.

Repertorium: descriptionis

Tyrus ciuitas gloriosa in corde maris sita vt scribit i Ezechiele cap. 17. **O** tyre tu dixisti: pfecti decoris ego sum: et i corde maris sita a quo edificata fuerit: et qualis fuerit: añ z nũc vide prima parte c. 2. §. 5.

Torres cyson duplicẽ hẽt decursuz: vnũ ad oriẽtẽ: et i eo pugnavit Barach ptra Syfarã vt legimus i lib. Iudicii cap. 4. alter hẽt ad occidentem: et in eo interfecit Helyas sacerdotes Baal vt legimus in tertio regum cap. 18. vide prima parte c. 6. §. 9. Et c. 7. §. 1.

Traconitidis regionis vt legimus Luce. 3. cap. Philippus Herodis fr: fuit tetrarcha: hec regio e eadẽ cũ planicie Tybã: q̃ extẽdit vsq; ad môtẽ herimõ et Bosra: De hac planicie legimus i lib. Josue cap. xi. q̃ Josue accepit oẽm terrã môtanã et meridianã: et ptẽ môtĩ: que ascẽdit Seyr: vsq; Baalgad p planiciẽ Tybã subter môtẽ Hermon: vide. 1. p. c. 3. §. 5. et c. 4. §. 11.

Tapolis ciuitas: de qua nõ est mentio i scripturis sacris: pro eo quod potuerim inuenire: est tamen nunc ciuitas nobilis valde et amena et populosa: vide prima parte c. 2. §. 13.

Thoron castrũ: quod oñs Tyberiadis cõtra Tirũ edificauit: vide prima parte. c. 3. §. 2.

Turris ader: vbi Jacob post mortẽ Rachelis: aliquo tẽpore: cõmoratus est: hec in libro Genes cap. 36. dicitur turris gregis. Sic. n. legimus: Egressus inde Jacob: fixit tabernaculũ trans turrem gregis: vide. 1. p. c. 7. §. 56. B.

¶

Valles Tybani q̃ fertiles sunt: et diuersorũ genteorũ gentes

rū gētes habitāt i eis: vide. 1. p. c. 3. §. 5.

Vallis Aser: pinguis et abundatissima: ut manifeste impleat benedictio patris Iacob i Gen. cap. 49. ubi sic legimus Aser pinguis panis eius: et pbebit delicias regibus: vide prima pte c. 5. 2.

Vallis Josaphat: de q sic legimus: Joelis cap. 3. cōsurgāt et ascendant gentes in vallem Josaphat quia ibi sedebo ut iudicē oēs gētes in circuitu: quomodo situat ad mōtē Oliueti: et quomodo Romani plurimū replerunt eā: ruinis edificiorū palacy regū et tēpli: et mōtis morie: vide prima parte c. 7. §. 43. B.

Vallis benedictionis in q Josaphat rex Iuda: pugnavit cōtra filios Moab: et Amon: et habitātes mōtē Seyr: et auxilio dñi: pstrati sūt: ideoq vocauerūt locū illū: vallē benedictionis. Sic enim legim⁹ i lib. 2. Paralypomenon cap. 19. Die quarto cōgregati sunt i valle benedictionis: Et enim qm ibi benedixerūt dño: vocauerunt nomē loci illius: vallis benedictionis vsq in p̄sentē diem: vide prima pte. c. 7. §. 60.

Vallis Raphaym: in q diffusi sunt philistim: ut pugnaret p̄tra Iſrael: postq audierūt Dauid cōstitutū regē sup totū Iſrael: mortuo Iſboſeth filio Saulis: ut legim⁹ i lib. 2. regū cap. 5. Sic. n. legim⁹ ibi Audierūt ergo philistim: q dñs vnxisset regē Dauid sup Iſrael: et ascēderūt vniuersi ut quererent Dauid: et diffusi sūt in valle Raphaym: vide scda parte. c. 2. B.

Via maris trās Iordanē: Galilee gētiū: quā legimus in Iſaia capi. 9. quomodo intelligenda est: vide prima parte c. 4. §. 7.

Vites in Anterado: qd ē vicinū Aradio: de quo

Repertorium: descriptionis

dirimus loco suo: in eodem anno ter pducit
vvas z maturat: vide scda pte. c. 1. D.
Unicornij inenit i terra sacra: vide. 1. p. c. 2. E.

R

Christiani vltamarini: qd nō sunt viri bellicosi
z armoz: ideo facile expugnant: z subijciunt
sarracenis: Un terre sue dicunt sarracenoꝝ
dominia: cū i rei veritate: soli domini z guber
natores sint sarraceni: populi autē sunt Chri
stiani: vide secunda parte. c. z.

Rb

Rhiala: fons: a quo fm veritatē: Jordanis ha
bet suā primā originem: licet videat apparen
ter habere: a Jor z Dan fontibus scaturienti
bus sub Lybano: de qbus dirimus loco suo:
hic fons a sarracenis dicitur: Medan. i. aque
dan: vide prima parte. c. 3. §. 5.

S

Siph desertū in quo habitabat David: cū ei insi
diaret Saul Sic. n. legimus i primo regū cap.
23. Morabat aut David i deserto: i locis fir
missimis māsitq; in mōte solitudinis Siph in
mōte opaco: vide prima pte c. 7. §. 61.

Zacharie domus sita i mōtanis Judee i quā in
travit Beatissima virgo: z salutavit Helysa
beth: vt legimus luce primo cap. vide prima
parte c. 7. §. 68.

Finis fidissimi z vniversalis repertorij: super li
brū Reuerendi ac deuotissimi patris in sacro
eloquio eruditissimi: Borcat di Almani: qui
inscribit: descriptio terre sancte: eidemq; ad
iacentijum regionum.

C^o Reuerendi ⁊ deuotissimi patris: in sacro ca-
none eruditissimi: fratris Borchardi Alima-
ni Ordinis Predicatoris Liber: qui inscribi-
tur de Descriptione Terre Sancte: ei-
demq; adiacentium regionum.

Prologus.

Q^uidam legimus i veteribus historijs
(vt Diuus scribit Hieronymus
ad Paulinum) quosdam lustrasse
prouincias: maria trassretasse: vt
que ex libris nouerant: coram po-
sita viderent: Mac de causa Plato
Egyptu: Pythagoras memphiticos vates adiit:
⁊ Apolonius Persas intrauit: pertrassit Cau-
casum: Albanos Scytas Massagetas ⁊ extre-
ma penetravit India: vt Hyarcham in throno
aureo sedentem videret: audiretq; docetem: Et
denum Egyptum accessit vt famosissimam so-
lis mensam videret in sabulo. Quid ergo miran-
dum: si Christi nominis verissimi cultores: terra
illam: nomine acre sanctam: qua catholice Ec-
clesie die noctuq; psalmis alijsq; diuinis laudi-
bus resonant: ⁊ decantant: videre ac lustrari to-
tis animis affectant? Venerabant Israelitici
patres sanctorum sancta: eo qd illic testimonij ar-
cha: Cherubin cu ppiciatorio: manna: ⁊ Aaron
virga que floruerat: diuino instituto: recodita ser-
uabantur. vt in sacro legimus Exodi libro: que
nepe oia diuo Paulo attestante: nil aliud qd vni-
bra existebant futuri. At apud pias fidelesq; me-
res longe amplius venerandum ⁊ colendu est

E

Prologus

Christi Iesu sepulchrum: cuius gloriosa morte: de
morte triumphamus: illius est siquidem virtu-
tis: deuotissimum: hoc sepulchrum vt quotiens
quis mudo corde ingreditur: toties sindone circū
uolutum iterno intuitu videat humani generis
Saluatorem paululumq; p̄grediens: Pergrāde illud
saxum reuolutū aspiciat et angelū nūeo candore
decoz: blanda luce fulgentem: p̄ssimas mulie-
res alloquentem: eisdemq; sudariū et linteamen
ostendentem. Quis hys visis adeo vecors et fer-
reus: qui non anhelet gloriosam et omni seculo
benedictā visere Bethleem: diuino ac virgineo
partu celebrem: cōtemplaturus humanatū deū:
puerū tenellum in p̄sep̄io: despicabili loco: et du-
ro: pro nobis vagientem: purissimā Mariā vir-
ginē in diuersorio: parietē sub rupe cōcaua: que
vsq; hodie dū cernit: lachryme: et ex alto corde su-
spira erūpunt. Quid suauius: qd ue incundius
anime fideli: cui nō nisi celestia s̄p̄iūt: q̄ animo
reuoluere angelicas illas et beatas mentes: pa-
storibus euāgelizare gaudiū magnū: qm̄ natus
est perditū hominis saluator: ac decantare gloriā
in altissimis deo: et pacē: pacifice uolūtati: intue-
ri tres magos maiestate preclaros: et caldeoꝝ
sapientia refertissimos: ab oriente Bethleem stel-
la duce aduentantes: qua religione et latría pro-
ni ruant ante presepe: non habens tectum desu-
per: sed ipsam tantū rupem prominentē: Reuer-
tat deinde fidelis qsq; in sublimē Ierusalē vbi dei
maximi: filiū Iesum: in tēplo differere: declarate:
sepeq; inuidos et ypocritas: arguentem videat
audiatq; In oliuaz monte charos et simplices
discipulos erudiētem: in monte Syon: antiquo
more

Aethoris

more pasce celebratē: Diuini prorsus Eucha-
stie misteri instituentem: mansuetudinis amato-
rem et pedes delicatissimis manibus leuantem:
In getsemani iam fatigatum Iesum patrē suū
obnixius orantem: sanguineo sudore consper-
sum. nepharium Iudam: diuinis labijs oscula
imprimentem: mitissimum veluti innocentem
agnum: captum lozis durissimis vinciri: vinctū
impetu trahi: despectissime illud irrideri: flagel-
lis cedi: conspui accerrimis spinarum sertis coro-
nari: Immeritissime iudicātū: cruci addictū: gra-
uem nimis et truce: humeris illis: quibus vtriusq;
hemisperij molem: seruat et sustinet: crucem de-
ferentem: sub crucis insupportabili pōderem ip-
so ciuitatis exitu: pro nobis certe ingratis defi-
cientem: Eireneum Simonem succedentem et in
caluariē loco: totius humani generis: redemptio-
nem pyssime passionis sue misterio celebrantem:
Omnium horum ita euident: ac plena adhuc
extat memoria: veluti si hac die cōgissent Mem-
pe in ipsa Ierusalem: tot sunt dominice passio-
nis actis gestisq; loca insignia: vt nulla et si lon-
gissima dies sufficiat singulis plustrandis: Sunt
preterea q̄ plura: in regionibus illis: que bonis
ac optime dispositis animis: ampliozem generāt
deuotionis affectum: Quis enim: etiam facun-
dissimus enarrare valeat: quot anachorete:
quot mōachi: et castissime virgines: de Georgia:
Armenia vtraq;: Caldea Syria Media Persia
India: Ethiopia: Nubia: Nabenia Grecia: alia-
rumq; nationum: cateruatim centeni: ducenteni:
plus minusue pcedentes: in spiritu vehemēti: ge-
nua: flectūt: cōnexas manus eleuant: oculos ad

Prologus

celum tendunt: terram sanctam proni osculante:
sed verius pre dulcedine cordis labunt: venera-
tur adorant quemcunq; locum: in quo dulcissimu
Iesum: sedisse stetisse: vel quippias operis egisse
percipiunt: Nunc palmis pectora tundunt: nunc
profundos gemitus emittunt: nunc in profusos
sletus se soluunt: adeo q; gestu coporis: et longa-
nimitate: deuotione intus se habere comprobantur:
qua foris prese ferunt: ita vt i lachrymas ple-
runq; deducant etia infideles Saracenos: qui
detestandis Machometh adorant et pdicant Ne
fortissime deus: intueor iuxta sacras historias: pa-
tre Abraa patriam sua: patris domu: et cognatio-
nem: tuo madata deserere ad terram hanc sancta
qua sibi ostendisti festinare: In Bethel et Hayta-
bernacula sunt: in Gerraris bersabee et Ebro co-
moratus es. Video eterne pater Ezechielem in
Babilone captiuum: super Babilonis flumina
ascendere: et vt reppetat dilecta Jerusalem: la-
chrymabili voce implorat: Video vnigeniti tui
pauissima matrem: non contentari latis specio-
siq; Galilee capis: sed licet ex angelica salutatio-
ne sciret: ex virtute ex alto se concepisse: statim cu
festinatione: Iudee montana conscendit. affectas
superioribus propinquare: Video patre Jacob
eiusq; dilectissimu filium Ioseph: cuius gratia:
in Egyptu peregrinaturus descenderat: qui pre-
uidentes se in humanis agetes no reppetituros:
hanc sacra patria: salte vita functi: illic sepeliri
elegerunt sicq; posteris suis demandarunt: veru
hac nostra tempestate: qua penitus misera: et in-
sapientem censeo ingemiscendu mihi est: deplo-
randaq; est: vilissima Christiane reipu. tarditas:
que: et si

que: et si ei tot et tanta presentent sanctorum pa-
trum exempla dietim: tū pigritat et negligit de ma-
nu et tyrannide prophanoz eruere terram illā:
quam Iesus mundi saluator: innocēti sanguine
fuso cōsecrauit: quā Orthodoxa fides indefesse
et predicat et extollit Que. n. diei aut noctis ho-
ra per totū anni circuitū: in qua nō memorent: can-
tando legēdo psallēdo cōcionādo et meditando
acta vel lris sacris demandata huius sanctissi-
me plage. quā diuina eloquia: promissionis ter-
rā egregiā meritissime nuncupans Ulex aiaduer-
tens q̄s plures Ebrii fideles: summopere affe-
ctantes vt terrā hanc sanctam: quā per decennū
pedibus hys calcant: pertrāsiui: diligentissime no-
taui: describere more geographi meū reputans
id perutile fore: non modo ad excitandū deuota
in Saluatōre corda sed vt de locis: vrbibus: mō-
tibus: fluuijs: oppidis alijsq; multis: in veteri no-
uoq; testamento sepe sepiusq; reppetitis: sufficiens
habeat noticia quantū mee suppetuit vires de-
scriptionē ipsam: conficere proposui In hac ve-
ro descriptione te in primis certū reddo optime
lector: q̄ nihil continet nisi que oculis contēpla-
tus sum: aut si que fuerunt a me ipso inaccessibi-
lia tū seris tum mari mortuo tū asperrimis mōti-
bus: in hys ab incolis et illis regionis vetera-
nis habitatoribus quantū potui: eruditus sum:
Et quoniā ois ordinata descriptio ab aliquo pri-
cipio: quod pro centro sit: exordiri' necesse est ali-
ter imaginatione concludi minime posset: Ideo
Achonēsem urbem: antiquitus Stolemaidam
dictam: pro centro mihi statui et si non in medio
terre sancte: sed in occidentali eius termino su-

Prologus primus descript.

pra mare sitam: protrahi igitur ab Achō: lineas
rectas quatuor: ipsius orbis quatuor punctis
orienti occidenti: septentrioni et meridiei cor-
spōdentes: quibus totus terre orbis in quatuor:
sectiones partitur quarum quamlibet in tres ite-
rum partitus sum: ut iuxta duodecim ventos
disponantur In vnaquaq; autem partitionum:
loca sua et oppida et vrbes in scripturis sacris
tum antiquis tum nouis famosiores descripsi:
ut cuiuslibet situs et dispositio: quem ordine re-
tineant in vniuerso: de facili comprehendatur
Quantum vero conferat hic labor meus: ad di-
uinorum canonum interpretationem et doctrinā
capescendam tibi periculum facies charē lector:
Si huiusmodi studium te oblectauerit.

Explicit prologus.

Partio regionum Terre Sancte adiacentium: Caput primum.

Terra
sancta
partit
Palesti-
na cōti-
net to-
tā terrā
sanctā
et Philis-
tinum

Principio sciendū: terrā quā dicimus
sanctam: eam esse: que. 12. tribubus par-
tita ē: ab inuictissimo duce Josue: teste
libro Josue a cap. 15. vsq; ad. 20. Du-
ius terre: ps vna Regnū Iuda nūcupabat: cōti-
nēs sortē duarū tribubus: Iude et Beniamin: Pars
altera: Samarie regnū: q; decē tribus caput: et re-
gni sedes existerat: nūc dēa Sebaser: regnūq; Sa-
marie in scripturis regnū Irael noiat: Inde re-
ges Iuda: regesq; Irael processere: post sapien-
tissimū Salomonis moderamina teste libro tertio
regum cap. 12. Vtrūq; autem regnum illud cum
philisteorum toto dominio est ea quam et sacre
scripture: et mundi cosmographi: Palestinam
vocant:

Capitulum Primum

vocant: que extat pars Magne Syrie: sicut
 Lombardia z Tuscia ipsius Italie. Quod
 vt euidentius pateat: scito plures reperiri Sy-
 rias: varie quidē nominatas: Tota siquidem
 plaga a Tygri sumine vsq; ad Egyptum: cō-
 muni noie Syria nūcupat: portio ei^a prima: **Prima**
 Mesopotamia dicit iter Eufratē z Tygrin si- **Syrie**
 ta: protenditur in longū ab Aquilone i austrū **pars:**
 a monte Tauro ad mare rubrum in se conti- **Meso-**
 nens has nationes: Parthos Medos: qbus **pota-**
 ab Aquilone copulatur Caldea: in qua est il- **mia**
 la celebratissima Babilon: locus captiuitatis
 tribus Jude sub arrogātissimo Nabuchodo-
 nosor: ab austro adiacet Arabia vsq; ad mare
 rubrū: qd illis i locis Sinus arabicus vocat i
 eadē vt Aquilonē respicit: situat Edissa ciui-
 tas: antiquus dicta Rages medox hospitū
 Thobie maioris ducti i captiuitatē: Afferunt
 qdā rōnē: qua cōgrue extimāt: hāc partē Sy-
 rie: Mesopotamiā appellari: eo. s. qā ē mediās **Meso-**
 inter aquas: q sunt Tygris z Eufrates. C Se **pota-**
 cunda Syrie magne pars: Celsyria nomina **mia]**
 tur cuius initū est a sumine magno Eufrate:
 ad riuum vallanīe: cuius descursus ē sub ca-
 stro Maragd: igredit aūt mare magnū. i. me-
 diteranēū iuxta vallanīe villā leuca vna distā-
 tē a p̄dicto castro Celsyria cōplectit Anthio-
 chiā cū suffraganeis vrbib^{us} suis z Laodiciā
 z Appamiam: aliasq; plures. C Tertia pars
 est Syria Fenicis: cuius principū sumit ari-
 uo Tiallanīe ex Aglone: protēditurq; cōtra au-
 stris: vsq; ad petram incisam sub monte Lar-
 melo qui locus tempore nostro peregrinorū
E iiii

Prime Partis

Syria castrū dī: estq; sub ditione militie tēpli Syria
fenicis fenicis comprehendit: Maragd: Anteradiū
tertia Triptolym Beritum Sydonē Tyū Achon
pars z Lapharnaum. C Quarta pars: Syria Da
 masci appellatur: eo q; Damascū vt domini
 sedē cōtinet: ab alijs Syria Tybanica dī: eo q;
 Tybanus mons deliciosus z egregius: in ea
 situat. C Quinta pars magne Syrie est palesti
 sina dicta: quā describere intētionis nostre ē.
 Hāc tamen subdiuidere prius: inutile nō erit.
Pale C Igitur palestina in tres portiones partitur:
sina in prima est: cuius metropolis est sancta Jerusa
tres di lē: cōtinens oēs colles z mōtes eiusdē: cuius
uisa extensio ē vsq; ad mare mortuū desertūq; ca
 des berne. C Secunda ē: cuius metropolis ē
 Cesarea maritima hec amplexat totam phili
 steoz regionē: originē capiens: a petra incisa:
 que z castrū peregrinoz dī: vsq; Bazam phili
 stīm vrbē tendens cōtra meridiem. C Tertia
 est: cuius metropolis existit Bethsan sup Gel
 boe mōte cōstructa iuxta Iordanem fluium:
 Hec antiquitus Sicopolis dicta fuit. Hec pro
 prie Galilea: siue cāpus magnus Mesdrelon
 qui z Madagedo nuncupat. C Arabia sīr in
 tres partitur: Partis prime Metropolis: est
 Bosron: q; nūc Busereth: olim Bersa eidem
 copulat ab occasu: Tracōtidis regio z Jthu
 rea Damascus autē fere a septētrione: qna de
 causa Syria Damasci: nōnunq; Arabia nomi
 natur: ppter quod Aratha: rex Arabie dictus
 est: cū tamē rex esset Damasci. Secunde par
 tis Metropolis: ē Petra vrbis: olim Nabath
 dicta: sup Arnon torrentē sita: pars hec conti
 nebat:

Capitulum Secundum

nebat: filioꝝ Amon dominis: ⁊ si Ar ciuitas:
 ex Moab dominio existeret. Itē cōplectebat:
 regnū Seon Esebon: regnū Basan: ac Gala:
 ad montē copulaturq; prime parti Arabie ab
 austro. Terte partis Metropolis est: mons
 regalis: qui nunc Larach: antiquitus Petra
 deserti dicta fuit supra mare mortuū constru:
 cta: pars hec cōtinet Terrā Moab quā ⁊ Sy
 riā Sobal: scriptura appellat: p̄tinet ⁊ totam
 Idumeā siue Seyr mōtē: oēmꝫ regionē circa
 mare mortuū: vsq; cades Berne: ⁊ aquas cō
 traditionis: versus rubrū mare p altissimas
 ⁊ ferales solitudines: vsq; ad magnū Eufratē:
 Nec est Arabie magne pars: i qua: Mecha est
 ciuitas: detestabilisq; Adahumeth sepulchrū
 Mactenus de situ regionū: Terre Sācte adia
 centiū: dixerim satis: Adaduertasq; deuotissi
 me lector: q̄ a me descripta sunt hucusq; non
 ex mea mere snia p̄cesserūt: sed ex libbro vene
 rabilis: ac doctissimi p̄ri: dñi Jacobi de vitria
 co sancte Romāe ecclesie legati i terra sācta:
 excerpta fuerūt. Letex' ad veridicā sicut iā po
 liciti sum': Terre scē descriptionē: stilū p̄tam'.
 Prima descriptio Terre Sancte versus
 Aquilonem.

Cap. 2.

Terrā sanctā: vt ppositū ē: in. 4. portioes
 diuidimus: q̄tuor celi plagis cor̄ respōdē
 tes: Otui: Occasui Arctico ⁊ Antarcticō: li
 cet portio eius tota occidua: ad mediterraneū
 mar̄ se p̄tat: Incipiā g' p̄rio recta linea: ab Achō
 antiq' Ptolemaida dicta: p̄sus arctici p̄
 grediēs: vires locaq; notiora describēs: i ma
 gni maris. i. mediterranei littoꝝe disposita.

Petro
 deserti
 Syria
 sobal
 Idu
 mea

Men
 cha se
 pul
 chri
 Adah
 umeth
 Ziber
 d. Jac
 obi de
 vitria
 co

Prime Partis

Descriptio Achon. §. 2.

CPrimū igit̃ d̃scriptiōis iniciū sūo ab Achō:
 recta linea pcedēs ^{vi} T̃ p̃rū: de ad als ṽbes
 in hac portūe Eglonari cōtetas Achō ciuitas:
 munitissima ē parietib⁹ turrib⁹ ppugnaculis
 vallo alijsq; electis defensorijs triangulā for-
 tita figurā more clipei cuius ptes due cingit̃
 mari: tertia planiciē respicit: q̃ circūdat: plani-
 cies illa: latitudinis ē triū leucar: ⁊ alicubi q̃
 dē plus: alicubi vero minus: Admodū ferti-
 lis ē in agris vineis pascuis: viridarijs: q̃ di-
 forz generū fructibus sapidissimis ornat: est
 munita militia milita: hospitalis tēpli: ⁊ dom⁹
 theutonice: ⁊ arcubus ⁊ castris: siue fortali-
 chs: q̃ ad regē spectant: portū tutissimū ⁊ am-
 plū: pro locādis seruāditiq; nauibus hēt: Sita
 Achon i Syria est i fenicis Syrie puincia: ab austro habens
 phenice carmelū montē ad .4. leucas: ⁊ vrbē Layphā
 nūcupatā i pede eiusdē mōtis cōstructā: vltra
 Layphas torrentē cyfon: vbi sanctus ille ppheta He-
 lyas: idolatras Baal sacerdotes iteremit: po-
 stremo scias studiose lector: q̃ Achon nunq̃
 fuit terre sancte anexa: nec Ifrahelite possede-
 runt eam: ⁊ si in distributione terre pmissio-
 nis: triū ui Aser designata fuerit: Nec est illa
 Achon: dicta Btolemaida: de qua sic legimus
 Achon in primo lib. Machabeoz cap. 7. Et anno cē-
 tesimo sexagesimo ascendit Alexander: An-
 tiochi filius: qui cognominatus est nobilior: ⁊
 occupauit Btholemaidam: ⁊ regnauit illic.
 D. Lamperti casalis ⁊ castri sandali. §. 3.
 Ab Achon: triū leucar intervallo est casale
 Saron Lamperti: adiacens mari: sub Saron monte
 constructum

Capitulum Secundum

constructum: vineis similiter et viridarijs fructiferis. fontibus et fluminibus decoratum: Inde pertransito Saron monte: tribus leucis inuenimus sandalium castrum: ab Alexandro obā Sanda dēte Tyrum: iam dirrutum et deuastatū Sed. lium ca Balduini Ieru salem regis: opera instauratū: strum qđ nobilibus inde denominatis tradidit possidendum: Hic prata amenissima: pinguis pascuā ficeta oliueta vinee flumina virida: ia quā plurima existunt De his nihil inuenimus in scripturis sacris vtriusq; legis.

C D. putei aquarū viuentium: que fluunt impetu de Libano §. 4.

C A Sandaliū castro pēr leucam: partiq; sup: puteus est ille mirabilis: viuētium. aquarum: iuxta viam petētibus Tyrā: per iactum arcus cuius aque ex Lanticis Salomonis capi. 4. Cat. fluunt impetu de monte Libani: Nolo tamē te ca). 4. latere studiose lector: nēsi puteus singulari numero dicatur vere tamen sunt quatuor eiusdē dispositionis: at inequales magnitudine Nāq; Dte⁹ inter quatuor p̄cipuus est. 40. cubitoz est lon. in. 1. gitudinis latitudinisq; vt ego ipse metitus sū: diuiso vendicās sibi figurā tetragonā Tres reliq. 25. cubitos obtinent earundē dimensionū parietibus solidissimis: ex lapidib⁹ optimis et ope indisolubili: circūdati: i altitudine vnius haste et amplius In eis adeo agregat aq̄ et eleuat: vt vndiq; extra parietes defuat: Attamē ibi sunt aq̄ ductus: p̄ riuulos dispositi ide descēdētes: tāte p̄funditatis tāteq; latitudinis: q̄ta ē hois altitudo: cuius rei me ipso piculū feci ingressus: canale quo fuit aq̄ et pedibus sās: Deducunt

Ecc.
ca. 24

aque: per Tyri totam planiciem: irriganturque
affluenter viridaria horti: canamelle illic pluri-
mū copiose: ex quibus tyri princeps annuos
redditus et ingentes recipit. Distat p̄scripti fon-
tes a magno mari mediterraneo iactu arcus:
et modico amplius: quorum defluxu: eo breui in-
teruallo: rotant sex molēdini rote magne lati-
tudinis: et cū in mare se recipiunt: continuo ab-
sorbenē fontibus hīs nō absque conuenit: illud
ecclesiastici cap. 24. Rigabo hortū plātatio-
num mearum: et inebriabo partus mei fru-
ctū: et ecce factus est mihi trames habundās:
et fluius meus appropinquauit ad mare.

D. Tyri §. 5.

CA puto aquarū uiuentiū min⁹ leuca: distat
Tyris vrbs celebratissima i vtriusq; legis scri-
ptura: a Tyras Iapheth filio constructa post
diluij magni inundationē: sed a Phenicē istau-
rata pp̄ qd̄ et Sirie phenicis metropolis cōsti-
tuta ē solidissimo et lato pariete circundat: ac
iudicio meo: Alchonensi vrbe amplior: figuraz
obtinēt circularē in corde maris sita super fir-
missimā rupē: omni parte mari cingit: excepto
vrbis fronte cōtra solis ortū: vbi opera Nabu-
chodonosor primo: deinde Alexandri: terre ef-
fecta est cōtigua: quātū est lapidis iactus: Sed
et ex ea parte quadruplici pariete: mire densi-
tatis: altitudinisq; et ad. 24. pedū spatij insu-
per parietes illi: muniti apparēt. 12. turribus:
quibus similes in toto orbis circuitu: me vidis-
se nō memoror: Turribus ipsis arx fortissima
siue castrū cōtigua ē: in rupe in cordeq; maris
firmatū: turrib⁹ similiter: et palacys regij; stru-
ctum: que

Capitulum Secundum

ctū: que toti mūdo: merito in expugnabili ex-
timari deberet plures in tyro seruant sancto-
rū venerande reliquie auro chariores: vt re-
fert Ecclesiastica hystoria presertim fortissimo-
rū martir: q sub Diocleciano gloriosa morte
testātes catholicā fidē: eternā affecuti sunt co-
ronā: quorū numerū nouit solus ille q oia i nu-
mero cōstituit Origenes in Tyro in sancti se-
pulchri ecclesia iacet: pariete conclusus: cuius
titulū z vidi z legi Columnem marmoree: aliq
preciosi lapides: ibi sunt tā mirande magnitu-
dinis: qd vidētibus stupor: insurgit Archiepis-
copalis illic sedes ē: Est. n. vt diximus Fenicis
Syrie Metropolis: habens suffraganeos epif-
copū Beruti: z Sidonis z Achō protēditur: q
metropolis hec usq; ad petrā incisam sub mō-
te carmello: q z Castrū peregrinātiū dicit: De
cē diez spatio moras ptraxi in Tyro: pluriesq;
eā vrbē z dispositionē considerans: diligentia
oī notauī Ante eiusdē vrbis Januā ad ortum
sitā: iactu duaz sagittaz: inter copiosissimas z
spaciosas harenas: oīdit Iesu Xpi p̄dicatio-
nis locus: vbi z mulier illa exclamauit: Bea-
tus vter q te portauit: Lapis magnus ibidē
apparet: sup quē stās Saluator aliqñ z sedēs
declamabat: z pplōs docebat locus ille nūq;
sub harena occultat: z si leuis minutissimāq;
sit soleatq; vto agitari circūferri: z i cumulos
reduci: velut uix hiemali tpe stāte borreaz i pri-
bus occiduis: Est z i eodē loco: colūna qdā in
lōgū strata: vbi famosum est: pegrinos quosdā
illac trāseuntes ab infidis z pessimis Sarra-
cenis fuisse necatos Hec de Tyri descriptione

Relige
sancto-
rū in ty
ro
Orige-
genes
sepul-
tus i ty
ro

Locus
predi-
catis
Iesu
Christi

Ezechi satis De qua sic memoratur Ezechiel, cap. 17.
el capi. D. tyre tu dixisti: pfecti decoris ego sū i corde
17. maris sita. CD. Eleutherij fluminis. §. 6.

CA Tyro ad. 3. leucas admodū breues: Eleu
theri^o flumē: mare recipit pcedit z Jthurea: si

Terra ue Galilea gētū: ex cōfinio qđ olim Roab ter
Rabul ra z prius Rabul: p̄fuitq; iuxta castrū dictuz

Dima Belforah qđ extitit milicie tēplū iuxta Dima.

Josue vsq; quo iclituz Josue dux Israel. 24. reges in
dux po secutus ē: De Eleutherio flumine sic legimus

pul in libro primo machabeoz ca. xi. Et abijt Jo
nathas cū rege: vsq; ad fluium qui vocatur

Eleutherius z reuersus est in Ierusalem:

cha. D. Sarepte Sidoniorum §. 7.
cap. xi. CA Eleutherio fluuiio itervallo leucarū dua
li. 3. re rū ē Sidoniorū Sarepta i q̄ vt legim^o li. 3. regū

guz. ca. cap. 17. apud viduā habitauit Helyas p̄phe
17. ta: ab eadē sustentatus: cuius filii ad vitā re
uocauit: ostēditurq; cenaculū illuc: in quo idēz

Propheta genit. Sarepta hoc tpe: vir. 8. do
mib^o cōstat: cuius tū ruine z defectiones: glō
saz extitisse declarāt.

CD. Sidonis §. 2.

CA Sarepta ad duas leucas extat Sidō vrbs
p̄clara Sirie Fenicis cui^o glia z celsitudo: quā
ta fuerit: ipse ruine docēt: q̄ ēt descripte: incredi
biles ferme haberentur: Cōstructa autem erat

in planicie: extendēs se ab Austro vsq; ad Ag
lonē: iter Antilibanū mōtē: z orā maris: Sub

mōte siquidē ipso: i plano disposita: spaciōsa
erat valde: Et quidē destructionem eius anun
ciatam sic in Propheta Jeremia legimus ca.

Eze. ca. 48. Dissipabitur Tyrus: z Sidon cū auxilijs
28. tuis: z in Ezechiele capi. 28. Ecce ego ad te

Sidon

Capitulum Secundum

Sidon dicit dñs: Immitā. n. pestilētiā z sanguinē in plateis ei⁹: z corruēt iterfecti i medio eius gladio p circuitū: z scient quia ego dñs: Ex reliquijs Sidonis antique: alia quidē: sed parua edificata est vrbs: admodū munita: z vallata si defensores adessent estq; ex vna parte in corde maris sita: habens duo munitissima castra unūquidē ab Aquilōe sup rupē i corde maris firmā z cōplantatā: a peregrinis ex Theuthonia pficiscentibus Ierusalē sanctā edificatum: alterū in australi parte: super collem: z nō minus firmum: ac difficile ad expugnandū Castra quidē hec z vrbe detinent milites templi. Terra autē adiacēs vberima est: oib⁹ bonis referta aere saluberrima. Illic cana melle: vineeq; deliciose nimis. Ante Ianuā antique Sidonis ad ortū: cōstructa exstitit ca pella: in loco vbi Chananea p filia demonia ca pcata est saluatore. De q̄ sic legim⁹ Mathei ca. 17. q. Egressa a sinib⁹ Tyri z Sidōis venit ad Iesū Loc⁹ ille ē i via: q̄ tēdit Ithureā Elesa reāq; Philippi: Antiliban⁹ mōs: p leucā p̄sus: oziētē: ab antiq̄ Sidōe distat: Mons ille exordis capit supra Eleutheriū flumiū: p̄diturq; vltra Tripolim: circiter qnq; leucis: nisi iuxta Tripolim: vbi fere distat trib⁹ leucis: iterdū tñ ita ad mar accedit q̄ loc⁹ q̄no meabilis. Antiliban⁹ mōs p̄st⁹ ē optimi vinei: fz illd̄ Ademorable ei⁹ vt vinū libāi: extēditq; hui⁹ vini p̄positas vsq; Maragd. CD. Birubi. §. 9. C. Procedati vltra Sydonē: nouem Leucio: offertur nobilis z antiqua Berithus ciuitas: in qua famosum est Saluatorem nostrum de

Chana
nea vbi
orat Je
sum p
filia
Antili
banus
quantū
distat a
Sidōe

Prime Martis

Imago Iesu
ago Iesu
su a iu-
deis
crucifi-
xus

clamasse et docuisse: Illic iudei ceci: ex inuidia
 agitati: imaginē Iesu bñdicti i cruce pēdētis
 ex farina et aqua cōfīxerunt: cui illudētes: eā
 demū crucifixerūt sanguinis ab ea: copia ma-
 gna effluxit: qui et tempestate nostra pluribus
 in locis sacris: maxima deuotione colit. Be-
 rithi Episcopus sicut et antique sidonis: sus-
 raganeus est Episcopi Tyrinensis: cuius me-
Passus
canis

tropolis ultra tres leucas in flumine: Passus
 canis nuncupato quod et ibidem: vastum ma-
 re ingreditur: terminari mihi significatum est:
 eodem in loco: finis statuitur Patriarchatus
 Ierosolimitano et Anthioceno: comitatusque
 Tripolitano: Situs loci sic dispositus est ut
 fere sit impertransibilis: nisi accedente assen-
 su saracenoꝝ. Ad eius siquidem custodiam et
 defensionem pauci sufficiunt: ideo ob difficul-
 tatem: Passus canis nuncupatus est: De Be-
 rithi nobilitate et cōstructione: nullā in sacro
 eloquio: mentionem repperio: excepto eo qđ
Iudi-
cum li-
bro ca-
pi. 9.

ingressi sunt phanum dei sui Berith: et ex eo
 locus: nomē acceperat qđ erat munitus valde.

D. Biblij. §. 10.

Ezechi-
elis ca-
pitu. 31.

Cyberitho ad sex leucas supra mare tēdim.
 Biblium: quod est: Patriarchatus Anthioce-
 ni ciuitas prima: post Anthiochiā Biblij do-
 minator: ē comitis tripolitani Uasallus: Die-
 bus nostris nō biblium sed Bibleth appellat:
 estq; vrbs admodum parua: Biblium alle-
 gatur ab Ezechiele in cōmendationē Tyri:
 cap. 31. Senes biblij et prudentes eius: habue-
 rūt nautas et ministeriā varie suppelectilis tue.

D. Botri

Capitulum Secundum

D. Botri vrbis antique. §. 11.

Ultra Biblum ad. 4. leucas: fuit Botri opulenta nimis condam ciuitas: Sed nunc penitus euerfa defecit: Botri estumaf dicta fuisse ex p̄ciosissimo vino: qđ ea in regione producitur: vbiq; ex sua virtute celebratnr: De Botro in sacro canone nihil describitur.

D. Nephin castri. §. 12.

Ex Botro ad castrum Nephin: iteriacet trifi leucarum spaciū: est iter maris vndas cōstructū fere fm se totū: possidet ab antioceno Princepe: In eo. 20. excelsas ⁊ munitissimas turres nures numeravi vinū illic pductū: adeo nobile ēset: vt sup oia eaz regionū vina: laudē obtineat: De Nephin i sacris scripturis nihil habemus.

D. Tripolis. §. 13.

Ex Nephin castro: mēsis duabus leucis cōtuli me Tripolim: mobilem quidē valde: ⁊ fere totā in corde vasti pelagi edificatā veluti Tyrus admodū populosam: Inhabitāt. n. eā Greci: Latini: Armeni: ⁊ Maronite: ⁊ Nestoriani: alieq; diuefor mox nationes: Sericū illic plurimū habēdat: suntq; ex eo artificia multa ⁊ p̄ciosa ac de cora visu: f̄ida relatione habui q̄ in ea: serici ⁊ zameloti textores sunt quatuor milia ⁊ supra. Regionē adiacētē nēpe deliciarū paradisum appellare nō icōuenit: ob innumeras amenitates i vineis oliuetis: ficulneis ⁊ canamellis: qđ oībus filia i reliquis mūdi partib⁹: me vidisse nō memoror: ⁊ si plures annos in varijs p̄uincis peragrandis: cōsumpserim: p̄sertim i oriē tali plagā: quo nobiliores effectus: ex siderū efficaciaz: produci credunt: Campus ante vrbem: longitu

Natio
nes ha
bitātes
tripoli.

Liban⁹
quantū
distat a
Tripo-
li

Hester
cap. 9.

Sepul-
chrum
Iosue

dinem cōtinet vnius leuce: latitudinē vero dimi-
die in quo viridaria: ordine miro disposita sunt
z in tanto numero: totq; fructus inde annuatim
perciunt: q; dominis suis trecēta milia bisan-
tior ex auro valent. C Libanus tribus leucis a
Tripoli distat in cuius humiliori pte ortū habet:
fons hortoz suēs ipetu de libano vt scribit can-
ticoz cap. 4. fons hic in suo ortu erigunt. appa-
ret sed modico iternecto spacio: adeo iralescit: q;
flumen magnum efficit in planicie Tripolis: or-
tos irrigat: z Libanū montē plurimū cōmendat
Aque eius limpidissime: dulces frigide: z salu-
bres existunt: Sup eius riuos: ecclesie multe: plu-
raq; religiosaq; loca cōstructa repperi. Oris vthorū
ex Libani radice z p aliqua sui parte montē leo-
pardorum circuit: inde p hortos deducitur: gra-
tia irrigandi: Sectus in tribus riuus magnis p-
fecto: mari se recipit: preter riuos alios mino-
res quidem. qui diuersis locis: maria petunt z
de hoc preclarissimo fonte: puto verum eē quod
in Hester capitulo nono dicitur. Fons paruus
creuit in flumen maximum: z in aquas multas
redundauit.

D. Montis leopardorum. §. 14.
C Ex Tripoli ad duas leucas: situatur: leopar-
dorum mons: aspectu figure spherice in altitudi-
nem se tollens a libano distans per leucam. In
eius basi Aquilonari: specum repperi i quo quo
monumentum constructum est. 25. pedes ha-
bens in longitudine: quod sarraceni colunt z
frequentant: suadentes sibi illud esse magni du-
cis Iosue. Sed proculdubio fallunt: legimus
enim in libro Iosue capitulo. 24. Sepulchrum
Iosue

Capitulum Secundum

fuisse in finibus possessionis sue in Tamnath sar:
que sita est in monte Effraym a septentrionali par
te montis Baas: Ego quide suspico: monumē
tum illud: fuisse Chanaam filij Chā filij Moē: **Sepul
chrum
Chana
am**
vel alterius filij eius: eo q̄ in hac regione protra
xerunt plurimum vite tempus: vt infra declara
bitur: Intervallo trium leucarū cōtra aquilonē ex
prefato specu: mons antilibanus ⁊ libanus ter
minantur De leopardorum monte: sic legimus
canticorum cap. 4. Coronaberis sponsa de cubi
libus leonum: de montibus pardorum. **Laticū
rū c. 4.**

D: Arachas castri: §. 15.

CIn terminos Libani ⁊ antilibani: offendimus
castrum Arachas: ab Aracheo filio Chanaa: ex **Ara
cheus
Chana
am**
acto diluvio constructum: ⁊ suo nomine denota
tum: Regio hec ⁊ presertim vbi libanus finē ha
bet: speciosa est ⁊ fertilis plurimum de cuius si
tu ⁊ longitudine loquemur cum ad Cesaream
Philippi ⁊ Iordanis originem intentionem cō
uertemur.

D. oppidi Sinou: siue Synochin §. 16.

CAb Arachas castro: media leuca ad orientē:
extat Sinou oppidum a Lineo Chanaam filio:
Aradei fratre: post diluviū p̄structū Scito tū Me
storianū quendā ibidē incolā: mihi certa noticia
asseruisse: nō Sinō: at Sinochim appellari Idē
mihi ⁊ Sarracenus quidam affirmavit. sub Si
nochin ⁊ Arachas planicies amena deliciosa ⁊
fertilis: valde: vsq; Larath castrum: quod hospi
talis sancti Joannis possessio fuerat: extenta est:
decem leucarum longitūdinē habens: ⁊ vsq; An
teradi: quod nūc Tortosa nūcupat: Planicies
hec: casaliū multis habitat: reserta pulcherrimis

Prime partis

fluis oliuarum: ficuum: aliarumq; diuersi gene-
ris arborum: quibus similes in occidentis parti-
bus: paucissimas vidi Exuberat preterea: flumina
libus z clarissimis vndis: pascuisq; electis: hac
de causa: Adadianite z Turcimani z Bidui-
ni: illic in mapalibus habitant: cum vxoribus:
Turci- filijs: seruis: pecoribus: z camelis suis: Cōtigit
mani mihi transeunti: gregati videre: plura camelozū
Bidui- milia: Planiciem hāc cingunt mōtes quidā: ab
ni oriente non multum lati: qui iuxta Arachas ini-
cium capiunt: protendunturq; vsq; Barachas:
Multa Montes hos habitat: genus quoddam Sarra-
came- cenorum qui Tianiini appellantur: gens fera: pes-
loz mi- simorum morum: z Christiani noīs inimica: Mā
lia Christianos insecunt. depopulant: z perimunt.
Tianiini
Sarrazeni D. Anteradi: z Aradij §. 17.

De Ex Arachas z Sinochi: dimēsis octo leucis:
veni in Anteradiū: per planiciem prescriptā An-
teradum quidem dicitur: quasi ante aradium: est
enim Aradiū: insula maris: media leuca distās
a terra: In qua ciuitas electa quondam fuit: no-
strisq; diebus adhuc extat: imminuta tamen: que
ex insula nomen traxit: Unde Aradiū dicta fuit:
Ezechiel c. 27. De Aradio sic loquit Ezechiel cap. 27. Filij Ara-
di super muros tuos cum exercitu suo: con-
ditor Aradi: creditur Aradius Chanaā filius
post diluuium: Intellige igit studiosē lector: Chā
Noe filium genuisse Chanaam: z Chanaam ge-
nuisse: vt legimus: in libro Genesis cap. x. Sido-
nem primogenitū: Etheum: Jebusei: Amorrei:
Unde- Bergefeum: Lucum: Aracheum: Sineum: Ara-
cim filij diū: Samariten: z Amatheū: z per hos dissemi-
Chana- nati sunt populi Chananeoz: hec ibi: Ex hīs vn-
am decim:

Capitulum Secundum

decim: Sidon primogenitus Sidonis vrbis cō-
 structor fuit: Aracheus Arachas castri: Syneus
 Sinochin. Aradus aradi: hī quatuor terrā hāc
 ⁊ regionē sibi elegerunt cōtra principium Liba-
 nit: Reliquos dimisit deus maximus inter filios
 Israel: vt arte preliandi exercerent: Pyramides
 sub quibus p̄dictorū quatuor disposita fuere mo-
 numenta apparent ēt hodie circa Anterada ad
 leucam vnā strues profecto magnifici sumptus:
 mirandeq; magnitudinis illic lapides conneri
 fuere: Mā mensus sum lapides: longitudinē con-
 tinentes 26. pedū: similiter laurudinis tātundē:
 profunditatē vero ad staturam magni hominis:
 adeo q; miraculū ac stuporē presentant peregrī-
 nantibus quō eleuari: in edificio q; hūmōi colloca-
 ri potuerint In Anterado Apostolus Petrus:
 diebus multis: de fide: de lege gratie: de humani
 generis repparatore: declamauit ⁊ docuit. Ibi
 clemens genitricem sibi charissimā inuenit: Ibi
 Apostolus Petrus primā in honorem Chritise
 re virginis ecclesiam construxit: que ⁊ hodie per-
 manet: in qua ego licet indignus eiusdē sexus:
 sacrificium deo acceptabile obtuli Mā ibi sex die-
 bus quieui: eo q; itinerū ac peregrinationū aspe-
 ritate defatigatus essem: ⁊ affectabam de illis re-
 gionibus erudiri.

D. Meragath castri: §. 12.

Ab Anterado septē leucis distat castrum Mer-
 gath qd̄ sub dominio est fratris hospitalis sancti
 Joānis sup vallaniā: distāsq; a mari p̄ leucā: mu-
 nitū valde: ⁊ vallania ad euincendum Sarrace-
 norū insultū in castrū est trāslata: Vallanie Ep̄s
 est appamiēsis Archiepi suffraganeus: Incipit

f iii

Pyra-
 mides
 ⁊ sepul-
 chra. 4
 filiorū
 Chana-
 am

Prima
 ecclesia
 constru-
 cta i ho-
 norem.
 B. Vir-
 ginis

Prime partis

ibide anthiocenus principatus terminat afit co-
mitat⁹ tripolitanus: Distat: dietis octo ab Alchō:
Ab Anthiochia afit dietis quatuor: z licet vltra
profectus fuerim in regione hac: diligēter singu-
la cōtemplans tamen de ipsa nihil a me scriptur
erit: Mō. n. pposui: nec mee fuit intētionis: aliqd
de ea cōscribere: sed tm de pmissionis terra: quā
sanctam vocare consueuerunt scriptores.

C Secūda descriptio Terre sancte ver-
sus Bozream. C Caput tertiū.

D. castri montis fortis §. 1.

In hac mea scōa descriptiōe: versus Bozreā
pgredi itēdo icipiēs vt supra ab Alchō: Vi-
co igit q ab Alchō. 4. leucis ptra Bozreā: tendit
ad castrū Mōs fortis noie: qd iā sub Theutoni-
corum hospitali fuit: nunc vero prorsus defecit.

D. Thoron castri §. 2.

C Post castrū mōtis fortis ad. 4. leucas: se offert
Thorō castrū munitū valde: z difficile ad expu-
gnandum: qd T yberiadis dñs ptra Tyrū edifica-
uerat: dñ Sarraceni Tyro dominarent: Distat at
a Tyro: leucis septē.

C D. Urbis Asoz §. 3.

C A Thorō castro. 4. leucis distat antiqua vrbs
Asoz: que regis Iabin sedes extitit: apud quam
Josue z Israel filij: cū. 24. regibus preliū cōmife-
runt: z deuicerunt: De Asoz sic legimus in libro
Josue. Josue ca. xi. Reuerfusq Josue: statiz cepit Asoz:
cap. xi. z regē eius pcussit gladio Asoz. n. antiquus iter
oia regna hec principatum tenebat hec ibi.

D. vrbis Velenas nuncuptate §. 4.

C Vltra Asoz sex leucis: sere cōtra Aquilonē est
Velenas vrbis i basi libani mōtis pstructa: hec vt
legimus i li. Iudicū ca. x. prius lachis nūcupata
fuit: Unde

Capitulum Tertium

fuit: vnde sic scribit in eodē lib. Tradidit dñs Za-
chis in manu filiorū Israel: et cepit eā Josue: die
altero hec ibi: Et qm̄ decem fere leucis a Sidone
distabat: habitatoresq; eius: nemini dextras de-
derant mutui subsidij: filij Dan oppugnantes ce-
perūt eā vocaueruntq; Cesedani: nōie patris sui
Dan: Sepenumero tñ in scripturis sacris: sim-
pliciter: Dan appellat: vt enim legimus i primo
regū cap. 7. Lōgregatus est vnīuersus Israel: a
Dan vsq; Bersabee. Est. n. Dan: terre sancte ter-
minus contra septentrionem Bersabee autem
cōtra austrū secūdū illud quarti Regum cap. 12.
Venit Helias i Bersabee Iuda: et ifra: Et abijt
in desertū: quod vtiq; Bersabee ptigū apparēt
Bersabee aut nunc Bīblin nominat. Et Philip-
pus tetrarcha existens Ithuree et Traconitidis
regionis ciuitatē Telenam siue Dan Cesaream
Philippi: nūcupar instituit. A grecis vero He-
neas dicit sed hodie denominationibus hīs de-
ficientibus: apud populos comuniter Bele-
nas est nūcupata.

Descriptio Iordanis: quo ad originem et
decursum. §. 7.

Super velenam vrbez in pede Libani sitam:
oriūtur hinc inde due illi celeberrimi fontes:
For et Dan: qui ante vrbes ianuam in vnum cō-
iuncti. Iordanem incobant flumini secundum
quod apparet: id vero dixerim qm̄ ex rei natura
ille non est primus Iordanis ortus: inquit enim
Iosephus q; ex hoc loco mēsis fere mille stadijs
contra orientem repertus est vastissimus fons:
nōie Philala: semp plen⁹: et nūq; sup effluens: s;
subterraneo meatu decurrit: vsq; ad locū: vñ Dan

In. 4.
Regū
cap. 12.

Cesa-
rea phi-
lippi

Uerus
Iorda-
nis or-
tus

Prime Partis

fons emanat: estq; probata sua fontem **Abia-**
lam: post lōgū subterraneū defluxum: emergere i
Dan: cuius rei signū ide sumit: q; palce in **Abia-**
la posite: sub terra descēdētes: recipiunt in **Dan:**
 z de hoc certissimū est periculū factum. Sic ergo
 pstat: primā **Jordanis** originē: nō a **Dan** z **Jor-**
 sed a **Abiala** sumendā **Sarraceni:** fontē illū non
Medā **Abialam:** sed **Medan** dixerūt: ac si velint dice-
 re: **Iste** sunt aque **Dan:** **Abi:** siquidem **Arabice:**
 aqua est. **Euangelista** **Matheus:** locū hunc **Ma-**
gedan appellat in cap. 17. cū dicit **Iesum** venis-
 se in fines **Magedan.** **Barum** vero distat a **Se-**
Mat. neta vrbe iuxta patētis **Job** sepulchri pyrami-
 dem in **Traconitide** regione. Sed de hoc infra
 cap. 15 **Jorda-** plenius dicetur. **Jordanis** post longos z tortuo-
 nis vbi sos circuitus: quibus **Traconitidem** regionē ab
 mare i- **Ithurea** separat demū inter **Lapharnaū** z **Lo-**
 gredit **rozayū** mare **Galilee** ingreditur quatuor leuca-
 rum intervallo ab vrbe **Ledar:** super montē sita
 de qua infra. **Medio** loco: inter **Tielenā** z mare
Galilee: ē vallis quedā: quā defluxus **Jordanis**
 ingredit: cum nines ex **libano** resoluunt: sitq; in
 valle aquarū collectio: more stagni: que qdē colle-
 ctio in scripturis sacris: aque **meron:** appellat:
Aque **meron** hic est locus in quo **Josue** cōgressus est cū **Ja-**
Josue bin rege alijsq; 24. regibus z victoriā obtinens
 cap. 11. infecurus est eos vsq; ad aquas **Masserephoth:**
Josue Sic autem legimus in libro **Josue** cap. xi. venit
 cap. xi. **Josue** z omnis exercitus eius cum eo: aduer-
 sus illos reges ad aquas **meron:** z irrui super
 eos tradiditq; eos dominus in manu **Israel.**
Hec aquarum collectio estiuis calorib; pro ma-
 iori sui parte exiccat: pp qd arbuta z herbe in
 modum

Capitulum Quintum

modum siluule dense: adeo crescunt q̄ leones
vrsi aliaq; siluestria latitant: Et hec sunt regie ve
nationes. Huius vallis medietas est in hac secti
da partitione cōtenta: altera vero medietas in
sequēti partitione Regio que vltra vallem hāc
in littore Jordani est ad orientem per totū vsq;
Bosiam urbem: ad ortum solis in monte Sanir
constructam: Qui Sanir copulat mōti hermon:
in libro Josue cap. xi. Libani planicies appellat
siue Traconitidis regio: eo q̄ fluminalibus aquis
penitus car eat: propterea regionis illius incole
pluuiales aquas in brachilibus ⁊ cisternis con
gregant: inde per tracones de loco ad locum de
ducunt: vt se suaq; iumenta seruent. Verum ga:
de Monte Libano ⁊ Hermon. ⁊ Seyr: sermo in
cidit: ideo plenius de eis dicendū puto: ad scri
bendorū intelligentiam perfectam Scito igitur
⁊ pro certo teneas montana que sunt super tor
rentem Arnon: ⁊ que mediant inter Arnon ⁊
Moab: ⁊ Amorreos: Item Mons Balaad si
tum in regno Og. regis Basan: ⁊ mons Seyr
⁊ Hermon ⁊ Libanus: sunt realiter mons vnus
continuus: sed diuersis regionibus: diuersa for
titur nomina: Idem apparet in alpibus quibus
sejungitur. Alimania ab Italia. Mons tamen
Balaad inter omnes: p̄cipuus est ⁊ eminē
tior: Videtur enim aliorum quasi caput: propter
quod suadeo mihi ad litteram illud Jeremie di
ctum Balaad in caput libani. Balaad monti: co
pulatur Sanir qui ⁊ Seyr dictus est: Illic enim
habitauit Esau: sed plenius de hoc infra. Eidez
copulatur Mons Hermon circuiens Traconi
tidem regionem ⁊ protendens se vsq; Damasce

Libani
plani
cies

Lutra
coniti
dis re
gio dī

Mōta
na sup
Arnon

Prime Partis

f. 100
in d. 100
in d. 100
in d. 100
in d. 100
in d. 100
in d. 100
in d. 100
in d. 100
in d. 100
 vbi Libano vnitur inter Tienenā & Damascū. Li-
 banus sup Damascū iudicio meo: sublimior est
 q̄ totū sui spacij residuū: Ex hoc loco ad Tyrū:
 p̄. interiacet leuce: & tamen existet: in Tyro: ma-
 nifestissime apparet: & ego media nocte: lucide
 ipsum inruitus sum. Cōtinet in lōgitudine quāq;
 dietas: & toto illo spatio: sumitates hēt cooper-
 tas niubus: in sui principio. s. cōtra Tienenam:
 40. leucis distat a marti termino vero sui. s. iux-
 ta Thrachas castrum: vix tribus distat. Navigan-
 tes aut mare: vident ipm a Tyro vsq; Anteradu
 & sub ipso antilibanū. Libani & Antilibani val-
 les optime excoluntur: vberes sunt pascuis: vi-
 neis: hortis: pomerys: & vno verbo oib; mūdi
 bonis. Habitantes libanū sunt nationes variez:
 vt Armeni Greci Nestoriani Jacobini Georgia-
 ni: qui se Christianos asserūt & suo dicto: Roma-
 ne Ecclesie obediētes: Sz de hoc nihil ad p̄sens.
 CD. tertia Terre Sācte p̄tra vulturū. Cap. 4.
 In hac tertia descriptione: ab Achon cōtra
 vulturū p̄cedendū est. Sic ergo incipiam.
 D. Iudin castrī. §. 1.

CProcedenti ab Achon contra vulturū di-
 recte: se offert ad quatuor leucas castrum Iudin
 in Saron montibus locatum: quod elapsis tem-
 poribus sub Theutonice domus cura extitit: &
 potestate: at nūc penit; defecit Inde leuca vna:
 offenditur castrum denominatum Regiū: in val-
 le sub Saron montibus: eiusdem Theutonice
 domus vt supra: preciosis & perraris etiam illis
 regionib; fructibus habundans.

D. Vallis Senim. §. 2.

CA castro Regio: quatuor leucarū iteruallo cō-
 tra aquas

Capitulum Quartum

tra aquas meron: distat vallis Sennim: in qua
Aineus: tabernaculū disposuit: nō lōge ab Absoz
vrbe cuius vxor dca Jael: Sisara principē exerci-
tus Jabin regi: Asoz: tabernaculi clauo: p tpa trās
fixo: pater iteremit vt legimus i li. Iudicij ca. 4.

D. Babul aut Lhabul §. 3.

Ex valle sennim: dimensis tribus leucis: tēdit
Babul castellū: quod Sari aceni Lhabul voca-
runt: a quo terra illa Lhabulin nuncupata est: qđ
displicentiā sonat: vt legimus in secundo regum
quando rex Salomon castra quedā Hyran ob-
tulit: benemeritus de acceptis beneficijs.

D. Sepbeth §. 4.

Ex Lhabul duabus leucis intermedys: tēdit
Sepbeth: munitissimū castrum z iudicio meo
firmius oibus castris que vnqz viderim: in subli-
mi monte constructum: quod retroactis tempo-
ribus sub regimine extitit Milicie tēplis: sed pro-
ditione z fallacijs captū in ignominia detrimen-
tumqz rei: pub. Christiane: Soldani: n. pp castrū
illud inexpugnabile: totā galileā detinet. s. tribus
Zabulon z Neptalim z Aser z Isachar: z Ma-
nasse z oēm regionē Achon z Tyrū z Sidonē.

D. Urbis dicte Cedus Neptalim §. 5.

Inde quatuor leucis iuxta mare deuenimus in
vrbe dictā Cedus Neptalim ex ea oriundus fuit
Barach filius Achinoe qui cū Sisara principe
milicie regis Jabin: in monte Tabor congressus
est. Nec fuit ciuitas electa in refugium fugitiuoz:
Sic. n. legimus in libro Josue cap. 20. Separa-
te vrbes fugitiuoz: de qbus locutus sum ad vos
p mansū Moysi vt pfugiat ad eas: qcuqz aiā p-
cusserit nescijs: Et infra: Deceueruntqz cedus

in Galilea: montis Neptalim: Nec habſidat om-
nibus mundi bonis: & hodie ruine magne ibi ap-
parent: ſepulchraq; pulcherrima antiquorum.

C. D. Montis: ſuper quem Jeſus Bene-
dictus frequentius aſcendebat §. 6.

C Ex caſtro Sepheth duabus leucis: in deſcēſu
mōtis contra orientē: ad iactū lapidis iuxta ma-
re Galilee: ſupra viā que verſus orientē dirigit eſt
alius mōtis aſcēſus: in quē totiens, legimus Sal-
uatorē ſolitum aſcendere: ſuper quē Sermonem
illum moralem & prolixum dictauit quem Ma-
theus refert cap. 5. Saturauit ex quinq; panib?
5000. hominū: Dimiſſa turba aſcendit ſolus ora-
re: Latuit cū vellent eum conſtituere ſibi regem:
Docuit diſcipulos orare: componens orationez
dominicā: vt ſcribit Mathei ca. 5. In eo pnoctā-
bat in oratione Eidē deſcēdēti ſupplicauit Cētu-
rio pro puero paralitico: Ad eū venit multitudo
languentium qui vexabantur a ſpiritibus immū-
dis: Ex hoc mōte totū Galilee mare videt: Ithu-
rea & Traconitidis regio vſq; ad Libanum: In-
ſuper Adons Sanir q & Seyr Adons hermon:
Terra zabulon & Neptalim: vſq; cedar: viuier-
ſa Zenereth vſq; Dotaym & Beliam: aliq; loca
multa: Eſt aut extētus: iactu duoz arcuū: Latus
aut iactu lapidis: & amplius: varijs herbaz flo-
rumq; generibus decorus: amēnus: ad predican-
dū habilis: Adhuc pmanet lapis illic ſup quē ſe-
dit Saluator: pdicās: & Apoſtolor ſediſſa Chri-
ſtianiꝝ appellant locū ipſum: Tabulā ſiue Men-
ſam: In huius mōtis baſi: iuxta mare Galilee ſe-
re. 30. paſſibus fons viuus oritur: pariete circūda-
tus quē icole credūt venā Nilireo q; coruū piſce
nutrit:

Math.
cap. 5.

Lapis
ſup quē
Jeſus
pdica-
ſōs ve-
niat Nil.

Capitulum Quartum

nutrit: qui nusq̃ alibi reperit Iosephus Fontem
capharnaū appellat: eo qđ planities ab hoc fon
te vsq̃ Iordanē: triū leucarū lōgitudine habet: La
pharnaū noiat: Ex hoc fonte ad. 20. passus sup
mare Galilee locus est: vbi Saluator: postquā a
mōrtuis surrexit in littore stetit: discipulis piscā
tibus: cū dixit vt legimus Iōānis cap. 21. Mueri
nunqđ pulmentariū habetis: Ibidē i lapide tria
Benedicti redēptoris iā gloriosi z immortalis
corporis vestigia impressa z vidi z tetigi in festo
clarissimi ac diui patris Augustini: cū illic me cō
tulissē: vez cū repetissē locū eundē in festo seli
cissime annūciationis: Sarraceni maledicti lapi
dem ipsum asportauerant: nō enim venerantur
mortis z resurrectionis dominice insignia: sed
velut peccora z gentes stolidē stulticiā reputāt:
Inde ad. 10. passus: locū vidi: z deuotissime cō
templatus sum locū: in quo discipuli in nauī pi
scantes prunas viderunt z piscem suppositum
z panem vt legimus Iōannis cap. 21.

D. Lapharnaum. §7.

Cū loco: vbi Reparator nō in littore apparuit
ad Lapharnaū mediat leuca: fuit qđ Laphar
naū gloriosa potēsque vrbs: vt ex Euāgelio nobis
innotescit: nūc autē adeo desolata est vt vix. 8. do
mīculas sed potius dixerim tuguriā hēat: Sicq̃
cōpleta est infalibillis cōminatio Saluatoris nō
declamātis cū dixit Math. ca. xi. Et tu Laphar
naū: nunqđ vsq̃ in celis exaltaberis: vsq̃ in infer
nū descēdes Distātia duarū leucarū a Lapharnaū
Iordanis mare galilee ingredit in cuius vltorio
ri littore: vrbis Lorojaym ruine adhuc vident: oīa de
Est. n. penitus enersa: atq̃ inhabitata. Sibi. n. in

Ubi ste
tit Je.
sus i lit
tore
post re
sur.

Lapis
retinēs
tria Je
su vesti
gia

Ubi di
scipuli
viderūt
pisce su
per po
sitō pin
nis

Loro
jaym
struata

Prime partis

salibilis veritas cōminata fuerat cum dixit Ma-
thei. xi. cap. Tibe tibi Corozaym: A Corozaym
ad leucam vnam: quorundā iudicio incipit ascē-
sus Montis sanir: et ingressus Idumee.

D. Cedar vrbis §. 8.

CA Corozaym ad tres leucas extat Cedar glō-
sa nimis et famosa: tutissimo loco sita in Monte
Sanir: ipse est Seyr: cōtra orientē: Sed de ea in-
ferius plene dicendū est: Per urbē Cedar transit
via: qua patet incessus p litus maris Galilee: du-
cēs ad occidētē vt legimus in Thobia ca. i. Isa-
ias asir cap. 9. appellat eā: viā maris trās Jor-
danē Galilee gētiū viā qdē maris dicit: qā in ma-
ris Galilee littoze pcedit: trans Iordanē: nā vlt-
tra Iordanē deductē in regionē Aran Galile gen-
tū eo q Galilea ibidē in Iordane terminat: A lo-
co ingressus Iordanis in mare Galilee: vsq; ad
Ledes Neptalim: quā supra descripsimus qua-
tuor mediāt leuce: in quaz medietate: alia ē pars
aqua et Aderon: de quibus supra actum est: Egre-
diens autem Iordanis ex aquis Aderon: dirigit
desuxum primo contra Orientem: deinde cōtra
Austrum: et sic mare Galilee ingreditur.

D. Sueche vrbis §. 9.

CA Corozaym et hostio Iordanis decē leucis
cōtra aquilonē Suecha est vrbis ex qua oriūsus
fuit Baldach suites: de quo legim⁹ i. li. Job c. 21
q ad patiētē Job et afflictū: p dolēdi grā pfect⁹ ē.
Juxta Suechā ē pyramis: sub qua credit⁹ Bea-
ti Job monumētū cōtineri: hoc tñ nobis nō con-
stat ex scriptura sacra: nā in lib. Job ca. 42. nihil
aliud habemus: nisi q mortuus est senex et plen⁹
dierum: De sepultura autem nulla sit mentio.

D. Tabernaculorum

Via
maris
trans
Iorda-
nem

Sepul-
chrum
Job

Capitulum Quartum

D. Tabernaculoꝝ Cedar. §. 10.

CSub vrbe Suecha: versus Cedar: Saraceni cōgregari consueuerunt de Aran ⁊ Mesopotamia ⁊ Siria ⁊ Moab ⁊ Amon ac fere tota terra orientali circa Bhalam fontem: de quo actū est supra: ⁊ nundinas ibidem celebrant: ⁊ esatis tempore propter locorum amenitatem: erigūtq; tentoria diuersorum colorum: que dum vident ab egrediētib⁹ cedar: pulchrum nimis ⁊ delectabilem generant prospectum: hec sunt tabernacula cedar: quorum pulchritudini assimilatur spōsa in canticis cap. primo.

D. Cedar. §. 11.

CA Corozaim tribus leucis contra orientem est vrbs Cedar in sublimi monte cōstructa quā Iosephus: Camelam denominat. Siquidem mons: super quem extat secundum cameli figuram disponitur: In principio extentem est admodum colli ⁊ capitis cameli in medio gibbi habēs vt dorsum scipiēs i fine declinare ad istar caude. Cedar q̄ glorioſa ⁊ potis extiterit: scribit Iſaias cap. 21. sic Et auferet ois gloria Cedar: ⁊ reliquie numeri sagittarioꝝ fortiū de filijs Cedar imminuent: Et Ezechiel cap. 27. vniuersi principes Cedar: negociatores manus tue cū agnis ⁊ arietibus ⁊ hedis venerunt ad te. **C**Rursus autem reuertentes ad ea que supra tetigimus: de planicie Libani ⁊ Traconitide regione: ⁊ Galilea gentium: pro pleniori notitia: aduertat studioſe inuestigator q̄ tota regio vltra Iordanē in littoꝛe eius orientali dicitur Traconitidis regio sive planicies Libani vsque ad Montem Hermon ⁊ Bosra: litus vero Iordanis occi-

Canti.
primo
capi.

Cedar
dicta
camela
Iſaias.
cap. 21.
Ezech.
cap. 27

Terra
Aran

Terra
Hus

Termini
huius
descriptio

Locus
vbi dñs
Maha-
theum
voca-
uit

dentale dictum est Galilea gentium: siue Ithurea: siue Babul siue Decapolis: et via maris transit per medium eius: ab Achon tendens per vallem Aser: que nunc sancti Georgii appellatur: habes Sepheth a sinistris: Et litus maris Galilee: per montana Traconitidis regionis usque Cedar: nuncupatur terra Aran: Unde glosa quedam: super principium Job sic ait: Aran pater Sirio: qui condidit Damascum et Siria: genuit Hus conditorem Traconitidis regionis: Hic inter Elefiam et Palestinam principatus tenuit: ideo terra illa: terra Hus: ab eo denominationem sumpsit. Propterea bene dixit scriptura: Vir erat in terra Hus siue husiri nomine Job: Et hanc tenuit rex: Philippus sicut Ithuream que est circa Iordanem ad occidentem usque ad montes Sidonis et Achon et Phenicias. Ab hac regione predicta initium sumit hec tertia diuisio siue descriptio: sicut et secunda precedens: terminaturque in Libano versus Aquilonem: in Iordane versus orientem: in montibus phenicie versus occidentem.

Descriptio Terre Sancte contra Subsolanum. Cap. 4. §. 1.

Descriptio quarta: incipit ab Achon: tendens directe contra Orientem a quo spirat Subsolanus: iuxta Sephet castrum: illud relinquens a sinistris inde in littore maris Galilee: ante Epharnaum et ante locum: in quo Saluator Mahtheum ex theloneo vocauit: cuius domus et sessionis locus: etiam hodie cernit in strata regia. Inde ultra Iordanem ad Hermon montana descendit. Sunt autem in hac quarta descriptio: ne: infra descripta loca.

D. Casalis

Capitulum Quintum

D. Cafalis San Geor. §. 2.

CAb Achon directe cōtra oriētē quinq; leucis:
est cafale dictū San Geor. Ibi. n. credit: diuum
Georgiū fuisse pgenitū: sitūq; iter mōtes i valle
pigni fertili z amēa: cui⁹ amenitas vsq; ad mare
galilee prēdit Et fuit vallis Aser vsq; iuxta Se
phet. 10. leucis: Tāta āt ei⁹ amenitas vt vere cō
pletū sit q; p; Jacob dixit bñdicēs filio; Beñ. ca. 49. Aser pinguis panis ei⁹ z pbebit delicias re.
gibus: qđ vtq; verificatum cōperimus i forte tri
bus Aser.

D. Maason. §. 3.

CAfali san Geor vsq; Maason: mediāt qua-
tuor leuce: est aut Maason cōtra austrū declinan-
do aliquātisper ad orientē de tribu Neptalim in
valle sita hec est Maason de qua sic legimus in li
bro Thobie ca. i. Thobias ex tribu z ciuitate Ne
ptalim: qđ est i supiorib⁹ Galilee: supra Maason.

D. Dothaym. §. 4.

Dothaym a Maasō distat trib⁹ leucis opidū
admodū amēnū: vineis: oliuetis: pascuisq; habū
dās: sitū sub mōte Bethulie ad leucā vnā: Illic
Ioseph: fies iuenit missus a pīe Jacob vt legi-
mus Beñ. ca. 37. In agro adhuc oñdit cisterna
in qđ detrusus fuit Ioseph vt legim⁹ Beñ. ca. 37.
quā vt pegrinā; vidi iuxta viā a Salaad i Beth
saidā: qđ qdē via copulat ei: qđ ē trāsīt⁹ a Siria in
Egyptū: hac via venerūt Iſmaelite emptores
Ioseph vt legimus Beñ. cap. 37. In hac via Si
ri vallauerūt Melifeū: qđ vt legim⁹ i li. 3. Regū ca.
10. deduxit eos i mediū Samarie: qđ tñ distat ide
fere p dictā: Aduerte autem studiose lector: Do-
thaym aliqn̄ sumi p opido: aliqn̄ p regiōe adia-
cēt: ipsi opido: qđ ab eo denoiata ē z ē terra cāpe

6

pestris iter fructiferos colles ptigua sctib⁹: id pa
scuosa ē: z alēdis pecorib⁹ aptissima: Eld hāc re
gionē denotat⁹ Dothaym ab oppido: z non ad
opidū ipm deuenit Ioseph missus a patre.

D. ciuitatis Neptalim. §. 5.

C Neptali ciuitas distat a Maason duab⁹ leucis
ptra oriētē: a Dothaym trib⁹ ptra Aiglone: tutissi
mo loco sita penit⁹ i accessibilib⁹ ex pte oriētalī pp
arctissimū spaciū: ex hac fuit Thobias: vt legim⁹

Thobie
pri. ca.
Ioua
pata f3
Iosep
phum

Thobie. j. cap. Thobias ex tribu z ciuitate Ne
ptalim. Hāc puto tpe excidij Ierusalē fm Iose
phū iouapata dictā fuisse: i q̄ idē Iosephus ob
fessus z captus fuit a Romanis: vt ipse testat⁹
nūc at Sirin appellat⁹: distans a Sephet parum
plus leuca.

D. Bethsaida. §. 6.

C A Neptali trib⁹ leucis: i angulo maris galilee
vbi idē curuari incipit ab aqlone ptra austrū sita ē
Bethsaida ciuitas Petri Andree z Philippi.
Sic. n. legim⁹ Jo. j. ca. Erat at Philipp⁹ a Beth
saida ciuitate Petri z Andree Nūc at vix ē i ea
habitor: cōpleta Est. n. Saluatoris cōminatio
Math. xi. c. Tibe tibi Corozaym: Tibe tibi Beth
saida: iuxta viā i q̄ tēdit ex Syria i Egyptū habu
it antiq⁹ aq̄duct⁹ a flumio quē Ioseph⁹ Darus
Iordanē appellat medietate itineris iter ipsā z
Lapharnaū z mare Galilee: cui⁹ aqueduct⁹ ve
stigia adhuc pmanēt.

D. Magdali. §. 7.

C Magdalū in scripturis sacris duplex legim⁹:
vnū i Egypto: d q̄ sic scribit i li. Exodi ca. 14. Re
uersi castrametēt e regioē Phayrob: q̄ ē iter mag
dalū z mare: z apti⁹ i Jeremia ca. 44. sic legim⁹
ca. 44. Iudeos q̄ habitabāt i terra Egypti: habitātes i
magdalo z taphnis: z de h̄ qdē descriptionē nt

intendimus:

Exodi
cap. 14.
Iere.
ca. 44.

Capitulum Quintum

Itēdim⁹: qm̄ ad terrā sāctā nō p̄tinet Altez ē mag
dalū: a q̄ denoiata ē Maria Magdalēna: ⁊ de h̄
est itētio n̄ra: est igit̄ h̄ Magdalū oīstās a Beth-
saida duab⁹ leucis: p̄structū i līttoī maris galilee
oīstās a Bethulia trib⁹ leucis p̄tra vulturū fere
h̄ns ab occidē tali pte ⁊ aglonari planiciē latā ⁊
speciosā. C Et aduerte hāc quartā diuisionē:
nō ampli⁹ p̄tinere villas aliq̄s citra mare galilee.
In altero vero eiusdē maris littore: sūt vrbes ⁊
castella q̄s plura: ad hāc diuisionē quartā p̄tinetia
in regione Serasenoz: q̄ huic directe est opposi-
ta in ea cōtinent hēc vrbes Serasa: gadea: pel-
la: Suecha ex q̄ fuit Baldach suites Thema: ex
q̄ fuit elyphath Themanites: ⁊ alie q̄s plures: ge-
rasa in littore maris galilee sita est: sub Monte
Seyr cōtra Thyberiādē fere: parū tñ declinans
ad aglonē: fueratq; pro vna sui pte de regno Re-
gis Bassan ⁊ palia sui pte: Mons Seyr appel-
lat eo q̄ vt ifra describem⁹: Esau fuit habitās in
eo: Dicebat ifup Adō: Sanir: eo q̄ p̄tinebat i ea:
Itē Adōs Idemō: q̄ illic erat: ⁊ sic pp̄ diuersi-
tatē locoz ⁊ mōtiū: terra illa varie denoiata est.
Tota tñ cessit i sortē dimidie trib⁹ Manasse: licet
nunq̄s totā possederit: filij. n. Esau: pro pte habi-
tabāt i ea: vt legim⁹ i libro Deutero. cap. 2. Usq; Deute.
i p̄ntē diē cōi noīe dñr saraceni: q̄ nec ritu nec li-
gua discrepāt ab eis nisi forte tonsura ⁊ habitu.

D. Montium nuncupatoz Seyr. §. 3.

C Et qm̄ de Seyr icidit sermo: scias studiose le-
ctor i scripturis sacris mltos legi Adōtes Seyr. Prim⁹
siue Edon: q̄ videntē denominati ab Esau: Unus Seyr. mons
quidem est: qui non distinguitur a deserto maris Bene.
rubri: Et de eo sic legimus in lib. Gen. capi. 14. ca. 14.

B ij

Prime partis

B
.2. mōs
mons
Seyr

Deute-
ro c. 2.
L
.3. mōs
Seyr
Bene.
cap. 36.

B
.4.
mons
Seyr

Iosue
cap. 15.

Lodo: laomoz rex Elamitarum ⁊ reges q̄ erant cum eo percusserūt Rophaym ⁊ Ehozeos ī mōtibz Seyr vsq; ad cāpestria Dharan: que est ī solitudine: patet autē hic mons: eo tpe: nō est dictus Seyr: ab Esau: Nundū. n. natus erat vnde per anticipationē credit esse dictū: Alius ē mōs Seyr coniunctus solitudini Dharan: iuxta Landes bērne: habens a latere desertum Synay ⁊ mare mortuum: hunc multo tpe circūerunt filij Israhel egressi de Egypto: Unde sic legimus ī libro Deutero cap. 2. Circumus longo tēpore mōtem Seyr dixitq; dominus ad me: Sufficit vobis circūire montē istum Alius est mōs Seyr: ī quo habitauit Esau postq; recessit a Jacob Sic. n. legimus ī libro Bene. cap. 36. Tulit Esau vxores suas ⁊ filios: omneq; substantiā suā: ⁊ abiit ī alterā regionē: habitauitq; Esau ī mōte Seyr: Hic est mons Seyr: de quo dixit dominus filiis Israhel Deutero cap. 2. Trāsibitis p̄ terminos fratrum vestroz: filioz Esau: qui habitant ī Seyr: ⁊ timebunt vos Videte ergo diligenter: ne moueamini contra eos: quia ī possessionem Esau dedi montē Seyr. Alius est Mons Seyr ī terra Philistīm ī confinibus Azoti ⁊ Ascalonis: hic datus fuit tribui Iuda ī distributione terre sancte que ⁊ terra p̄missionis est Sic. n. legimus ī libro Iosue cap. 15. Acharon cū vicis ⁊ villulis suis. s. datus est tribui Iuda: Azotus cū vicis ⁊ villulis suis. Gaza cū vicis ⁊ villulis suis: vsq; ad torrentē Egypti ⁊ mare magnū termini eius: ⁊ ī monte Seyr qui ⁊ Sanir dicit hec ibi: Quare autem sic dictus sit: non memoroz me legisse: Hoc vnuū est: quod habitatores montis illius, Idumei

Capitulum Sextum

Idumei appellati sūt sicut ⁊ alij posterī ab Edō:
 Idumei dicebant: Unde Antipater ⁊ filius eius
 Herodes Ascalonita Idumei dicti sunt: Alius ē E
4. mōs
Seyr
 mons Seyr iuxta mare Galilee: ⁊ mōtē Galaad:
 in quo Esau habitabat: eo tpe quo Jacob ex Aſſe
 sopotamia Sirie regressus est: ⁊ hic proprie est
 ille de quo in hac quarta descriptione sermonem
 fecimus est enim in principalioribus: terre sancte
 Terminatur autē mons iste Seyr in sorte tribus
 Gad: in monte Galaad cōtra locum: vbi nō lon
 ge a montibus Belboe iuxta ciuitatē Bethsan:
 Jordanis fluuius mare Galilee ingreditur: ⁊ de
 inceps littus Jordanis oriētale est duarū tribus
 ⁊ dimidie: vsq; ad campeſtria moab: sub monte
 Abarin in Sethym contra Ierico: vltra vero: p
 idem Jordanis littus pcedēdo: est terra Moab
 vsq; ad petrā deserti: que nūc Charach: vltra ter
 ram Moab: est pars terre amō tanto spatio quā
 to extenditur mortuū mare: Sicq; littus eius au
 strale circuit vsq; ad montē illum Seyr: qui copu
 latur deserto Iharan iuxta Eades bernei habēs
 a latere desertum Sinai ⁊ mare mortuum.

C Descriptio Terre Sancte cōtra Eu
 rum. C Caput sextum.

Quinta descriptio sumens initii ab Achon:
 tendit contra Eurum directe.
 D. Chana Bahle §. 1.

C Ab Achon. 4. leucis distat Chana Galilee ten
 dendo versus Eurum: in qua Reparator noster:
 aquam in vinum vertit: vt legimus Joannis ca.
 2. Usq; ad dies nostros: triclinium ⁊ locus i quo
 dispoſite fuerant sex Idrie: ostenduntur: Scias
 autem chare lector: loca hec ⁊ alia in quibus do

Joānis
capi. 2.

Prime partis

minus Iesus: quid miraculose operatus est: nunc
terra cooperta sunt: ita quod subterranea dici pos-
sunt: cuius rei causam aliam suspicari nequeo: nisi
quod per frequentes ecclesiarum destructiones: in quibus
loca huiusmodi continebantur: ruine sunt super ter-
ram eleuate: Super eleuationem autem edificia alia con-
structa sunt: sicque loca prima veneranda sub ruinis
abscondita et obstrusa remanserunt. Deuoti vero Christi
fideles affectatim visitare loca sancta: et oino de-
cernentes ad loca vera in quibus res gestae sunt pue-
nire: statuerunt effodere: et gradus subterraneos
construxerunt: ut sic prima loca adire possent: propter
revera fere omnia hec loca: in criptis videntur disposita
Chana Galilee ab Aglone motum habet altum et ad
rotunditatem se vertentem: et est in decliui eius late-
re sita. Sub se contra Austrum: planitiem habet specio-
sam nimis: quam Iosephus Carmelon appellat
usque Sephoron fertilem et amenam valde.

D. Ruine §. 2.

Jonas **Ex** Chana Galilee: tendens versus Meridiem:
vbi se quatuor leucis: deprehendi villam nomine Ruinam:
pultus in via: qua est transitus a Sephoron in Tyberiadem:
In ruina credunt incole: Iona prophetam sepul-
tum quiescere: Hoc tamen non constat ex libro Ione:
nec alio scripture loco: Villa hec sita est sub mo-
te: qui Nazareth proueniens predictam plani-
ciem Carmelo includit a parte Australi.

D. Abel meule: vel Belme §. 3.

Ex Ruina: spatio leuce et dimidie tendimus
Abel meulam siue Belmam villam quod antiquitus
populosam: Adhuc. n. extant marmoreae colunae:
et destructiones magne: quae signant eam fuisse
gloriosam: et erat in situ alto tutoque constructa: Nec
est Belma

Capitulum Sextum

est Belma locus quidem: per quē Holophernes cum exercitu Bethulia aggressus est Sic enim legimus in libro Judith cap. 7. oēs parauerūt se ad pugna z venerūt p crepidinē montis ad apicē q respicit Dothaym a loco q dī Belma vsq; Chel mon hec ibi: Et sic qdē eos ascendere necesse fuit ob locorū difficilē accessum: nec alia via illic eē poterat: In Abelmeula natus est z adultus Hely: seu ppheta Sic. n. legimus i. 3. regū ca. 19. Hely seu āt filiū Saphat qē de Abelmeula ynges ppheta pte. Cōstructa ē i regione dcā Dotaym: di stās leuca dimidia a villa Dotaym ptra orientē. cap. 19.

D. Montis Bethulie §. 4.

Citra Belmā leuca vna: mōs ē Bethulie: vbi celebratissima Judith supbū Holophernem trūcavit Mōs ille speciosus valde z tutus p totā se re Galilee videt: extant adhuc in eo edificia multa z destructiones multe: In ipso mōtis calce castrū pro montis defensione cōstructū est In cāpo iuxta Dothaym adhuc vident castrorum Holophernes indicia: vidi exacteq; p̄sideravi vallē in qua lauit se Judith: z quam circūiuit redeundo Bethuliam cum capite Holophernis nā in Dothaym vna die naturali moras protraxi hec autē notissima sunt in libro Judith cap. 7.

C. D. Tyberiadis §. 5.

CA Bethulia tribus leucis inter orientē z Austrum: distat Tyberias vrbs qdē vulgatissima in sacris Euāgelijs: supra littus mare Galilee: a q z mare Galilee: Tyberiadis mare dictū aliquotiens inuenit Hec apud veteres Cenereth dicebāt: z ab ea mare Galilee mare Cenereth vel Ceneroth: dictū legimus: Unde i libro Josue ca. 12. cap. 12.

B iiii

Judith
cap. 7.

Hely:
se° vbi
nat° sit
3. regū
cap. 19.

Ubi se
lauit
Judith
Judith
cap. 7.

Josue
cap. 12.

Prime Partis

Tyberias ceneroth describit Seon rex amorreor dominat⁹ est vsq;
ad mare ceneroth: ad orientē: vtz qā ab Hero-
de Galilee tetrarcha istaurata ē in honorē Tybe-
rias ce-
neroth rij Cesaris Tyberias nūcupata est: Est aut lōga
valde: iuxta maris litus; p longū disposita Sūtq;
in eius australi termino balnea salubria: z destru-
ctiones multe ac magnē: palme copiosissime ibi
crescunt: Terra pinguis valde vineis: oliuetis:
z ficulneis refertissima.

D. Decapolis regionis. §. 6.

Jacobus de Ultriaco Scias charissime lector ad vrbē Tyberiade
terminari regionē dictā Decapolim. Nā Domi-
nus Jacobus de Ultriaco Ierosolimitanus pa-
triarcha z Romane sedis legatus in lib. quē de
Ultriaco cōquesto terre sancte edidit: sic dicit Regionis
co decapoleos fines siue extremitates sunt: mare
Galilee ab oriente: z Sydon magna: z hec est la-
tudo eius in lōgitudine vero ptenditur a Ty-
beriade z toto littoze aquilonari maris Galilee:
vsq; Damascum: Dicta est aut Decapolis quasi
decem vrbium regio: que vt principales in ea
cōtinent: Sūt aut Tyberias Sephet: Ledes Me-
ptalim Asor Cesarea Philippi Lapharnasi quā
Iosephus Ionepharam appellat Bethsaida
Lorozaym z Bethsan: q z Sicopolis dicta est.
Sunt z in ea plures alie: sed hee celebriores sūt
Deca- Iherū scias: Regionē Decapolim: q; varie i scri-
pturis denominari. Dicit. n. aliquādo Ithurea:
polys q; aliquādo Traconitidis: nūc Plancies Libani:
varie d nūc terra Moab: nūc Chabul: nūc Galilea gen-
tiois nūc Galilea supior: Est tñ semp eadē regio z
si diuersimode denominet Lōgitudine eius censet
vnius diete z dimidie latitudo iudicio meo non
excedit

Capitulum Sextum

excedit longitudinē nisi forte insensibiliter. Post
territoriū aut Sidoniēse ⁊ montes medios iter
nos ⁊ saracenos q̄ Barchite dñr: ⁊ passū caniz:
Idumei inhabitat vsq; Berthū: ppe Ithureā re-
gionem: in valle dicta Uachar. Et quoniā ad ra-
dices libani i lōgū extēdit: salt⁹ libani appellat.

D. Sephoron opidi. §. 7.

CA T yberia de reuertēdo p̄tra occidēte: ad sex
leucas ⁊ ex Chana Galilee ad tres leucas p̄tra
austrū ē. Sephor opidū: castrūq; desup pulchrū
valde vbi Joachim beatissime virginis pater:
creditur esse natus Situm est in tribu Aser iuxta
vallem carmelon.

Joachim
vbi na-
tus est

D. Benedicte Nazareth. §. 8.

CA Sephoro duab⁹ leucis: fere p̄tra austrū: pau-
lulū tñ declinādo ad oriēte ē bñdicta Nazareth ci-
uitas Galilee: i q̄ virga de radice Jesse: pacta sa-
lutatiōe angelica: vt legim⁹ Luce cap. 1. Ex spiri-
tu scō cōcepit mūdī redēptorē Iesum Christū dei
maximi filiū. Distat ab Elchon. 7. leucis: Etiā die
bus nr̄is pmanet locus: i quo Gabriel angelus
beatissime virginī: detulit celeste nūciū salutis di-
cēs: Ave gr̄a plena: Pluries i loco illo deuotissi-
mo celebraui in ipso anūciationis die: qñ diuini
verbū: caro factū ē Sit nomē dñi benedictū i eter-
nū ⁊ vltra: Tria altaria sunt i capella: q̄ qd̄ exet-
sa ē in lapide de rupe: sicut ⁊ natiuitatis locus ⁊
resurrectionis ⁊ sepulture: nā ⁊ Nazareth anti-
quit⁹ p̄ maiori pte: excisa erat de rupe: qd̄ adhuc
apparet Est ⁊ i ea: adhuc synagoga illa: i q̄ Iesu
docenti: datus est liber Iſaie qñ legit: teste Luca
capi. 4. Spiritus dñi sup me: eo qd̄ vn̄xerit me:
Est insuper in fine ciuitatis: in ecclesia sub titulo

Luce
cap. 1.

Edifi-
cia Na-
zareth
Datus
est Iesu
liber
Iſaie

Sos ex quo Je-
f^r hauriebat
sancti Gabrielis: fons quidā: ab incolis summe
veneratus: ex quo vt fertur puer Iesus: haurie-
bat aquā: ministrās dilecte matri sue. Extra Ma-
zareth cōtra austrū: quātum iacere potest arcus
quater: est locus dictus saltus David: vbi: pessi-
mi iudei: precipitare tentauerunt Iesum benedi-
ctum: vt legimus Luce cap. 4. sed extens de ma-
nibus eoz: statim inuentus est: in latere mōtis op-
positi ad iactū arcus z oculo videt clarissime:
Iesum corporis sui lineamenta ac vestigia lapidi ipres-
sa: Ex monte hoc: videt mos Tabor: z Mdermon
minor: z villa Endor: z Naym: z Melsdrack: z fe-
re tota latitudo magni campi Esdrelon.

D. Montis Tabor. §. 9.

Math.
cap. 17.
Edel-
chise-
dech
vbi oc-
curri
Abrae
CA Mazareth duabus leucis cōtra orientē: est
mons Tabor in quo vt legim⁹ Math. cap. 17.
trāfiguratus est dominus: etiā hodie apparent
triū tabernaculorū ruinae: q^{ue} diuus Apostolus Pe-
trus: nesciēs quid diceret pre dulcedine z habū-
dātia spiritus: percrebat fieri Sūt isup nobiliū edi-
ficiorū fortissimarūq; turriū: z regalū habitatio-
nū destructiōes: in qbus nūc latitant leones vrsi:
alieq; diuersi generis fere: z circa hmoi regie sūt
venatiōes: M. os Tabor sublimis ē valde: ac dis-
ficilis ascensū: aptissimus tñ p cōstruēdo castro:
in basi ipsius mōtis australi cōtra viā Endor: in
eo itinere quo est trā situs ex Siria in Egyptū: lo-
cus est: vbi fama vli di: sacerdotem dñi altissimi
Melchisedech occurrisse Abrae reuertēti a cede
quatuor regū vt legim⁹ i li. Gen. cap. 14. In basi
eiusdē mōtis: occidentali ptra Mazareth: pstructa ē
capella i eo loco: vbi Saluator descendēs: discipu-
los monuit dicēs: Memini dixeritis vsionē donec
filius hois

Capitulum Sextum

filiius hoīs amorte resurgat vt legimus **Mathei** **Math.**
cap. 17. In pede eiusdē orientali: decurrit torrens **ca. 17.**
Lison in quo **Barach** pugna cōmissit contra **Si** **Torrens**
sarā ac debellatus est vt legimus **Judicū** **cap. 4.** **Lison**
 Est aut collectus torrens ille: ex aquis pluuiali-
 bus defluētibus a monte **Tabor** et **Hermō** et **Her**
moyn: Decurrit ptra mare **Galilee**: ingrediturq;
 illud: iuxta castrum **Belucer**: quod iam fuit sub
 ditione hospitalis sancti **Joannis**.

D. Endor §. 10.

CAdōs tabor vna leuca cōtra **Eursi** distat a vil-
 la **Endor**: in mōte **Hermionio** sita: nō est aut mōs
 perse: sed veluti tumor quidā: procedēs a mōte
Hermion, ad montē **Tabor**: **Un** imaginandū ē in
 ter montē **Hermō** et **Tabor**: nō esse vallē mediā: **Adōs**
 sed quendā tumorē: depressiorem quidem: q tu **hermo-**
 mor dicit **Hermionū** q̄si paruus **Hermion**: et hoc **nium**
 insinuat psalmus cū dixit **Dauid** propterea me-
 mor ero tui de terra **Jordanis** et **Hermion** a mō
 te modico In **hermionio** igit villa **Endor** sita ē:
 de qua legimus in psalmo **Disperierūt** in **Endor**
 In **Endor** habitauit mulier **Whitonē** habēs: quā **Muli-**
 cōsultuit **Saul** vt legimus in .1. regū **ca. 28.** Ad cu **er hīs**
 in: iussione **Samuelē** suscitauit: q sepult^r fuerat i **Whito-**
Ramatha Sophi: duab^r dietis distāte ab **Endor**. **nem in**
Endor

D. Naym §. 11.

CAnazarēth duabus leucis a mōte **Tabor**: plus
 vna leuca cōtra austrū: est mōs **Hermō** minor: in
 cuius latere **Aglonari** ē vrbs **Naym**: añ cuius in
 gressū **Iesus** vidue filiū a mortuis reuocauit vt
 legimus, **luce. 7. ca.** **Extēdit** hic mōs fere. 4. leucis **Luce.**
 contra mare **Galilee** et terminatur non longe: **.7. cap.**
 ab eo loco: vbi **Jordanis** ex mari **Galile** egredit^r.

Descriptio Terre Sancte contra
nothum. **C**aput septimum.

Sexta descriptio sumens initium ab Achō:
tendit directe contra Nothum.

D. Torrentis Eison §. 1.

In. 3. re
gū cap.
28.

Torren
te Ey
son de
cursus

C Post Achon quatuor leucis: primo occurrit
pars prima Carmeli montis: vbi extat locus: in
quo verus dñi propheta Helyas: falsos Baal
sacerdotes in torréte Eison interemit vt legimus
in tertio regū cap. 28. Qui et ibidē: modico spa
cio: mare magnū igrēdit: vna leuca ab vrbe Lay
pha: sed tribus ab Achon: De Torrente Eyson
volo te nō latere charissime lector: q̄ licet reali
ter sit vnus: duplicē tñ habet decursus: Aliqua. n.
eius pars decurrit cōtra oriētē ad mare Galilee:
Aliqua vero cōtra occidentē petit mare magnū
.i. mediterraneū: et hec quidē diuersitas ex eo cō
tingit: q̄ mōs Tabor et Hermon: cū nō multū distet
habent tumore quēdā intermediū: quē diximus
supra appellari Hermonis. i. minore vel paruo
Hermon in quo situat villa Endor: et tumor qui
dē ille impedit: ne aque pluuiales ex vtroq; mōte
descentes: ad plagā vnā descendant Sed pars
vna petit orientē et recipit se in mari Galilee: et in
ea pugnā cōmisit Barach cōtra Sisarā vt dicit
Judicū cap. 4. Altera vero petit occidentē et in
greditur mare magnū: et in ea Helyas Baal sa
cerdotes necauit in qua confluit aque multe ex
monte Effraym: et locis propinquis Samarie: et
campo magno Esdrelon: et monte Laym.

Judi
cū cap.
4.

D. Laymoth §. 2.

C A loco intersectionis sacerdotū Baal tribus
leucis contra Austrum: situat Laymoth castrum
in pede.

Capitulum Sextum

in pede montis extra heremū Carmeli: vbi Lamech fertur: sagitta Laym interfecisse Dicit enim in libro Gene. cap. 4. occidi virū in vulnus meū. Gene. cap. 4.

B. adagedo §. 3.

CA Laymoth sex leucis cōtra Austrū: est Adagedo: dictū hodie suburbei: vbi defunctus ē Ochozias rex Iuda: vulneratus a militibus Iehu: vt legimus in. 4. regū cap. 9. iuxta Iezrael in ascensu Haber: qñ Iorā regē Iſrael sagitta iteremut: cuius corpus projici iussit i agro Naboth Iezrabelite In eodē Adagedo perēptus est Joas rex Iuda: a pharaone rege Egypti: cū proficisceretur a flumine Euphrate: Et scias studiose lector: cāpi Adagedo z Esdrelō z planiciē Galilee z Adagedā dāndē ēē: licet diuersimode noiātū Est at i rei veritate cāpus Galilee: q cingit mari Galilee z Iordanē Ab Austro aut mōte Eſſraym z Samaria: Ab occidēte partim mōte Eſſraym z mōte Carmelo: Ab aquilone montibus Ibenicie z Libano in longitudine est fere .x. leucarū in latitudine sex z amplius In partibus Aglonis fertilis ē supra modū: exuberās frumēto vino oleo: oibusq; mundi bonis: adeo q; regionē meliorē: credo me nō vidisse: si exigētibus demeritis nostris: non detineretur in manu prophanorū infidelium.

B. adese z fabe castrī §. 4.

CA mōte Laym contra oriētē duabus leucis: occurrit Adese z Lafale in torrēte Lison: p leucā vnā a pede mōtis Hermō: ex Adese ptra Austrū leuca vna est castrū denoiātū Faba in cuius latere occidentali: extra viam: qua est transitus in Iezrael ad dextram demonstrantur ruine ciuitatis asſech quantum arcus ter iacere potest: Tibi Si

Prime partis

In. 3. re ti pugnantes contra Ahab regem Israel et de-
victi: dixerunt vt legimus in. 3. regū cap. 20. **Dy**
gū cap. montiū sunt dy eoz: pugnemus cū eis i vallibus.
.20.

D. Sune §. 5.

CEx Affech leuca vna contra orientē ad sinistras
extra viam Jezrael in latere australi motis **Her-**
mō est Suna vrbs quam frequētare solitus era-
helyseus: p̄sciscēs ex Carmelo in Balgala erat
siquidē planior via tendenti in Jericho: vbi cū
prophetaz filijs morabat: procedēs de Carmelo
per Sunā in Bethsameth: inde p̄ cāpestria Jor-
In. 4. 1 donis vsq; in Balgala Unde et in. 4. libro regū
regum legimus: q; cū disponderet petere flumiū Iordanē:
necesse illi erat per Sunā agere transitum: et pro-
pterea eam frequentabat: **E**x Suna: fuit sunami-
tis illa: cuius filius helyseus suscitauit in cuius

In. 4. domo transiens hospitabatur vt legimus in. 4.
regum libro regum cap. 4. **E**x eadem fuit Abisaach Su-
cap. 4. namitis que David senescenti ministrabat vt le-
In. 3. re gimus in tertio regum cap. 1. **I**bidē castramenta-
gū c. 1. 3 ti sunt Philistim et Saul venit in galgala.

D. Bethsan §. 6.

CEx Suna. 11. leuci; contra orientē fere: parū ta-
men declinando ad Austrū ē Bethsan vrb; inter
montē gelboe et Iordanem sita: distans tamen
a Iordane media leuca: **I**n cuius muro vt legi-
In. 1. re mus in primo regum capit. 31. Philistim suspen-
gū c. 31. derunt corpora Saulis et Ionathe qui in prelio
corruerunt in monte Gelboe Dicta est aliquādo
Sicopolis: vt scribit Iosephus: nunc autem ab
omnibus Bethasan nuncupatur: **E**t enim lo-
cus deliciosus valde: **S**upe: Bethasan est
mons gelboe extendens se contra occidentem
per. 11. leucas

Capitulum Septimum

per. xi. leucas vsq; Jezrael: vbi est fons patentissimus: dictus fons Jezrael: vbi et Philistum disposuerunt castra: cum essent Saul et exercitus eius in monte gelboe iter Bethsan et ipsum fontem.

D. Jezrael. §. 7.

CA fonte prefato: ad iacrum arcus: in loco aliquantisper eleuato: situata fuit Jezrael vna vrbis regalium in regno Israel: nunc autem uix. 20. domunculas, habet diciturq; Carethy: et est in basin montis Gelboe ad occidentem ante cuius ingressum adhuc ager ostendit Naboth Jezraelite: quem innocentem lapidibus obrui iussit maledicta Jezabel vt legimus i. 4. Regum cap. 9. Jezrael pulcher rini est prospectus: per totam Galileam vsq; Carmeli et montes Phenicie montemq; Tabor et Galaad vltra Iordanem et totum montem Ephraim: Item a monte Galaad versus Jezrael in latere septentrionali montis Gelboe: est via valde plana: a Iordane per Ihermo et Salin vbi erat Ioannes baptizans: et per hanc prospectus est Iehu de Ramoth galaad: cum speculator dixit vi deo ego globum vt legimus in. 4. Regum. cap. 10.

**In. 4.
Regum
cap. 9.**

Descriptio Dispositionis Montis gelboe et Ihermon. §. 8.

**In. 4.
Regum
cap. 10.**

Cons gelboe et Ihermon sic dispositi sunt: vt gelboe sit ab austro et Ihermon ab Aquilone: duarum leucarum spacium mediat iter eos longitudo eorum. ii. leucis protensa ab oriente in occidentem: vterque ab oriente terminatur in Iordane. In planicie intermedia plures et viri confictus acciderunt Ibi enim gedeon debellatus est Madian: vt patet in libro Iudic. cum capitulo septimo et Saul congressus est

**Iudic.
cap. 7.**

Prime Partis

**Tres
mōtes
Her-
mon**

cum Philistiim: Et Achab cum Assirijs: Moder-
nis ē diebus Tartari cū Sarracenis: Et aduer-
te: q̄ extat mons alius supra regionē Traconiti-
dem iuxta montem Seyr: qui est longe maior ⁊
excelsior: hoc mōte Hermon prescripto: ⁊ ille in
multis scripture locis: appellat mons Hermon
vnde patej tres esse mōtes Hermon: vnus quidē
⁊ maior: supra regionē Traconitidē: secundus
vicinus monti Belboe: tertius paruus qui dicē
hermonium: de quo supra actum est: ⁊ diximus
esse tumorem quendam inter montem Tabor ⁊
Hermon secundum.

D. Conuallis illustris. §. 9.

**Bene-
sis ca-
pi. 14.**

In planicie media inter Belboe ⁊ Hermon:
incipit conuallis dicta illustris ex sui amenitate
⁊ pulcritudine: de qua est mentio i libro Benefis
cap. 14. Extenditur aut: a planicie hac: per totū
defluxum Iordanis vsq; ad mare mortuū: Sed
⁊ ipsum: ante subuersionē Sodome ⁊ Gomor-
re contentum fuerat in cōualle illustri que aquis
irrigabatur veluti paradysus ⁊ Egyptus.

D. Si in Belboe cadit ros. §. 10.

**In .2.
Reguz
capi. 1.**

Credunt nōnulli ⁊ predicant: super Belboe:
rorem non descendere: eo q̄ David miseratus
oritur Saulis ⁊ Jonathe illic interfectoz im-
precatus est ei in hys verbis: (vt legimus in secu-
do Regum capi. primo) Montes Belboe nec
ros nec pluuia cadant super vos: vbi ceciderūt
fortes Israel. At certe hoc non est verum nā in
seculo diuī Episcopi Martini: montē ipsum ascē-
di: ⁊ adeo pluit: q̄ vsq; ad carnē madefactus de
scēdi insup eadē Vallis inundauit descēdetib;
aquis. Alio insuper tēpore: sup ipsum Belboe:

dormiens

Capitulum Septimum

dominiens sub diuino cū alijs multis: rore perfusi
fuimus supra modū: et id quidē cōrigit in oīum
sanctorū festo anno salutis. 1283. Est tamen vez
q̄ eiusdem quedam partes sarose: aride: sunt et
steriles: sicut et alij Israel montes.

Anno
salutis
1283

D. Gilim opidi. §. 11.

Ab Jezrael quatuor leucis contra austrum est
gilim opidū: munitū quidem sed collapsū: in
pede mōtis Effraym situm: vbi Samaria iniciū:
et galilea terminum sumit: Ex gilim vsq; Jorda-
nē: septem circiter leuce mediant cōtra oriētem:
et parti illi iungit ab austro: regio Naphe i qua
erant montes excelsi valde.

D. Sebasie que olim Samaria. §. 12.

Ex gilim quinq; leucis contra austrum tendi-
dimus Sebasien quondā dictā Samariā caput
et tribuū: et sedes regū Israel. Que cū gloriosa
nimis esset peccatis inhabitātiū adeo defecit: vt
nec vnā habeat domū duab; ecclesijs exceptis:
que in honorē diui Baptiste Joannis cōstruite
fuerūt vez principaliozem: que et cathedralis se-
des erat: Saraceni in Mahumeth cōmutarunt
in qua turpissimū Mahometh venerant. In ea
est eiusdem diui Joannis sepulchrū: marmore
excisum: ad instar sepulchri Saluatoris nostri:
quo idē sanctus inter Helyseū et Abdā pphe-
tas cōditus fuerat Ecclesia hec: p̄structa est in la-
tere mōtis in descēsu: Saraceni diuū Joannem
precipua deuotione colunt post Christum et bea-
tissimā virginē: de ipso alta sentiētes: Afferūt. n.
et cōstent Christū vere filiū dei: nō tñ deū: Bea-
tam virginē de spiritu sancto p̄cepisse: virginem
peperisse: et virginem permansisse: Joannē autē
nera-

Due ec-
clesie i
Sama-
ria

Sarra-
ceni
San-
cto; v.
nera-

h)

dicunt maximum et sanctissimum prophetarum et
 hominum dei nunciorum: et ad seipsos tantum destinatum
 fuisse hec vidi et legi in Alcorano quod est liber false
 legis tradite a maledicto Mahometh: Altera ec-
 clesia extat in motis supcilio ubi et regis palatium
 constructum fuerat: Nunc inhabitant greci mona-
 chi Christiani: quod summa humanitate me recepe-
 runt: et necessaria ministrarunt In ecclesia ipsa:
 ostenderunt locum: in quo credunt et dicunt Ba-
 ptistam: carceri mancipatum: et in eodem ab He-
 rode decollatum quod quidem ut friuolum re-
 spuo: Nam Iosephus: et sanctorum legende et
 magister in historiis: et historia ecclesiastica: com-
 muni et concordii assensu scribunt eum in Mache-
 runta: nunc Eylon dicta que ultra Iordanem sita
 est: et ego vidi: fuisse decollatum Preterea He-
 rode ille: qui diu Iohannem decollauit Tetrar-
 cha exstebat Galilee: et regionis trans Iorda-
 nem: que quidem est terra Galaad: siue duarum
 tribuum et dimidie: quas eis distribuerat fortissi-
 mus Josue: ante transitum Iordanis ex conse-
 quenti nullam potestatem exercere poterat in
 Samaria Subiciebatur enim Pilato procura-
 tori sicut Ierusalem et indea: ergo Iohannem ibi:
 nec carceri addixit: nec vita priuauit quia nul-
 lum ius in Samaria habere potuit: Decollato
 tamen eo in Macherunta: discipuli venerunt ut
 legimus Marci. 6. cap. tuleruntque corpus eius:
 et sepelierunt in Samaria inter prophetas pre-
 se sepulchros: Caput vero eius est Ierosolimis: Tam
 grandes ruinas in toto Terre Sancte circuitu:
 in Samaria: non vidi cum tamen ma-
 gnas et multas viderim: dignas quidem de plo-
 ratione

Tibi
 Bapti-
 sta de-
 collat

300
 100
 200
 300
 400
 500
 600
 700
 800
 900
 1000

Bapti-
 sta de-
 collat

Capitulum Septimum

ratione: Nec fuit illius dispositionis Samaria:
 qualem sibi attribuit magister in historiis sup ver
 bum illud in 4. regum cap. 12. Si sufficere pote
 rit pulvis Samarie: pugillis populi qui sequitur **In. 4.**
 me: Uides enim magister: sentire: parietes vrbis **regum**
 et montis superficiē: fuisse equales: et desuper edi **ca. 12.**
 ficia constructa: Quod non sic erat: imo parietes **Dispo-**
 in basi ipsius montis constructi fuerant: turribus **sitio**
 fortissimis muniti: mons autē interius in altū pau **Sama-**
 latim cōsurgēs: ex oi parte edificijs circūseptus: **rie**
 sicut botrus: paulatim crescēs i acumine **E**
 tis cacumine regio speciosa nimis erat vbi et ad
 huc vident columnę plures marmoreę: quibus de
 ambulatoria palatia suffulciebāt **In** circuitu mō
 tis inferius: sub regia habitatione: ac sub edificijs
 nobiliss in loco vbi platea comunis siue for
 rum venalium reperiuntur marmoreę columnę:
 que platearum testudines sustentabant: plateę si
 quidem ciuitatis: iuxta morem Terre Sanctę: te
 studinate erant: vt verbo concludam: nescio: qd
 magnificentie et fortitudinis et decoris Sama
 rie deficeret: quę tñ nūc adeo defecit: vt in rei ve
 ritate facta sit hortus olerū: sicut ei? rex impius
 Achab: de vinea Naboth Jezrabelite: hortū fa
 cere voluit eo qd proxima esset domui regie et ius
 to dei iudicio: non solum vinea Naboth: sed et
 Balacium regium: i hortos est cōmutatū **Sama-**
 rie situs: pulcher nimis erat: Ab ea enim est pro
 spectus: vsq; ad mare Iopes: et antipatridam et
 Cesaream palestinam: per totum quoq; montem **Sama-**
 Efraim vsq; Ramatha soppin: et vsq; Carme
 luz: Regio ipsa exuberat fontib; hortis oliueti:
 bonisq; omnibus: quibus indiget mundus iste. **rie q;**
pulcher

Prime partis

D. Tarse §. 13.

Reges
Israel

CEx Samaria tribus leucis contra orientē: cō-
structa est ciuitas Tarsa in monte sublimi: in qua
aliquanto tēpore regnauerūt reges Israel ante
constructionē Samarie. fuitq; in sorte Manasse.

D. Tampne §. 14.

CEx Tarsa sex leucis contra orientē: in via qua
tenditur ad Iordanem est terra Tampne: que in
ter ceteros montes habet vnum valde sublimē:
hec quoq; fuit de tribu Manasse: et protenditur
vsq; campestria Iordanis et vsq; Macherunta.

D. Montis Bethel et Dan §. 15.

3. regū
cap. 12.

Vituli
aurei

3. regū
cap. 12.

CA Samaria duabus leucis contra Austrum
iuxta viam: que ducit Sychen distat mons altus
dictus Bethel in quo Ieroboam filius Nabatq;
peccare fecit Israel: statuit vnum ex vitulis au-
reis: vt scribitur in tertio regum cap. 12. Sarra-
ceni dicunt locum hunc Bothil nescientes pro-
ferre Bethel: Inde ad mediam leucam ad fini-
stram est mons alius: priore altior appellatus
Dan: supra urbem Sychen In hoc monte Iero-
boam dixit alterum vitulum aureum: vt scribi-
tur in tertio regum cap. 12. Sunt tamen qui di-
cunt: vitulum illum constitutum fuisse in ciuitate
Dan: que nunc Cleenas sine Cesarea Philippi
nuncupatur et id magis placet diuo Ieronymo:
eligat quis quod voluerit mihi sat est: montem
hunc appellari Dan.

D. Sichen §. 16.

Inter montes Bethel et Dan: sita est vrbs Si-
chen: hodie Neapolis dicta amenitate nimia et
delicijs habūdans: tamen immanita nec muniri
pōt: nihilq; aliud superest: nisi qd accedētib; ini-
micis ad

Capitulum Septimum

micis ad portā: habitatores fugiāt p alterā si pauciores z impotentiores fuerint: Sichem edificata fuit a Ieroboam: fuitq; prima sedes regni fuit postq; constitutus fuit rex super .10. tribus sic .n. legimus in tertio regum cap. 12. Edificauit autē Ieroboam Sichem z habitauit ibi.

3. reg. cap. 12.

D. fontis Iacob: z mōtiū garizim z Ebal §. 17.
C A porta Sichem australi quantum bis facere posset arcus est fons Iacob super quem fatigatus ex itinere vt legimus Joānis cap. 4. sedit Jesus petiuitq; aquā a Samaritana: fons ipse effusus est in via qua tēdimus in sanctā Ierusalē: Supra fontē ad dextrā nōs est excelsus: duo habēs capita: quoz vnū: mōs garizim altez: mōs Ebal nuncupat ibi Josue edificato altari: audiente populo recitauit totū Deuteronomiū Moysi: Sic .n. legimus in li. Josue ca. 18. Media pars ppli stabat iuxta montē garizim z media iuxta montē Ebal: z cūcta q scripta fuerāt in legis volumine replicauit Josue coram oī multitudine Israel.

Joānis cap. 4.

Josue cap. 18.

D. Phani Iouis hospitalis §. 18.
C Super montē garizim adhuc ostenditur vetustissimi phani locus: qd quidem sub titulo Iouis olympij hospitalis constructū fuerat ad instar templi Ierusalē: a Senabarach duce regionis trās Iordanē vt deferret genero suo: scelesti manasse regi Israel qui cum non esset de stirpe leui: voluit summum pontificatum z sacerdotij officiū exercere: Templū hoc vsq; ad destructionē p Romanos: seruatū fuit: Montem garizim z templū illud creditur voluisse signare Samaritana cum dixit Saluatori: patres nostri in monte hoc adorauerunt Joannis cap. 4.

Joānis 4. cap.

D. Antiqua Sichen §. 19. q. 5. b. s. b. m.
C Ad sinistram fontis Iacob: oppidum est magnus q.
 de sed desertum et dirutum quod creditur fuisse illa Si-
 chen antiqua de qua legimus in lib. Gen. cap. 37.
Bene. q. 1. Iacob habitauit in Siche: ubi et filij sui pasce-
 bat greges quoniam missus est ad eos Ioseph: Illic ad-
 huc sunt diruta edificia marmorea: miradeque co-
 lūne: ex quibus arguimus: quod gloriosa fuerit locus q.
 de amenissimus est et secundus valde: nisi quod
 aquis fluuiatibus caret: ideo necesse fuit Iacob:
 effodere puteum magnum ut sufficeret habitantibus
 et pecoribus: Indigene mihi dixerunt locum illum nunc
 Sichen antiqua nunc istar
Sichen istar ab eis appellari: Distat autem ab istar: ea qua
 diximus nuncupari Neapolis iacui duorum arcuum:
 et in hac Neapoli estimo fuisse oppidum Thebes.
D. p.edy Ioseph §. 20. q. 1. b. s. b. m.
C Fonti Iacob adiacet pedum: quod dedit Iacob: fi-
 lio suo Ioseph: extra fratres suos de quo sic le-
 gimus in lib. Gen. ca. 48. Dixit Iacob: filio suo
Bene. Ioseph Do tibi preter unam extra fratres tuos: quam tuli-
 de manu amorrei et gladio et arcu meo: pedum illud:
 ca. 42. vallis est longa: admodum fertilis et amena: et nescio
 vallis eque grade et delicias illi simile In Siche se-
 pultha sunt ossa Ioseph: aducta de Egypto: Sic. n.
Bene. adiurauerat fratres suos: ut scriberet de. ca. vlti. No-
 ca vlti. ar in Siche recodita fuerit testat liber Josue c. 24.
Josue §. 21. q. 1. b. s. b. m.
 ca. 24. **C** Ex Sichen. 4. leucis iuxta viam tendendo: Je-
 rusalem sanctam ad dextram est Lebna: Casale q.
 de pulchrum valde: Dico autem Casale: quoniam alia est
 urbs Lebna in tribu Iuda: quam expugnauit Jos-
Josue ue: Sic enim legimus in libro Josue cap. x. Tra-
 cap. x. fuit Josue cum omni Israel de Maccada in Lebna
 et pugnabat

Capitulum Septimum

et pugnabat contra eam: quā tradidit dñs cū rege suo i manus suas pcusserūtq; urbē i ore gladij.

D. Magnas opidi. §. 22.

Ex Leba gñq; leucis cōtra austrū: est opidū Magnas: nūc at nuncupatum Bira: fuitq; hys diebus sub ditione milicie templi: iuxta latus eius australe: locati sunt methē iter tribum Ephraim et Benjamin.

D. Babaa Saulis. §. 23.

Ex Magnas vna leuca cōtra austrū: est Babaa Saulis: in qua vt legimus in lib. Iudicum: cap. 20. oppressa est vxor: illius leuite proficiscens ex Bethleem: ppter cuius vltionem sere tota tribus Benjamin deleta est vt patet in libro Iudicum cap. 21. In Babaa ortus est Saul primus rex in Israel.

D. Rama. §. 24.

Ex Babaa: spacio vnus leuce contra austrū: est Rama i mōte cōdita ad sinistrā: cūti Ierusalē: nō lōge extra viā De hac credit dictū fuisse illud Jeremie cap. 31. Vox in rama audita ē: Nolo. n. te ignorare studiose lector: in terra sancta: plures fuisse rama prima iuxta Thecuā: via qua tendimus i Ebron. 2. in tribu Neptalim. p̄xima castro Sepheib. 3. iuxta Sephor. 4. est in Sylo. 5. est iuxta Babaa: et de hac nūc est sermo: oēs qdē in hoc pueniūt: q̄i collib⁹ altis p̄structe exsunt ex hac rama: vltio dicta: trib⁹ leucis p̄tra austrū: est vrb̄s scā Ierusalē: quā ad p̄ns p̄tereo: vtile ē. n. redire p̄ Syche: et p̄io vrbes illas colligere et an gulo mōtis Ephraim: ac resumere que dimisi.

D. Emon et Bhaselli. §. 25.

Post Sychen contra orientem: processu ad

Judi-
cum ca
oi. 20.
Judi-
cum ca
pi. 21.
Saul
vni na-
tus est

Jer.
cap. 31.

Capitulum Septimum

D. Quarantana. §. 28.

Ex galgala ad dimidiā leucam tendēdo in Jericho ad dextrā iuxta viā est mons dictus quarantana: vbi mūdi Saluator quadraginta diebus et noctibus: cibū nullū suūpsit: Altus est nimis: et ascensu difficilis. Temptatus autē fuit in alio mōte qui duabus leucis distat a quarantana: supra i deserto: a latere australi Bethel et Hay.

D. Fontis Helysei. §. 29.

Sub quarantana fere iactu duorū arcuū oritur fons Helysei: cuius aquas cū essent amare et steriles: dulcorauit Helyseus inmissione salis: sic. n. legimus i. ii. 4. Regū cap. 2. Egressus Helyseus ad fontē aquarū misit i eis sal: et ait: Hec dicit dominus: moris neque sterilitas: quōdā ille decurrit iuxta galgalā a pte australi ipellitque: mollēdinā: deinde in riuos diuisus: irrigat canamellas et hortos: demū i Jordane se recipit. Iuxta galgalā cōtra austrū: ad dimidiā leucā: ē vallis Achor: in qua iubere Josue: idē Achor: lapidibus obrutus est: p expiādo furto anathematis: vt legim⁹ Josue cap. 13.

4. Regū cap. 2.
pi. 2.

Vallis Achor
Josue cap. 13.

D. Jericho. §. 30.

A galgala cōtra oriētem leuca vna: distat Jericho vrbs qdē quōdam sublimis: nūc autē vix 9. domos habet: nec meret dici parua villa: roiaque monumenta sanctorū locorū: penitus deleta sunt. Ex Jericho duabus leucis: extat capella diuō Baptiste dicata vbi creditur Saluator fuisse baptizatus: Opinantur tamen quidam iuxta Balyū: id actum fuisse: sed Ecclesie solemnitas contradicit: gesta in Jericho satis nota sunt: ideo ea non describo.

Saluator vbi baptizatur

D. Bethagla. §. 51.

Gene-
sis ca-
pi. 50.

Ex Jericho duab' leucis iuxta mare mortuū:
est Bethagla vbi Ioseph z fratres deducētes
ex Egypto corpus patris Iacob: planxerunt se-
ptem diebus: vt legimus Genesis cap. 50. pro-
pterea vocatus ē locus ille Bethagla. i. domus
plactus. Distat autem leuca vna a Jordane: z
ibi inhabitant monachi greci.

D. maris mortui sive Lacus Aspalti. §. 52.

Gen. 11.
cap. 12.

Ex Jericho tribus leucis: similiter a Jordane:
z capella diui Baptiste distat mare mortuū: qđ
z Lac' aspalti. i. bituminis v' mar' salis nūcupa-
ri solet: Vinidit qđē Arabiā z Judeā estq; i litto-
re ei' orientali: terrā Moab z Amon: z mons
Seym de qbus actū est supra: extēditurq; vsq; La-
des berne z desertū pharan. Ostendit circa mer-
idiū eius in oriētali littoze castrū Monichale: qđ
antiquitus: petra deserti: nūc aut Lharach dicitur:
monitum valde Balduinus. n. rex Ierusalē
edificauerat pro Ierusalē regno dilatando: At
nunc soldanus detinet: z in eo reponit thesau-
rum Egypti pariter z Arabie: quem erigit a sibi
subiectis.

Castrū
moni-
chale pe-
tra de-
serti

D. Ariopolis. §. 53.

Balaā
maledi-
xit po-
pulo
dei

Ex Lharach tribus diebus cōtra vulturū est
Ariopolis: dicta nūc petra: metropolis: totius se-
cūde Arabie de actū est supra: olim tñ Ar nuncu-
pata fuit: eratq; in torrente arnon cōdita: in con-
finiis moabitaz z amorreozom. In eodē litto-
re est locus: ex quo Balaam populo dei maledi-
xit.

D. Segor. §. 54.

Non Jericho ptra austrū est Segor opidum
in eo

Capitulum Septimum

In eo saluatus est Loth qm̄ dominus sodomam
 subuertit Sic enim legimus Gen. cap. 19. festina Bene.
 ⁊ saluare ibi: idcirco appellatū est nomen loci il- cap. 19.
 lius Segor Sitū est aut̄ sub mōte Engadi: iter qđ
 ⁊ mare mortuū est statua salis: in quā cōuersa est
 vxor Loth vt patet Gene. ca. 19. Quā vt viderēs Uxor
 ingentes subij itinerū labores: sed nec desiderū Loth i
 meum complere datum est Retulerūt siquidem statuas
 mihi incole: locum esse inaccessibilem vel saltem salis
 non sine periculo mortis: propter feras imma-
 nes ⁊ serpentes precipue vero propter Bedui-
 nos: qui loca illa inhabitant inhumanit̄ ⁊ pes-
 simorum morum.

De spatij ⁊ mirandarum conditionum ma-
 ris mortui §. 38.

Mare mortuum habet in latitudine ab oriēte
 ad occidentē: leucas. 30. In lōgitudine aut̄ ab aq̄
 lone ad austrum: assertione Sarracenoz a quibus
 diligēter p̄fectatus sum: habet quinq; dietas Jo-
 sephus autem scribit: ipsum continere in longi-
 tudine stadia. 586. quod magis verum reputo
 credi a non nullis ipsum continuari cū mari ru-
 bro: propter aquas illas: que in libro Exodi: aque
 Marath nuncupantur: qđ ⁊ mihi suadere cōna-
 tus est Ierosolimitanus Patriarcha grecus: ter Patri-
 archa
 Ierusa-
 lem
 re illius sedulus investigator Vix an sic se ha-
 beat: incertū relinquo: neq; n. p̄sonaliter vsq; illuc
 procedere valui: Mare mortuū semper est funiās
 ⁊ tenebrosū sicut os inferni: Oculis meis vi-
 di simul cū alijs pluribus socijs p̄p̄teterimus ⁊ Vallis
 mali vaporē ex mar̄ mortuo fumantē: valis illa
 que i Gen. ca. 14. illustra dicta est ⁊ vere sic erat Bene.
 a termino huius maris apud desertum Pharan ca. 14.

vsq; supra Jericho media dicta: sere sterilis et in
 utilis reddita est: ita ut nec germen producat ali-
 quod: in sui latitudine: que aliquando est quinq;
 aliquando sex leucar: preterq; iuxta Jericho ubi
 canamelle: et horti: et viridaria irrigant fonte He-
 lisei: et hoc quidem prouenit ex certo dei iudicio:
 qui tot annorum seculis: peccatum vlciscit So-
 domorum: ut etiam regio ipsa penas luere videa-
 tur. A dextris insuper: et a sinistris montes steri-
 les sunt et aridi vel barbare habitati onis p mul-
 ta et longa terrarum stadia: ad que impellere ve-
 to vapor: ille pertingere contingit. Dicunt no nul-
 li Iordanem aquas suas in hoc tremendo: et feti-
 do mari non permiscere: sed priusq; mare ipsum
 attingat: sub terra se recipere: Attamen Sarrace-
 ni asseruerunt mihi ipsum quidem ingredi mare:
 sed et exire: ac interposito modico intervallo ab
 egressu sub terra ablozberi: Excrescit mare: mor-
 tuum aliquando resolutione niuinum ex Libano
 alijsq; montibus: aliquado inundatione Jorda-
 nis: et torrentis Jabothe: et Armon et Zareth ali-
 quando pluuijs defluentibus in galilea in monte
 galaad in terra amor: in terra ad Moab et Seyr ex
 quibus omnibus pluuias aque in Iordanem
 descendunt: et demum mare mortuum ingreditur:
 Inuenitur in mari mortuo bitumē collectis:
 ex eius fundo ascendens: quod vento agitante
 congregatur adinuicem: appulsumq; littozibus
 extrahitur: est medicinale virtuosum: et valde du-
 rum: nec soluitur nisi mēstruo sanguine diciturq;
 gluten Iudaicum Unde mare ipsum: Lacus as-
 palti appellatur Dicitur in Genesi cap. 14. q val-
 lis illustris: que nunc est mare salis: puteos mul-
 tos bituminis

Bi-
 me-
 ris mo-
 tui
 Gene.
 ca. 14.

Capitulum Septimum

Los bituminis habebat: et hodie etiā plures sunt in litore maris dispositi: quos vidi ego: estq; iuxta quemlibet pyramis erecta: et hec de mari mortuo dicta sint.

D. Hay §. 36.

CSupra Balgala in mōtanis cōtra occidētē tribus leucis in pte occidentali quarantane vrbs est Hay: quā Josue vt legim⁹ i eiusdē li. ca. 8. postq; expugnavit: succēdit igni iterfecto eius rege cunctisq; habitatoribus: et fecit eā in tumultū eternū.

D. Bethel §. 37.

CEx Hay ad leucā vnā fere ptra aquilonē: paululum tñ declinādo est Bethel ciuitas: que prius Luzā vocata est: vt legimus Gene. capi. 35. hec ē in tribu Beniamin: vbi Jacob pñciscens in adde sopotamiā fugiens Esau fratrē suū: lapidē capiti supponens obdormiuit viditq; in somnijs scālā: et angelos ascendētes ac descendētes et erexit lapidē in titulum: appellavitq; nomen loci Bethel. i. domus dei Errant qui credūt Bethel hāc: esse in Ierusalem: Mā eo tpe Melchisedech i Ierusalem regnavit: eratq; vrbs glorioza: Si ergo Bethel in Ierusalē extitisset: non utiq; esset vtz Jacob dormisse in cāpo Beterea hodie in hoc Bethel oñdix lapis erectus in titulū et sepulcrū Delboze nutricis Rebece subtus in valle: q; tñ cōstat nō esse in Ierusalē et qui hec dicūt: in alio nō habent fundamentū: nisi in quibusdā versibus: q; nullius sunt auctoritatē. s. Solima: Luzā: Bethel: Ierusalē Iebus: Melia. Vrbs sacra Ierusalem: dicit atq; salē: Vtz a sic dicentibus: vel lē erudiri in quo loco veteris vel noui testamēti: testimoniū reperiūt Ierusalē dictā fuisse Luzā vel

Josue
cap. 8.

Gene.
cap. 35.

Bethel
nō ē in
Ierusa
lem

Prime partis

Bethel nisi forte velint: templū Bethel. i. domū
dei appellare: sed est in equiuoco laborare: hoc
enim sensu: ois ecclesia dici potest Bethel: prete-
rea sup illud Gene. cap. 13. Reuersus Abraā p iter
quo venerat in Bethel: glosa diui Jeronimi: q
locū ipsum visitauerat: sic habet Bethel ciuita-
tiuncula est: duo decimo ab Ierusalē lapide. i. mi-
liari. In termino .n. cuiuslibet miliaris in signū
statuebatur lapis erectus. In tribu Benjamin ad
dextrā euntibus Neapolyū q prius Sichē: iux-
ta Luzā: q ē in tribu Ephraim: et pima diuisio in-
ter Benjamin et Ephraim: in medio eius transit
A Bethel ad leucā vnā contra aquilonem: ver-
sus Rama: que et Sylo dicta fuit est Palma del-
bore de qua sic legimus i libro Iudici ca. 4. erat
asit Delbora propheta vxor lapidoth: q iudica-
bat populum illo tempore et sedebat sub palma:
que nomine eius vocabatur: hec misit Barach
ad debellandum Sisaram in monte Tabor.

D. Anathot §. 32.

Ex Bethel duabus leucis: cōtra aquilonē: ab
Ierusalē leuca vna: nō lōge a Rama Benjamin
est anathot viculus sacerdotū: ex quo Jeremias
propheta oriūdu extitit Vñ sic legimus i argu-
mēto sup Jeremiā: Jeremias anathotites q ē vi-
culus trib^a a Ierosolimis distā; miliarib⁹: Iuxta
Anathot iter oriētē et austrū: incipit solitudo illa q
mediat iter Ierusalē et Iericho: nūc desertū grā-
tane dictū: extēditurq; supra Balgalā: et vsq; ad
desū ptra Thecuā et Engadi iuxta mar mortuū:

D. Vince balsamī in Engadi §. 39.

Supra mare mortuum in litore eius occi-
dentali de Segor: leuca vna est ascensus mon-
tis Engadi:

Palma
delbore

In arg.
sup Je.

Capitulum Septimum

tis Engadi: in quo David latuit ex primo Re-
 gum cap. 24. Cum insidiaret ei Saul: in circut-
 tu ipsius motis et in ipso vinea balsami constita Vine-
 erat: sed Herodis magni tempore Cleopatra Egy-
 pti reginarum odium ipsius Herodis fauente sibi mi tra-
 Antonio transfudit eam in Babilonia Egypti: et lata in
 non colitur in Egypto vinea illa nisi a christianis Egy-
 rigaturque aqua fontis: in quo fama est beatissima ptum
 virginis: sepe infantem Iesum lauisse: cum fugisset
 propter Herodem in Egyptum: Sunt tamen adhuc
 furculi vinearum valde nobiles in Engadi: ut
 ad litteram verificetur quod scribitur in Laticis Lanti.
 cap. primo Botrus Cipri dilectus meus mihi: cap. j.
 in vineis Engadi: Verum sarraceni non colunt il-
 las et Christiani non habitant illic: qui colere eas
 valeant. Sub Engadi iuxta littus maris mortui:
 arbores quidem sunt visu pulcherrime sed fru-
 ctus earum cum discerpitur intrinsecus favilla Fructo
 et cinere plenus inuenitur: Montes Engadi sub plenifa
 limes sunt valde ac mirabilis dispositionis pre- uilla
 rupti rupibus et vallibus: adeo quod similes non vi-
 di qui et videntibus incutiant horrorem.

D. Adomin. f. 40.

CEx Jericho quatuor leucis extra occidentem via que
 ducit Ierusalem: ad sinistram Quarantane est castrum
 Adomin: ubi secundum Lucam cap. x. quidam descendens Luce
 ab Ierusalem in Jericho incidit in latrones: quod cap. x.
 et modernis temporibus: multis contingit et a
 frequenti sanguinis effusione: locus ille nomen
 accepit: Est enim horribilis visu: et periculosus val-
 de nisi quis fuerit cum optimo comitatu.

D. Behurin. f. 41.

CEx Adomin duabus leucis contra occidentem

2. Re-
gum ca
pl. 16.

est castrū Behurim de tribu Beniamyn ex quo
fuit Semein filius gemini : qui vt legimus in. 2.
Regū cap. 16. maledixit David: cū egressus esset
Ierusalem fugiens ne Absalon creatus rex in
Ebron cōprehenderet eū: est castrum p pulchrū
z valde munitum i loco alto cōditum: Inferius
autem in valle contra orientem in via regia est
lapis dictus Beon ruben: magnus in modum
olibani: videturq; esse marmor.

D. Bethanie. §. 42.

Ex Beon contra occidentem: quantum est ia-
ctus duorum arcuum in loco procliuiore est ca-
stellū Marthe z Marie: Bethania: Ante cuius
introitum: minus q̄ sit iactus lapidis iuxta ci-
sternam in campo ostenditur: locus: vbi domino
Bethaniam venienti occurrit Martha: deinde
Maria vocata: In Bethania adhuc ostenditur
Simonis leprosi domus: in qua recubuit Salua-
tor: Item domus Marthe in qua hospitari soli-
tus erat: que hodie est Ecclesia in honore Mar-
the z Marie constructa. Item sepulchrum La-
zari ex quo suscitatus est: propinquum dicte Ec-
clesie: vbi z erecta est marmorea capella: decē
z pulchra monumentumq; ipsū: marmore te-
ctum est: in quo z ego descendi. Sarraceni pre-
cipua veneratione colunt illud propter miracu-
lum suscitati Lazari a Salvatore factum: In re-
cessu a Bethania: nundum apparet Sancta Je-
rusalem propter mōtem Oliueti interpositum:
Sed ascenditur primo quidam terre tumor: z
pars dilecte ciuitatis: cum monte Syon ponit
in prospectu. Eya clemētissime Deus: quot de-
uote lachryme: quot pectorum tonsiones: quot
gratiarum

Simo-
nis le-
prosi
domus
Dom^o
Mar-
the
Sepul-
chrum
Lazari

Capitulum Septimum

gratiarum actiones sunt in loco illo: peregrinorum videntium exultatione vniuerse terre Urbem Santam regis magni. O quanta exultatio erit ibi videre locum glorie tue bone et vere, Iesu: si ignominie et confusionis tue locus: cum tanto mentis iubilo videtur et colitur. Sed iam omissis omnibus ad sanctissime Ierusalem descriptionem festinemus. Descendit igitur de monte: et iterum Urbem sancta occultatur: Iteque sub latere orientali montis Oliueti iuxta Bethphage: que adiacet lapidis ad sinistram relinquatur: sub monte offensionis in valle: est viculus admodum paruus: ibi ascendit per latus australe: et gyrat montem Oliueti et peruenit ad locum ubi dominus asinum ascendit ut legimus Mathei capitulo 21. Et statim oculis nostris tota Ierusalem obicitur cum templo et Ecclesia sanctissimi Sepulchri aliisque locis sacris: Videtur ergo post descensum montis Oliueti: ubi turbis precedentibus et clamantibus osana filio David letantibusque de benedicto et salutifero eius aduentu piissimus Iesus videns civitatem: et eius excidium sicut amarissime super illam: Procedamus ergo: et ingrediamur locum orationis eius in angoniam: et locum captionis eius in Bethsemanem: transeamus torrentem Cedron: et sequamur si quo modo concedatur venire in Golgotha: ubi steterunt in cruce fixi: fluentes sanguine divini pedes eius: Adornamur ibi cum Christo dulcissimo saluatore nostro: et cum ipso pariter innouati spiritu resurgamus.

Descriptio Sancte vrbis Ierusalem. §. 43.
O Ierusalem igitur ciuitas Dei summi: de qua dicta sunt et quotidie dicuntur magna ac mirabilia: situm habet montuosum ad montibus insu-

Bethphage

Matth. cap. 21.

B

per circumdatur de quibus infra dicturi sumus:
 cum regio fertilis et amena: preterq[ue] contra
 Orientem et Jordanem. Distat ab Achon leu-
 cis tribus que est contra Aquilonem: A Sebas-
 tue Samaria. 16. A Sychem. 13. A Nazareth
 27. Nec omnes contra Aquilonem: A Iope. 23.
 Nec fere est occidentalis parum tamen Aquil-
 lonaris: A Jericho. 7. Nec est Orientalis: A
 Bethleem. 2. A Thecua. 4. Ab Ebron. 8. Nec
 sunt contra Austrum. Est autem in declivi latere
 montis sita partim quidem ab Austro partim
 ab Occidente: Ab Austro sita est in latere mon-
 tis Syon: imo partim in monte: partim in eius
 descensu descenditq[ue] longitudo eius ab ipso
 monte Syon: se extendens contra Aquilonem:
 Ab Occidente habet montem Syon et pendet
 ab eo: cuius latitudo contra Orientem est vsq[ue]
 ad Torrentem cedron: siue Viallem Josaphat
 et est ciuitas: euidenter magna vt infra dicturi su-
 mus: Nec verum est vt quidam opinantur: ip-
 sam nunc in alio loco sitam esse: q[uam] fuerit domini
 ce passionis tempore adducetes pio sua ratio-
 ne: q[uod] cum dominus extra portam passus fue-
 rit: teste Paulo ad Hebreos: et hodie passionis
 locus intra ciuitatis menia videatur: ideo ad
 alium locum translata sit. Tales sic dicunt: quia
 regionem et urbem ipsam non viderunt. Situs
 Jerusalem est: et semper fuit talis: q[uod] stante teplo
 dñi intra eius menia: vanū fuisset: imo impossibile:
 eā ex toto ad aliū locū transferre propter locor[um]
 munitionem ex omni parte: cōsimilem enim mu-
 nitionem alibi habere non posset vllō ingenio.
 Est tamen in rei veritate eius latitudo amplior
 effecta:

B
 Jerusa-
 lem nō
 est trās-
 lata

E
 Jerusa-
 le exten-
 ditur

Capitulum Septimum

effecta priori sua longitudine seruata : statq; tota antiqua ciuitas intra muros ⁊ habitatur: Licet pauci hoc tempore sint habitantes: conspecta tā te vrbis capacitate : habitatores siquidem pene in cōtinuo timore cōstituti sunt: Dispositionē Ierusalē antiquā pro virili mea: inuestigare studui. Erat qdē antiquitus: sicut ⁊ hodie: mons Syō: pro sui parte supereminens ciuitati: capax valde: vt videat se solo posse fundare ciuitatē. Qui mons Syon sumens principium a porta aquarum: siue fontis Syloe contra orientem constituit semicirculum contra austrum vsq; ad occidentem: vbi erecta fuerat turris David eratq; per totum semicirculum: rupes prerupta: Similiter arcus huius semicirculi: qui appellabatur Abello: ad cuius repletionem: inter montem Syon ⁊ ciuitatē inferiorem: reges Iuda: leguntur plurimū laborasse: Turris David in quodā colle ipsius prerupte rupis satis emineti: cōtra occidentē cōstructa fuerat: ⁊ vorago ipsa correspōdens parti australi mōtis Syō: cingēs eā vsq; ad occidentē vbi turris David tangebatur rupē statim curuabat inclinādo se ab occidēte: p̄tra oriētē Syrās ipsaz turrim Sicq; turris in rupe: i quodā angulo illius voraginis p̄stituta fuerat. Vallis at siue vorago: que ipsam cingebat secabat i duas pfundas valles: quaz vna p̄tra aglonē: alia cōtra orientē p̄cedebat. Hec due valles p̄stuebāt angulū oppositū angulo i quo sita fuerat turis David q angulus erat de ciuitate inferiori vt ifra dicet Vallis igit illa que ex turri David descēdebat in latere aglonari mōtis Syon: vsq; ad montē moria sup qd tēplū p̄structū fuerat: sepabat mōtē moriā a mōtē

D
Dispo-
sitiō an-
tique
Ierusa-
lem

Turris
David
Abello

E

Mons
Syon
Mons
moria

F
Unitas
David

Acrase
cundū
Jose-
phum.
B

Turris
nebulo
sa
H

Syon totaq; ciuitatez inferiorem descendebatq;
vltra vallis hec siue vorago vsq; in torrentē Le-
dron per locū vbi nūc est: aquaz porta inter mō-
tē Syon: z palatiū Salomonis: quod edificatuz
fuerat in pte australi montis moria: sicq; vorago
ista antiqtus ex oi parte cingebat montē Syon:
z hec erat ciuitas David: Uez nūc vorago ipsa:
tota est terra repleta: cuius cām dicam infra: pos-
sunt tñ eius vestigia adhuc deprehēdi: Secūda
vorago siue vallis que secabat a predicta sub tur-
re David procedebat cōtra aquilonem: eratq; ci-
uitati pro vallo vsq; ad finē eius in parte aquilo-
nis. Supra vallē per totū interius rupis eminez:
quā Iosephus appellat Acrā: cōstructus fuerat
ciuitatis paries circūdans eā ab occidente: vsq;
ad portā Efraym: ibiq; itez curuabat cōtra oriē-
tē vsq; ad portā anguli: que pstituta erat in angu-
lo ciuitatis: q erat cōtra angulū aquilonis z oriē-
tis: z ibi itez curuabatur paries de aquilone per
orientē cōtra austrū extra areā tēpli: includēs eā z
domū regis z portā Siloe iuxta montē Syō ad
orientē. Rupes aut illa: super quā vt diximus ci-
uitatis paries ab occidēte cōstructus fuerat emi-
nēs erat: valde: z maxime in angulo vbi parie-
tis pars occidētalī copulatur cū aquilonari. Il-
le z. n. locus erat turris dicta nebulosa z castel-
lū valde firmū cuius ruine adhuc extant ibi: Sūt
tñ qui dicūt turrim nebulosam fuisse iuxta teplū:
qd loci dispositio z decliuitas nō admittit ex hac
rupe vt iā diximus ex parte occidētis depēdebat
ciuitatis latitudo: declinātis paulatiz vsq; ad mu-
rum orientālē protensum vsq; ad torrentem Le-
dron: vbi ciuitas erat: z ē nūc demissior inde z
ibi: ciuitatis

Capitulum Septimum

ibi ciuitatis sortes p sterquillinū portā: defluebant
 in torrentē Cedron: Extra voraginē sepius dictā
 ex parte occidentis ad sinistrā euntibus de porta
 veteri siue iudiciaria fuit Saluator cruci affixus:
 post cuius passionē lōgo tpe: vorago illa repleta
 est: Et murus altus edificatus a turre Dauid: vsq;
 ad portā Efraym: que nūc porta sancti Stepha-
 ni appellatur: Cides itaq; q ab austro mōs Syō
 ab occidēte vero rupes illa: que montis Syō pa-
 exisibat: supereminebant vrbi: z sub hys duab;
 mōtibus cōtra orientē z aquilonē tota ciuitas q̄si
 in decliui mōtis latere pendeat Adon; monia su-
 per quē domini tēplū z regis palatium constructa
 fuerant: aliquantulū altior erat ipsa vrbe: vt pa-
 tet ex situ tēpli z secūdū q Josephus scribit: Que
 loca nunc sunt oīno explanata z fere demissiora
 residuo ciuitatis: Explanatus. n. fuit mōs templi
 per Romanos z tractus in torrentem Cedrō cū
 omnibus ruinis templi z atrioz quod hodie pa-
 lam est videre: Area tēpli quadrata est: habēs lō-
 gitudinem z latitudinem quantū iacere posset ar-
 cus: Templū quod in ea edificatum est: post de-
 vastationē per Romanos factā: in eodem loco
 sitū est: in quo vez z antiquū templū per Salo-
 monem constructū fuerat Nā quatuor atria erāt
 intermedia: Sed z presens templū distat a torren-
 te Cedron passibus multis: Non longe ab area
 templi contra aquilonē: minusq; iactus est lapi-
 dis: extat porta vallis: per eā. n. erat descēsus in
 vallē Josaphat: Vicī z porta gregis qm̄ per eā
 introducebantur greges imolandi tēplo: huic ad-
 herebat turris: quam quidam arbitrantur Nebu-
 bulosam vel ananabel. sed erat turris Ithafel: cu-

Ubi do-
 minus
 crucifi-
 xus est

Mons
 templi
 expla-
 natur
 Tēplū
 edifica-
 tum in
 eodem
 loco

ius adhuc vestigia apparent: Intransibis por-
tani gregis ad sinistram iuxta areā templi occur-
rit Piscina probatica in qua natinei hostias la-
uabant presentātes eas sacerdotibus in templo
offerendas: Nec adhuc ostendit quinque porticus
habuisse: in quibus iacebant languentes expectā-
tes aque mori: Ad dextram vero vie per edictam
portam intransibis in ecclesia sancte Anne ostē-
ditur piscina grandis: dicta piscina interior: quā
rex Ezechias hoc modo fecit Obturauit superio-
riē fontē aquarū Byron: cōuertitq; aquas eius sub-
tus ad occidentē vrbis David per vallē paulo an-
te dictā: incidēs petrā ferro et inducēs aquas per
ciuitatis mediū in piscinā istā: vt in obsidione ha-
beret populus aquas ad bibendū: et eas nō possent
assiri prohibere: fontē vero aquarū Byron: qui nō lon-
ge distat ab agro fullonis duxit in piscinā supio-
riē: que est super Natatoria Syloe quā Achaz in-
ceperat sed nō perfecerat: De hac piscina: et hoc
fontē eiusq; situ dictum ē illud Isaya ca. 7. Egre-
dere ad extremū aqueductū: piscine superioris
in via agri fullonis: Est enim piscina hec: et dicit
superior respectu natatorie Syloe. Ipsa enim
natatoria Syloe ex hac piscina et ex fonte Syloe
aquam recipit tanq; inferior: Et pro maiori noti-
cia piscinarum Ierusalem: de quibus sacre litte-
re loquuntur: scias tantū quatuor fuisse celebres
piscinas: Prima et precipua fuit probatica quinque
porticus habens: hāc construxit Salomon in mi-
nisteriū templi: Secunda fuit iuxta illam cōtra
piscine aquilonez in ecclesia sancte Anne dicta interior:
in Ezechias eo modo quo exposuimus:
Tertia ē natatoria Syloe: et cōstituta sub monte
et sub

Capitulum Septimum

et sub mōte Syon iuxta agrū acheldemach: recipiebatq; aquā ex fonte syloe: quā et Ezechias fecit: Quarta erat piscina supior de qua prime dictū est. Hāc fili fecit Ezechias: Quod si alicubi scriptū legat: Hāc quartam piscinā fuisse in ciuitate: non est verum: imo impossibile: Hoc dixerim quoniam scio nōnullos asseuerare ipsam fuisse in ciuitate ac receperisse aquam ex fonte syloe: qd esse non potuit: cum ciuitas esset altior quadringentis cubitis: ipso fonte Syloe: nec aqua ad tā tam altitudinem potest sursum fluere. Uerum est tamen quod recipit aquas ex fonte Syloe: et fonte inferiori aquarum Syon: eo qd est extra ciuitatem sub ipsis fontibus non longe a natatoria Syloe: Preter has quatuor piscinas non legi nec vidi alias in Ierusalem esse vel fuisse antiquitus nisi forte quis mare Eneum: fabricatum in faciem templi inter piscinas numerare velit: Verilia tamen quedam modernis temporibus constructa sunt infra urbem non longe a domo Patriarche et hospitalis sancti Ioānis: de quibus nulla est mentio in scripturis sacris. Vallis Josaphat: Ierusalem circumdabat ex parte orientis sub monte Oliueti: que et si adhuc satis profunda sit: multum tamen iussu Romanorum repleta fuit. Nam ut scribit Iosephus ex ea parte urbem oppugnantes incisissimis Oliuetis alijsq; arboribus et aggeribus inde factis: repleuerunt eam. Insuper deuicta et ex pugната urbe explanarunt domini templum et regis atria et alios montem mox super quem edificata fuerant: ut de cetero locus iterum muniti non posset: iusseruntq; oia detrabi in torrentē cedron.

Wiscina
na supe
rior:

D

Wiscina
na supe
rior:

Wiscina
na supe
rior:

Wiscina
na supe
rior:

Wiscina
na supe
rior:

Wiscina
na supe
rior:

Wiscina
na supe
rior:

Q
Fons
syloe

4. Re-
gum ca
pi. 18.
R

Achel-
dmach
Math.
cap. 27
Fluxus
cedron

S
Locus
Tho-
pheth
Lapis
zoelth
Fons
rogel
5. Re-
gum ca
pi. 1.
Isaie
sepul-
chrum

CSub mote Syon cōtra regiā Salomonis i de
cidentalī latere vallis Josaphat est fons syloe ex
quo p aque ductū fuit aqua in superiori piscinā
z natatoria syloe: qñ exundat aquis: nō. n. fuit
p̄tinue sed interpolati Utraq; piscina sita ē in basi
mōtis Syon iter ipm z Acheldemach q ad au-
strū eaz iacet: Ascēdit isup ad has piscinas aquā
fontis inferioris Syon: q ortū hēt supra agrū sub
lonis iuxta locū vbi Rapsaces: vt legim⁹ in. 4.
Regum cap. 18. Exprobrauit deo excello: scāte z
audiente pplo sup mur: Iuxta piscinas has: qd
iactū lapidis vltra vallē in parte eius australi est
Acheldemach in sepulturā peregrinorū emptus
30. argenteis p̄cio saluatoris venditi vt legimus
Math. 27. cap. Multa sunt in eo cōstructa mo-
nūmēta preciosa: Infra piscinas p̄xime dictas
z Acheldimach cōtra oriētē defluit torrens Ce-
dron: collectis insimul aquis quas secum trahit
a superiorib⁹. s. rama z Anathoth z sepulchro
Regine Iabenez: iungunt insuper ei z aque ex-
tes de prefatis piscinis: descēdūtq; i vallē Behe-
non: quē z locus Thopheth appellat i qua qdē
valle est lapis Zoelth z fons Rogel: vbi vt legi-
m⁹ i. 3. Regū cap. 1. Adonias filius regis David
affectans regnare: struxit nobile conuiuū: Ivide
sepultus gescit Iſaias ppheta: q iuxta fontē sy-
loe serra sectus fuit: Sunt loca hec deliciosa val-
de hortis z viridariis torrente Cedron irrigate
illa: Supra fontem Rogel est Mons offensionis
Et in valle p̄xime dicta: filij Iſrael idolis seruiē-
tes trahebant filios suos p ignem vt legimus
in. 4. Regū cap. 17. Itactenus dixerimus de di-
spōsitōe z situ sancte Urbis superest vt quatuor
iterum

Capitulum Septimum

Iterum cōsideremus: Primo de vrbis ambitu ⁊ magnitudine sua: Scōo de portis Ierusalē in sacris litteris totiens nominatis. Tertiō de mōtibus i circuitu eius. Quarto de locis sacris ⁊ venerandis intus ⁊ extra Ierusalem.

Descriptio Magnitudinis ⁊ ambitus Ierusalem antike. §. 44.

C De magnitudine inclite Ierusalē: sciēdū ē fm Josēphū: q̄ dempto Mōte Syon: amplectebat p 672 stadia. 33. cōputato autē mōte Syō: murus exterior q̄ tertius erat fm Josēphū habuit. 90. turres q̄ singule distabāt ab inuicē ducētis cubitis: hoc ē trecētis pedibns: ex qbus resultāt. 67. passus medij iter turri: ⁊ turrum: Multiplicatis autē 67. passibus p nonagita: resultāt quiq; milia quadringēti: Lū igit. 225. passus constituunt stadiū si diuiseris quiq; milia quadringēta: p. 125. exhibunt

40. stadia: q̄ cōstituunt qnq; miliaria: Et hic erat ambitus gloriose Ierusalē: ante destructionē per Romanos cui interfuit ipse Josēphus: Et postq̄ ad fidelīū manus deuenit: ampliata est: eo q̄ dñi sepulchrū iclusum est: qd̄ extra portā sicut ⁊ Caluarie locus erat: Qua de cā si Ierusalē tota anti qua habitaret: nūc ambitus eius maior existeret: Metitus sum ego: Ierusalē antiquā que passio nis tēpoze itēgra ⁊ populosa apparebat inueniq; per diametrū: a porta vallis: vsq; ad portā veterē. 200. passus. Et hec fuit antiquus latitudo sua: que hodie lōge maior est. Nā mons Caluarie: q̄ extra veterē portā existerat iā claudit iter ciuitatis menia: Quod ⁊ pbare intēdo ex auctoritate venerabilis patri⁹ dñi Jacobi de Vitriaco Ieru salē Dairiarche: ⁊ Apostolice sedis legati: qui in

A

Turres
Ierusa
lem

B

Ierusa
lē circu
ibat. 5.
milia
ria
Sepul
chrum
domini

E

Jaco
bus de
Vitria
co

libro suo quē edidit de conquesto Terre Sancte:
 sic scribit Est autē sepe nominata: ⁊ sepius no-
 minanda ciuitas Iherusalē que secundū omnes
 eius partes: in monte sublimi posita: muro vali-
 do vndiq; cineta: nec nimia paruitate angusta:
 nec magnitudine cuiq; fastidiosa. A muro nanq;
 ad murū tātam habet distātiā: quāti arcus qua-
 ter iactus metiri posset: Diuterea a parte occide-
 tali: munitionē habet ex lapidibus quadris fer-
 ro ⁊ plūbo cōpaginatis: que ex vno latere pro-
 muro est ciuitati ⁊ turris David appellat ipsa
Turris tamen est: que a quibusdā Antoniana dicit. Ad
Anto- tem autē Syon habet ab austro super quē David
niana rex habitationē sibi p̄struxerat: Et in eo cū multis
 regibus Iuda sepultus quiescit ⁊ illā: ciuitatem
D David appellauit: Mons Caluarie in quo dñs
 crucifixus est: erat a parte occidentis extra mu-
Helys rum ciuitatis: sed Helys Adrianus ciuitatem
Adria- ipsam per titum ⁊ Vespasianum omnino destru-
nus ctam reparauit ⁊ in tantum amplianit: qd lo-
 cum crucifixionis ⁊ sepulture dominice itra mu-
 rorum ambitum conclusit: omni eius situ ma-
 nente sicut prius: hucusq; verba domini Jacobi
 de Titriaco Patriarche.
D. De portarum Iherusalem. §. 45.
A Circa numerū portarū Iherusalē: scias deuot-
 tissime lector: i antiqua ciuitate fuisse tñ octo: ⁊
 post reparationē sibi octo: varijs qdē noib; de-
 uominatas: Prima gñt erat Porta David: i la-
Porta tere mōtis Syon: illo i loco vbi due voragine-
David a seinuicē separabāt: quaz; vna cōtra Aquilonē:
 alia extendebat se cōtra orientē: eratq; ibi testudo
 facta vltra voraginem cōtra portam: per quam
 patebat

Capitulum Septimum

patebat exius extra ciuitatem: Ad dexterā huius
 testudinis Iudas in vno Sicomorum laqueo se
 suspendit: Neemias cap. 3. appellat eā portā pi-
 sciū: Nā p eā erat via in Iopen & Dispolim & suspen-
 maritima: vnde deferebant pisces in Ierusalem: dit
 Dicta fuit etiā: negotiatoz porta: eo q p eā erat Porta
 trāsitus i Bethlee in Ebro in Bazā In Egyptū pisciū
 in Ethiopiā: Uez trāsitus ille secabat supra agrū Porta
 fullouis in monte Syon: & a sinistris erat iter in nego-
 Ebro a dextris aut in Iopē: Sed itez modico in ciatoz
 ternallo hic q versus Iopen trāsitus diuidebat B
 & a sinistris ducebat in vallē Raphaym sub ca-
 stro Bethsura versus Philistym: & Bazā & Egy-
 ptū & Ethiopiā vnde negotiatores varias & p-
 ciosas merces afferebant: A dextris autē ducebat
 in Eniaus & Ramata & Iopen cōtra occidentem
 ad mare Unde cōducebant pisces vt dictū est: Di-
 cta fuit & Porta Dauid: eo qd turris Dauid: &
 eiusdē ciuitas bta in mōte Syon superēmineret.
 Secunda porta fuit in eadē muri pte respiciēs
 similiter occidentē sed a prima distabat cōtra ag-
 lonē: dicta q fuit vt legimus Neemie cap. 3. por-
 ta vetus: Nā ibidē fuit et Jebuseoz tpe: qui Ieru-
 salē dominati sunt: ante egressum Israel de Egy-
 pto: Dicta est & porta iudiciariū: nā ante eā iudi-
 ciū agitatū erat: & que iā iudicatā fuissent per sen-
 tentiā extra hanc portā executioni demādebāt
 Extra hāc Reparator mūdi cruci affixus Nam
 licōstratos locus iudich erat intra muros ciuita-
 tis iuxta hanc portam: cuius vestigia adhuc ap-
 parent in muro antiquo In nouo autem qui do-
 mini seputchzum includit correspondet ei por-
 ta: eodem nomine nuncupata qua tenditur
 Iudas
 vbi se
 suspen-
 dit
 Porta
 pisciū
 Porta
 nego-
 ciatoz
 B
 me ca.
 3. Por-
 ta vet
 Porta
 Judi-
 ciaria
 C
 Extra
 quam
 portā
 Iesus
 crucif
 xus

Prime partis

Leo. in Sylo ⁊ Bethoron ⁊ Sabaon ⁊ ad montem
3000. ubi diuino miraculo Leo quidam triginta milia
martyr martyrum sepeliuit: quos ipse; Losdroes persa
sepeli rum rex martyrio consumpsit vt legimus in eccle-
uit siastica historia. **T**ertia porta contra aquilonē
Los dicta est **Porta** Effraym nā per eā ad Montem
droes Effraym patebat iter hāc **Neemias** in eodē ca.
Persa appellat equorum portā In ea copulat paries
in rex nouus cū antiquo: q̄ ideo cōstructus est: vt domi-
Porta ni sepulchri intra urbē concluderetur: appellat
Effray nunc: sancti Stephani porta nā extra eā lapida-
3 tus est ipse prothomartyr **Mac** patet iter versus
D Sichen Samariam ⁊ Galileam. **Q**uarta por-
Porta ta contra orientē in angulo ciuitatis super torrē-
anguli tem Cedron dicta est porta anguli: eo q̄ in ciuita-
4. re tis angulo cōstructa fuerat: de qua legimus in. 4.
gū cap. regū cap. 14. q̄ **Joas** interrupit mur **Ierusalem** a
14. porta Effraym vsq; ad portā anguli quadringē-
1 tis cubitis: Dicta fuit ⁊ **Porta** Beniamin: nam
Porta per eā patebat iter in Anathot: ⁊ in desertū: ⁊ ad
stergli alias vrbes tribus Beniamin: Ex deserto Benia-
nū min p hāc portā cameli vehebant ligna pinea in
Porta Ierusalem. **Q**uinta porta sita contra austrum
stergli dicta est porta sterquilini sita ⁊ ipsa super torrē-
nū tē Cedron ⁊ **Neemias** cap. 3. denominat eā con-
Porta formiter. Dicta est aut sterquilini quoniā versus
stergli eā vt demissiozem decurrebant oēs sordes Ieru-
nū salem in torrentē Cedron: p hāc similiter patebat
Porta iter in desertum beniamin. **Nō** erat aut multū po-
stergli pulosa: loca. n. cōtra eā posita: erāt vilis ⁊ barba-
nū re habitationis. **S**exta porta fuit similiter cōtra
Porta anstrū sup torrentē Cedron: dicta porta gregia ē
stergli apud **Neemiam** in eodem capi. Nam per eam
nū inducebantur

Capitulum Septimum

induabatur animalia in templo imolanda: que prius lauabantur in piscina probatica propinqua huic porte: Dicta fuit et porta vallis: nam per illam patebat iter in vallem Josaphat: Ab hac porta distabat sepulchrum Beate Virginis: quatum iactus est lapidis: Eadem porte imminebat turris Phasel ab Herode rege constructa: Dicta fuit et porta fontis dicti draconis apud Neemiam: ante hanc portam scaturientis: De hoc fonte loquemur in descriptione sepulchri Beate Virginis: per hanc patebat iter in montem oliueti Bethaniam et ad Iordanem. C Septima porta iterum contra austrum: similiter super torrentem Ledron: dicta fuit porta aurea: sita in atrio templi: propter quod scias magis appellandam portam templi quam civitatis per eam siquidem patebat iter compendiose ad montem oliueti: ultra vallē Josaphat per testudinem quandam: Et quoniam potius fuit templi quam civitatis ideo Neemias de ea mentionem non fecit. Intra hanc fuit templi porta dicta speciosa in qua iacebat languens sanatus a Petro ut legimus in actibus Apostolorum cap. 3. Et hac. 7. porta erat transitus in Bethaniam et Jerico et Iordanem. C Octava porta fuit similiter a parte australi superiori: super torrentem Ledron: sita in valle inter montem Syloac montem templi: dicta quoque fuit porta fontis Syloe: siue porta aquarum: Ducebat enim ad fontes Syloae et vallem Behenon: et Acheldemach et ad hortum regis: Neemias asit cap. 3. appellat eam simplicitr: portam fontis: Non credo plures portas fuisse in Ierusalem: Situs enim eius: plures non requirebat nam per totum montis Syon circuitum: etsi porta erat opportuna dispositio tamen loci

Turris
phasel
F

Porta
aurea

G
Porta
speciosa

Porta
fontis
Syloe

Prime partis

impediebat Mons enim vndiq; prerruptus erat:

B. Montium in circuitu Ieru-

salem §. 46.

A Certe psalmo Montes in circuitu eius quoz nomina z dispositione z numerum intendimus exponere: A parte vrbis orientali adiacet oliuarum mōs altior ceteris: qui circundant eā In cuius summate erecta est Ecclesia: eo in loco: ex quo Saluator post. 40. dies celum gloriosus ascendit In huius ecclesie medio rotunda est apertura: vt omnibus pateat etiam in aere: qua parte dominus alta petit: Lapis ille super quē pedes eius steterunt: cum ascendere disposuit: vestigia pedū impressa veluti sigillata cera retinuit: Locatus fuit deinde pro altari sed nunc altare destructum est: z ecclesia sacrā: heu deus meus deus patiens versa est in Mahumeam: Lapis ille sacer positus est in obstructione hostij orientalis sine cemetio z licet oculis non pateant diuina illa vestigia: manu tamē immissa tangi z discerni optime possunt In latere eiusde ecclesie: adheret capella austrū in qua Delagia quondā famosa meretrix: post gratam deo conuersionem diutinamq; penitentiam: moriens sepulta iacet. Dicitur nulum qui detinentur peccato mortali posse transire inter parietem z eius sepulchrum eleuatum: huius veritatem nescio: plures tamen transierunt z ego vidi: In eodem monte contra austrum: A predicta ecclesia quantus est iactus lapidis alia est: dicta panis domus: vbi Saluator discipulos orare docuit: orōneq; dominicā i lapide scripsit: Contra austrū situatur offensionis mōs humilior qdem mōte oliueti z valle intermedia separantur

Capitulum Septimum

separantur: Appellatus est offensionis mons: **L**
 eo q Salomon: vt legimus in. 3. Regum capi. **lugo**
 xi. Idolū moloch dicauerit: e regione sacri tem. **monch**
 pli: Deum excelsum ad iracundiā prouocans: **agor**
 Inter orientem vero ⁊ austrū: situs ē ager Achel **Ager**
 demach: ⁊ mons desuper admodum sublimis **Achel**
 eodem nomine nuncupatus: tenetq; fere totam **dmach**
 austri partem contrā urbem: Huic ab occidente **vbi sit**
 adiacet fullonis ager: ⁊ mons desuper eiusdem
 altitudinis vt prior: Agro fullōis adheret Mons
 Byon a parte occidentali ciuitatis: sic tamen
 disponunt: q via ex porta David siue negocia-
 torum: mediat inter eos: Mons Byon ab occi- **Mons**
 dente supereminet ciuitati: versū paulatim de- **Byon**
 fecit: vt adeo q cōtra portā veterē siue iudiciariā
 sit valde depressus: Terra tamen tumurosa est
 vterius procedendo cōtra Occidētē ⁊ Aquilo-
 nem vsq; ad sepulchrū deuotissime Helene regi- **B**
 ne: qd cōtra portā Benjamin sup torrentē cedron **Sepul-**
 locatum est. Ultra torrentē cedron in lateri aequi- **chzum**
 lonari alius est mons admodū altus quatuor sta- **helene**
 dijs distās ab urbē: vbi Salomō chamos idolo
 moabitaz tēplū cōstraxit vt legimus in. 3. Regū
 cap. xi. Tēpore machabeoz hoc i loco edificatū
 fuit castrū: cuius vestigia permanēt: Un habitā-
 tes Ierusalē: multipliciter iselati fuere. Dēs pre-
 scripti mōtes ppinqui fuere menys ciuitatis: nō
 tñ adeo ppinqui: vt ex eis posset ciuitas aliquo
 instrumēto vel igenio ipugnari: Nec de urbis situ
 ⁊ ambitu ⁊ portis ⁊ montibus sufficiant.
B. sacroz locoz in Ierusalem ⁊ extra. §. 47.
C Sacra loca descripturus incipiā ab extra: vt
 liceat lōgins inorari i locis dominice sepulture. **A**

Sepulchrum In valle Josaphat nō quidē in ima pfunditate
verum in pede Montis Oliueti : parum tamen
supra ipsam vallem locatum fuit Beatissime : z
Virginis Christifere virginis sepulchrū: quod quidem an
te subuersionē Jerusalem per Romanos : supra
terram eminens erat: nūc autē terra coopertum
est: adeo q̄ Ecclesia ibidem in honorem virginis
cōstructa: cū sit sublimium parietū: nobilissimēq;
testudinata: sicut decens est tantam virginem ho
norare: nunc sit tota subterranea: z repletionib⁹
ruinarū templi z atriorū: de qbus supra diximus
omnino sit coopta: Vallisq; Josaphat ibidē adeo
repleta fuit: q̄ extat via publica transiens super
predictam Ecclesiam iam sub terra absconditam
Est tamē ibidem in terre superficie post vrbis re
parationē constructa Ecclesia: vel edificū p mo
dum capelle: quod cū ingressus fueris descēdes
per gradus plurimos sub terra in ecclesiam pre
scriptam: z ad sepulchrū Beatissime Virgini
s Sarra cenī ho norant sepulchrum Virgi
nis z credo: nī fallor: sint gradus. 60. Est autē sepul
chrum in medio chozi ante altare marmoreum z
magnifice decoratum: quod z saraceni deuotif
sime venerant osculantes prostrati: z sacre virgi
nis suffragia alta voce suo more iplozantes ego
fui in sepulchro ipso: visumq; ē mihi horius aro
matū ex fragrantia tante virginitatis: z nesciens
pre spiritu z admiratione quid dicerem: decanta
re cepi. Sicut Cinamomum z Balsamum aro
matizans odorem dedi: lachrymēq; omniū astan
tium comitum meorum vbertim effluebant: ac be
ne nobis erat cum eis : Nolo autem te ignora
re studiosē lector : Ecclesiam que iam subterra
nea effecta est: valde humidam esse: eo q̄ Torreo
cedron

Capitulum Septimum

cedron: repletionibus predictis coopertus sub ipsa decurrit: et ex inundatia aquarum excrefcit: alii quando ut scaturiens intatū erūpit: quod ecclesiā replet aquis: et ascendens per oēs gradus per hostium capelle superioris: extra fluit. In cimiterio eius: de ecclesiā nō lōge ab eius hostio: Indigene hauriunt aquā ex fonte: qui apud Meemiam: dracōnis fons appellat: ante portam gregis siue valis: Beatissimē virginis ecclesiā intus illuminatur ex fenestris orientalibus dispositis cōtra mōtem Oliueti: Mō lōge ab hostio capelle supioris quā ē via per gradus subterraneos ad Ecclesiā. Beatissime Marie dimensis passibus quinquaginta cōtra orientē: ut ego ipse dimensus sum est alterius Ecclesiē hostiū: dicte Bethsemani: vbi erat hortus quē ingressus est Saluator cū Discipulis patrem oraturus: ut si possibile esset: calix passionis trāsiret: Locus hic est in latere mōtis Oliueti adherens cuidam rupi cōcaue de mōte pendenti sub qua discipuli sederūt: cū dixit eis dñs sedete hic donec vadā illuc et orem: Ostēdit et adhuc locus sessionis eorū: Ostēdit et locus in quo tentus fuit a turbis: Iuda eū osculo tradente. Vident linimenta verticis et capilloz eius in rupe descendente: Apparet in alio lapide ipressio digitorū eius: quā credit fecisse rapem aprehēdendo: eū traheret a turbis: Et velim scias quod de lapide illo: nec modicū quidē abradi potest cum tamē maxime laborauerim etiā ferreis instrumentis ut inde mecum aliqd deportarem: Impressiones autē predictē ita clare in eo vident: ac si in cera figurate fuissent: Ex Bethsemani quātum est iactus lapidis contra austrū locus est: vbi auul-

L
Fons
draco-
nis

Bethsemani

D

Uestigia
Iesu
in
lapide
ipressa

E

85

Locus sus a discipulis prolixius orabat: et factus est fu-
oionis dor eius: ut gutte sanguinis decurrentis in ter-
Iesu ram: Illic et similis lapis est retinens impressas ge-
 nuū et manuū eius figuras: a quo nec modicum
 quid: abradi pōt: Inter locū hūc et Bethsemani:
 ante Ecclesia Beatissime Uirginis transit via: q̄
 patet ad montem Oliueti ascensus: inde in Do-
 thaym et Jordanē. Ex loco oionis dñi ad iactus
 lapidis cōtra austrū in pede mōtis Oliueti i val-
Sepul- le Josaphat in oppositū tēpli: ostendit sepulchrū
chrū re- Josaphath regis Iuda cui suppositā vidi pul-
gis Jo- cherrimā pyramidē. ¶ In ciuitate sancta Jeru-
saphat sale: tot existūt sacra loca: q̄ dies nō sufficit vt oīa
 f visitent inter que sanctissimi Sepulchri Ecclesia
Eccle- principatum retinet: Est figure circularis: intus
sia facti habens columnas. 73. quarum quilibet pter ba-
sepul- ses est lōgitudinis. 30. pedum: Supra dñi sepul-
chri chrū existens in ecclesie medio: est apertura sphe-
 rica: sic q̄ tota sepulchri cripta est sub diuo: Sol-
 gorana ecclesia: huic adheret: et ē obliōga: choro
 sancti sepulchri contigua: parū tamen demissior
Sepul- suntq; ambe sub eodē tecto: Spelunca in qua do-
chrum mini sepulchrū cōtinet: est longitudinis. 7. pedū
domini exterius vndiq; tecta marmore: rupes qdē est nu-
 da: sicut passionis tpe hostiū: quo in hac spelun-
 cā patet ingressus: ab oriēte sitū est: demissum val-
 de et parū. Tumba vero sancti Sepulchri ē ad
 dextrā igrediētis iuxta parietē ad septentrionē ex
 marmore grisei coloris: alta a sup̄ficie paucimēti:
 palmis. 3. longa aut pedibus. 7. sicut et cripta si-
 ue spelunca: Ex oī parte clausa est: nec lumen re-
 cipit ab extrinseco sed continue pendent nouem
 accense lapades: lumen administrantes. Est aut
 altera

Capitulum Septimum

altera spelunca sita ante speluncam sanctissimi
sepulchri eiusdem longitudinis et latitudinis ac
dispositionis intus et extra: et anteq̃ q̃s ingredia-
tur appareret vt vna: primo ergo intrat in antero-
re deinde in alia in qua iacuit Saluatoris nostri
felicissimi corpus In anteroꝝ ingresse sunt mu-
lieres: cũ dixerit: Quis reuoluet nobis lapidem
ab hoc monumento: Lapis. n. aduolutus fuerat
hostio interioris spelunee: cuius vna ps trāslata
est in mōte Syō: vt superponeret altari: quā qdē
parte et ego ibidē vidi: Caluarie mōs super quē
Dñs cruci affixus est: distat a loco sancti Sepul-
chri pedibus. 109. ascenditurq; ad locū: vbi crux
infixa est rupi: p. 29. pedes a superficie paui-
mentī ecclesie: Scissio rupis vel foramē in quo crux fir-
mata fuit: tante est latitudinis: vt caput hois reci-
piat Mā et ego caput meū demisi: Descēditq; p̃fū
ditas eius a loco superficiali fixationis vsq; ad pa-
uimentum ecclesie inferius. per. 28. pedes: Lo-
cus sanguinis Saluatoris benedicti: apparet in ip-
sa scissione rupis: A latere manus; sinistre domini
pendentis in cruce edificatum est altare decoruz
valde et marmoreū. Ego super ipsum bis celebra-
ui de passione. legens passionē fm̃ Joannē: Ma-
uimentū capelle: in qua cōstructū est ipsuz altare:
stratum est marmore et parietes marmore tecti:
ope Mosayco decorati ex auro purissimo: Ex
Caluarie. x. pedibus p̃tra oriētē: ē altare sub quō
recōdita est: ps illius: colūne ad quā dñs flagella
sustinuit: fuit autē ex domo Bilari trāslat: ac ibi re-
posita: vt a fidelib; posset videri tāgi venerari et
deosculari: extat autē ex lapide sub nigro: quibus-
dā maculis rubeis naturalibus resp̃so: quas

Mulie-
res in-
trantes
in ante-
riorem
spetācā
Mons
Calua-
rie
Fora-
men in
quo
Cruz fi-
xa fuit

3

Mārs
colūne

tradit vulgus: guttas esse sanguinis Christi cruci
tati dum flagellar et Mars alij eiusdem columnę
translata fuit constantinopolim: Ex altari sacre
columnę: cõtra orientẽ descendit p gradus. 48.
ad locum vbi deuotissima Helena Constantini ma-
ter: vniuscã crucẽ repperit: locus iste lōge sub ter-
ra est in quo, capella: z duo altaria cõstructa sunt:
vnum quidem dicatum salutifere Crucis: alteruz
putatur dicatum cruci conuersi latronis: Locus
autẽ in quo ab inuidis z cecis Iudeis crucez ab-
scondite fuerunt considerata antique vrbis dis-
positione: videt mihi fuisse ciuitatis fossa extra
parietes porte iudiciarie Que qdẽ fossa propin-
qua erat Caluarie loco: Mā z apud Ioannem le-
gimus q̃ prope ciuitatẽ passus est dominus: exti-
mandũq; est q̃ Iudei depositis corporibz: in cõ-
temptrũ proiecerunt crucez omnes in fossam: z
desuper ciuitatis sordes proyici curauerunt: vt
marcesserent: Deuotissima verò regina Helenas
locã mundari iussit: z inuenta sacratissima Cru-
ce: imo ac pfundo illius fosse: capellã z altaria
erexit: Est. n. nũc locus ille vt supra descripsimus
inter menia cõclusus: Locus in quo stetit Bea-
tissima Virgo ex doloribus transfixa cũ alijs mu-
lieribz iuxta crucẽ: nõ fuit sub crucis brachio ad
aquilonẽ. vt quidã volunt z predicāt: sed ante fa-
ciẽ filij fere ad occidentẽ: Ostendit enim hodie lo-
cus positionis sue ante faciem filij in cruce pen-
dentis: sub monte z rupe. in qua crux desixa fue-
rat: z a fidelibus deuotissime veneratur: quẽ plu-
ries vidi z colui: Sciasq; studiose lector: Salua-
tozẽ nostrũ in cruce pendentem: faciẽ vertisse ad
occidentem non ad orientem vt quidã sibi per-
suadent

Maria
Egy-
ptiaca

Jaco-
bº Apo-
stolus
occidit
Domº;
Lay-
phe
habita-
tio Vir-
ginis
vsq; in
finem
Lena-
culũ do-
mini
Sepul-
chra re-
gũ Ju-
da

Q

Capitulum Septimum

suadent et predicant: quod quidem ex eo patet quod vorago illa grandis: de qua actus est supra: et que fuit vbi pro fossa a parte occidentali existeret retro crucem: in qua et proiecta fuit: stetitque abscondita sub sordibus: donec ab Helena fuit inuenta: Altaria multa extant in ecclesia sepulchri decem: composita et ornata: ante eiusdem ecclesie occidentale hostium: foris est locus: vbi egyptiaca Maria meretrix: diuinitus prohibita est ingredi sacram ecclesiam: et illud oras: ante Beatissime Virgins imaginem meruit consolationem per responsum: Vnum procedimus contra turrim David et montem Syon: locus est vbi ab Herode Agrippa Iacobus Apostolus interceptus est: Deinde procedentes ultra In montem Syon: inuenimus Ezechiel domum: in qua mirissimus Saluator illusus: et derisus fuerat: et locum in quo: vsque mane recluserunt eum: qui et carcer domini appellatur: Inde constructus est lapis contra austrum: est locus: vbi Beatissima Virgo: vsque in finem sue vite permansit: et illic migravit: Huic loco propinquum est cenaculum grande: in quo Dominus pascha cum discipulis celebravit: pedes abluit et Eucharistiam sanctissimam instituit: Post resurrectionem discipulis illic congregatis pluries apparuit: Mathias forte electus est: Spiritus sanctus datus est: Adulterium divina et admiranda illic perfecta fuere: huic loco fere ad aquilonem adherent sepulchra regum Iuda ut David. Salomonis et aliorum: partim in ecclesia montis Syon constituta: partim extra. Nec de locis sancte Ierusalem dixerim: et velim scias cetera lector vrbem sanctam in loco adeo eminenti conditam fuisse: ut ex ea videatur Arabia: et

R
Ubi Helena
crucem
inuenit

R
B. Virgo
stabat ante
crucem
Xps in
cruce
vertebat
faciem ad
occidentem

Prima partis

Mons Arabum ⁊ Nebo ⁊ Phasga montes:
⁊ Jordanis planicies ⁊ Jericho: ⁊ mortuum
mare vsq; ad petram deserti: nec ciuitatem aut
locum vidu: qui pulchriorem habeat prospectu:
Ad ipsam ex omni parte ascenditur eo q; sita est
in loco eminentiori: qui sit in regione illa: preter
quam Sylo distans ab Ierusalem duabus leucis
vt statim describemus.

Descriptio Sylo §. 48.

CAb Ierusalem duabus leucis cōtra angulū cōsti
tutū inter occidentē ⁊ Septentrionē ē Adōs Sy
lo: nūc qdem dictus Sāctus Samuel sublimior
est oibus quo ad sitū: q; sint in regione sacre Ieru
sale: Distat a Sabaa Saulis iteruallo vnus leu
ce ⁊ plus: tantundē distat a Rama Benamin In
Sylo populus: Iſrael. acq; sita terra p̄missionis:
reposuit archā dñi: p̄pterea fuit Sylo vt domus
dei donec archa fuit illic: Unde legimus in libro
Judicis Iudicum cap. 20. q; filij Iſrael venerunt in do
cap. 20. mum dei hoc est in Sylo.

Descriptio Sabaon §. 49.

CA mōte Sylo: p leucā vnā distat Sabaō vrbs i
tribū Benjamin: in eodē tñ monte sita: Nā in sy
lo mōte fuit vrbs denotata Sylo: ab ipō mōte: in
qua fuabat archa dñi: ab hac vrbe distat p leucā
Sabaō sita i eodē mōte: habitātes Sabaō vt le
Iosue gimus in lib. Iosue ca. 9. audiētes cūcta q; fecerat
cap. 9. Iosue: perrexerunt ad eū dū habitaret in castris
in Balgala pacē cū Iſrael habere cupientes.

Descriptio Emaus §. 50.

CAb Ierusalem. 4. leucis contra occidentē: di
stat castellum Emaus vbi dominus postquam a
mortuis surrexit: a discipulis cognitus est in fra
ctione

Capitulum Septimum

ctione panis: vt legimus Marci. cap. 16. Hodie quidem Nicopolis denominatur.

Descriptio Bethoron. §. 51.

CAb Ierusalē duab⁹ leucis cōtra occidentē sub Mōre sylo ē Bethorō iserior de q̄ sit mētio i lib. Josue ⁊ prio machabeor. Scire te velim studio- se lector: duas fuisse Bethorō superiore: ⁊ iserio- re: os primo edificauit Sara filia Ephraym: Sic enī legim⁹ i lib. j. Paralipomenon ca. 7. filia ei⁹ fuit Sara q̄ edificauit Bethoron supiorē ⁊ iserio- rē. Deinde rex Salomon extruxit. i. muniuit ⁊ for- tiores reddidit: sic. n. legimus i. 2. lib. Paralip. cap. 8. Extruxit Salomō Bethoron supiorē ⁊ i- seriorē: ciuitates munitas: habētes portas ⁊ ve- ctes ⁊ seras. Sunt autē in tribu Beniamin.

Descriptio Lariathiarim. §. 52.

CAb Ierusalē quatuor leucis ⁊ dimidia cōtra occidentē: via qua tēdit Diospolim siue Loydā ē Lariathiarim: vna ex vrbibus Gabaonitar: in q̄ per. 30. annos quieuit archa dñi postq̄ reducta fuit de terra Philistim: Vñ sic scribit in. j. Regū cap. 7. Tenerūt viri Lariathiarim: ⁊ reduxerunt archam dñi intulerūt eā in domum Aminadab.

Descriptio Lachis: nūc autē Velenas. §. 53.

CEx Lariathiarim duabus leucis cōtra occidē tē fere: distat Lachis vna de vrbibus Gabaonita- rū: quā expugnauit Josue: vt patet in eiusdē lib. cap. x. Senacherib autē eam obsedit tpe Ezechie: ex. 4. Regum. Nunc quidem Velenas dicitur: ⁊ quoniam filij Dan acceperunt eam: vocata est ab eis Dan ⁊ hec est: de qua sepe legimus in libris Regum: Congregatus est omnis populus Isra- el a Dan vsq; Bersabe.

Marci
cap. 16.
Ema⁹
Nico-
polis

Betho-
ron du-
plex
Primo
parali.
cap. 7.
Secūdo
parali,
cap. 8.

Primo
Regū
cap. 7.

Josue
cap. x.

Prime Partis

Descriptio Bethsames Jude. §. 74.

Ex Cariathiarim duabus leucis cōtra austrū
fere: est opidū Bethsames qđ ad differētiā alte-
rius Bethsames in tribu Neptalim: dictum est
Bethsames Jude: Attamen in rei veritate: fue-
rat de tribu Dan: que circa finem sortis Jude est
iuxta mare: Ab hac tamen Bethsames: Judas
in Sarraa: z Aitraol: vsq; ad terminū Iope fere
sortem accepit In agrū Bethsames Jude: due
vacce iuuenecule z in assuete iugo deduxerunt ar-
cham dñi ex Acharon philistym: vt legimus in
primo Regū cap. 6. Et qm̄ Bethsamite viderūt
archam dñi nudā dum meterent triticū in valles:
mortui sunt ex eis multa millia.

Descriptio Ramatha Sophin. §. 75.

Ab Iersalem decem leucis cōtra occidentem
est Ramatha Sophin: que partim de tribu Be-
niamin: partim de tribu Ephraim fuit: sita tamen
i nōte Ephraim: Samuel ppheta fuit i ea oriū-
dus: ibiq; sepultus. Sic. n. scribit i primo Regū
cap. 25. Mortuus est Samuel: z cōgregatus est
ois Israel: z plāxerūt eū nimis: z sepelierūt eū
i domo sua i Ramatha Sophin: Dicta fuit Ari-
mathia: ex qua fuit sanctus ille Ioseph nobilis
de curio q corpus nři Saluatoris aromatibus
cōdidit: z pientissime sepeluit. Nūc vero ramu-
la nūcupat: Ex Ramatha Sophin siue ramula
cōtra occidentē: tribus leucis est Iope ciuitas:
ad quā descendit Ionas ppheta cū fugeret a fa-
cie dñi: Sic. n. legit i Iona cap. 1. Et surrexit Jo-
nas vt fugeret in Tarsis a facie dñi z descendit
Iopen: Nec est vulgatissima ciuitas i libris ma-
chabeoz z apostolorū actibus: In ea ostēdit De-
tri a postoli

Capitulum Septimum

tri apostoli hospitii: Constructa Ecclesia sub rupi-
bus iuxta mare. Sūt ⁊ scopuli illi ad quos vani
poete fabulantur Andromadam Cepheꝝ filiaz
alligatam fuisse: ⁊ a Perseo liberatam.

Descriptio Bethleem. f. 56.

Ab Ierusalē duabus leucis contra austrū: sita
est Bethleem benedicta: vnde Dauid rex traxit
originē: ex pꝛio Regū cap. 16. In ea natus ē mun-
di Saluator Mathēi capi. 2. In ea sepulta fuit
Rachel: cū Jacob reuertēret ex mesopotamia:
Genesis cap. 35. Sup cui⁹ sepulchrū: Jacob cō-
struxit piramidē pulchrā nimis i tꝛpū monumēti
Rachelis: In cui⁹ basi: duodecim disposuit lapi-
des grādes iuxta numēꝝ filioꝝ Jacob: Scias tñ
sepulchrū illud: nō i ciuitate Bethleem sed foris
iuxta viā q̄ ducit Ebron ad dextrā ad iactū vni⁹
arcus extra Bethleem apud sepulchrū Rache-
lis: colligunt lapilli qdā: oīno habētes figurā ci-
cerum: quos peregrini colligere cōsueuerūt: pp
quoddā dñi miraculū: qđ q̄a auctoritate caret:
pertransēo. Nihil. n. icerti vt pꝛosui est a me scri-
bendū. Contra orientē ciuitatis est turris ader:
vbi credit Jacob post chare Rachelis mortem:
aliquo tꝛe pmanisse. Turris hec i sacra Genesi
di turris gregis. Sic. n. legim⁹ cap. 36. Egressus
ide Jacob fixit tabernaculū trās turrim gregis:
Ibidē pastores hora ort⁹ felicissimi Saluatoris
audierūt vocē angeli: Euāgelizo vobis gaudiū
magñū ⁊ c. Et gloria in excelsis deo ⁊ c. Qđ qdē
nō nisi diuina sapia ⁊ dispositiōe actū ē: vt i illo
loco nat⁹ dei fili⁹ anūciaret pastorib⁹: i q̄ sanctus
ille pastor Jacob cōmoratus fuerat: a quo descē-
derat stella ex Jacob q̄ suū ⁊ nostrū peperit Re-

Andro-
mada
cepheꝝ
filia

A
Primo
Regū
cap. 16.
Math.
capi. 2.
Gene.

cap. 35.
Sepul-
chrū ra-
chel

B
Lapilli
vt cice-
res

Turris
ader
Gene.
cap. 37.

E

Tibi pa-
stores
audie-
rūt vo-
ces an-
geloz

Imparatorē. Bethleem sita ē in mōte nō tñ excello:
Mons quidē arcus est: extēdēns se in longitudi-
 ne ab oriētē i occidētē. Ab occidētē patet igneus.
Cister- Juxta portam adhuc pmanet cisterna illa: cuius
 na Da aqua affectauit Dauid: cū esset in p̄sidio: vt legi-
 uid mus in. 2. Regū cap. 23. In fine orientali eiusdē
D vrbis: sub rupe quadā existēte tūc tēporis iuxta
 parietē vrbis: z videt fm illaz regionū mozem:
 fuisse locus pro stabulo: habens presepe excisum
 in rupe vt mozis est illic disponere p̄sepia: ortus
 est huic mū do de Virgine sol iusticie Iesus & hū
 stus declarans sua natiuitate lōdes z tenebras
 huius seculi se ablaturū: eo qm tā despecti loci
 foridib⁹ nasci nō abhorruit: Juxta rupē p̄dictā:
Prese- alia est capacioz quatuor tñ pedib⁹ distans: sub
 pe quo qua excauatū p̄sepe fuerat: in quo dulcissimuz il-
 reclina lū Duez mox vt natū: p̄aniculis inolutū iter as-
 tus est nū z bonē: m̄r virgo reclinauit: alia nāq; via sibi
 dñs nō occurrebat: quo tenellū ifantē: fouere posset:
 Videt tñ mihi vtrāq; rupē vnā fuisse: sed hostio fa-
 cto: diuisa ē: p qd in chozū ex capella i qua est na-
 tiuitatis locus: ascēdit. Nā ad locū illū benedi-
 cti nō peruenit: nisi descēsu. x. graduū: Est aut na-
 tiuitatis locus ornatus: ex mosaico z mar-
 more stratus p̄cioso nimis: Sup locū quo cele-
 stis virgo peperit: celebra: i pōt sup mensam mar-
 moreā ibi optime dispositā: Pars lapidis super
 que Saluator natus est: z p̄sepis pars in quo re-
 clinatus fuit: nō sunt vestite marmore: sed nude
 uotio- relictē: vt a fidelibus deuotius venerari z oscu-
 nem au lari possint: Ego duabus noctibus illic permāsi
 ctoris custodiens vigilias noctis: nunc hunc locū nōc
 illum osculando: vilescēbatq; mihi mundus iste
 cum omni

Capitulum Septimum

cum omni superbia sua: contemplanis mansuetif-
 sinum et humillimum dei filium: quomodo ubi et
 ex qua nasci elegit. Ubi huius seculi amatoribus
 Non vidi nec audiui dicentem se visitasse eccle-
 siam pulchriorem deuotioresque: Quis non tene-
 ritudine emolitur: cogitans secum purissime Vir-
 ginitis: dulcissimi Pueri et alissimi erga nos indi-
 cibilem charitatem: In ecclesia sunt marmoree
 columnae preciosissime: admirabiles multitudine
 et magnitudine: per quatuor ordines dispositae:
 Ecclesie natis: a capitibus columnarum usque ad
 summum tectum: ornata est opere Adolaisico pul-
 cherrimo: continente historias omnes: a principio
 mundi usque ad dominici ortum ex vergine: To-
 tum pavementum stratum est marmore varii co-
 loris: et decorum est mira varietate: cuius preci-
 siorum iudicio existimari non potest: Incredi-
 bilia pene: possent de hac sacra ecclesia describi:
 quam Sarraceni omnes: maxima deuotione vene-
 rantur: Vidi ego in ecclesia illa miraculum cun-
 ctis seculis memorandum: Soldanus vidit huius
 ecclesie ornatum: tabulasque et columnas preciosis-
 simas precepit omnia deduci in Babiloniam: sta-
 tuens ex eis palacium suum construere: et ornare:
 Mirum quidem accidit: Nam assante Soldano
 cum curia sua: accesserunt artifices cum instrumentis. et
 ex in tegro pariete quem nec acus vix potuisse pene-
 trare: mire magnitudinis serpens exiit: et primam
 tabulam marmoream sibi occurrentem momordit
 et continuo crepuit. et momordit: et crepuit: et sic
 successive usque ad quadragesimam: Omnes crepu-
 runt peruersi: cunctis superis et timore solutis:
 Soldanoque propositum reuocante: serpens disparuit

S
 Precio-
 sitas ec-
 clesie in
 Beth-
 lem

H
 Mira-
 culu su-
 pendu

3

omni

Sepul
chra
Daule
z Eus-
rochij

Relicta igitur fuit ecclesia: z e hodie sicut prius:
Serpentis vestigia apparēt vsq; hodie in singu-
lis quadraginta tabulis: z est quasi cōbustio ex
igne facta: Sup oia aſit mirabile fuit: ſerpētē po-
tuisse per transuerſum pcedere vel ſerpere q pla-
nus z pollitus vt vitru appareret In exitu huius
ecclesie cōtra aquilonē est ambitus clauſtri mona-
chor: descendit tñ in illud. qbusdā gradibz. In
hoc clauſtro: est beati Jeronimi cella: z lectus z
ſepulchrū. z monaſterij officine in quo legiſt idē
ſanctus pſuiſſe: In parte austraali ipſius chori on-
dit locus. vbi magna innocentij pars: ab Herod-
de dicit interfecta. Ab ecclesia nati Saluatoris:
quantū est lapidis iactus fere cōtra orientē est ec-
clesia ſanctar Daule z Eusrochij eiſdē filie: vbi
sunt z earundem monumēta: Hec de benedicta
z venerabili Bethleem dicta fuerint.

Descriptio Bezeth §. 57:

II

.I. regū
ca. xi.

CE Bethleem ad dimidiā leucam contra ocel-
dentē villa noīe Bezeth vbi Saul creatus rex
cōgregauit Iſrael cōtra Maas amonitē Sic. n. le-
gimus in. I. regū cap. xi. Inuasit timor dñi popu-
lū: z egressi sunt quasi vir vnus z recensuit eos
saul i Bezeth: Villa hec habūdat optimo vino
nec in regione illa melius iuenitur: Incole oēs
sunt Chriſtiani z etiā villar adiacentiū in descē-
su vallis Raphaym vsq; ad torrētē botri: in om-
nibzq; locis illis: vinū excellit in bonitate Chri-
ſtiani vineas colūt: habētq; priuilegiū a Soldano
illie permanendi cui z magnū censum reddunt.

Descriptio collis Achlle §. 58.

Ex Bethleem sex leucis cōtra oriētē supra mare
mortuū est mons Engadi de quo actus est supraz

Ex Engadi

Capitulum Septimum

Ex Engadi tribus leucis cōtra austrum est collis achille in quo latuit David: persequēte eū Saul Sic. n. legimus in p̄lmo regū ca. 26. Et venerūt Ziphei ad Saul. in Babaa dicētes Ecce David absconditus est in colle Achille: que est ex aduerso solitudinis: Collis Achille ab Herode: appellat⁹ ē Massada: i quo i expugnabile castrū pstruxerat.

Descriptio Thecue. 59.

CEx Bethleē duabus leucis cōtra collē Achille ē Thecua i mōte sita. i q̄ natus ē z sepult⁹ Amos ppheta: de quo sic legim⁹ i argumēto sup amos. Fuit cognatio amos ex opido thecue: quē Ozias vecte p tpa trāsfixit. post hec seminiūus relictus in terrā suā euectus est: z post aliquos dies expirauit dolore vulneris: sepultusq; est cū patribus suis: Opido thecue adiacet desertum thecue.

Descriptio vallis benedictionis §. 60.

CInter Thecuā z Engadi loco medio ē vallis benedictionis in q̄ Josaphat rex Iuda pugnavit ptra filios Moab z amō z hitātes mōtē Seyr z auxilio dñi pstrati sunt: ideoq; vocarūt locū illū vallē b̄dictionis: Unde sic scribit in li. 2. Paralip. cap. 19. Die. 4. cōgregati sunt in ualle benedictionis: z qm̄ ibi benedixerunt deum: vocauerūt nomen loci illius. Vallis benedictionis.

Descriptio Ziph z Maon §. 61.

CA Thecua: 5. leucis inter orientē z austrū est Ziph opidū iuxta desertū qd̄ z ziph appellat in quo legimus. 1. regū ca. 23. David latuisse Sic. n. ibi scribit Maorab aut̄ David i deserto in locis firmissimis: mansitq; in monte solitudinis ziph in monte opaco Deserto ziph adiacet desertum Maō ad austrū: i quo ē mōs Carmelus: vbi Ma-

.1. regū
ca. 26.

Collis
Achille

Amos
vbi na-
tus z se-
pultus

.2. Pa-
ralipo
cap. 19.

.1. regū
cap. 23.

Prime partis

bal Carmelus habitabat: qui repulit nuncios
1. regū David vt legimus. **1. regū** ca. 24. cuius vxor fuit
ca. 24. Abigail: quā i suā accepit David mortuo nabal:
Deserto maon inter austrū z oriētē adiacet mons
ille Seyr quē vt supza descripsimus: iussit sunt fi-
Dente lij Israel longo tpe circuire ut patet in li. deuterō
ro c. 2. nomij cap. 2. Eidem Maon cōtra austrum adia-
cer terra Amalech: quā iussit dominus Sauli: vt
euerteret eam interfectis eius habitatoribus: Un-
1. regū de sic legimus in. **1. reg.** cap. 15. Nūc ergo vade z
cap. 15. percutite Amalech. z demolire vniuersa eius nō
parcas ei: z nō cōcupiscas z rebus eius aliquid.

Descriptio Lades berne §. 62.

CAnte terrā Amalech: cōtra maris Mortui lin-
Nume gnā est Lades berne: ex quo vt legimus in lib. nu-
ri ca. 13. meri ca. 13. Misit Moyses exploratores. 12. ad
considerandā promissionis terrā. Ibi longo tpe
cōmorati sunt filij Israel egressi de Egypto: z in-
de iussit sunt montem Seyr circuire ac reuerti p
itinera maris rubri.

Descriptio Bethacharon §. 63.

CEx Bethleē tribus leucis cōtra austrū: via q̄
ducit Ebrō: est Bethacharō loco eminēti sita: cui
adiacet ad austrū: villa rama excelsa valde in cu-
ius colle sublimi stās: vidi cū multis alijs totam
Arabia vsq; ad montē Seyr locaq; oīa circa ma-
re mortuū: z loca latibuloꝝ David: Iordanē isu-
per vsq; Sethin z vsq; ab mōtē Abarym Contra
occidētē vero vidi in loco Ebron: littus totū ma-
gni maris. i. mediterrane: a Iope vsq; Gaza: z
Bersabee vsq; ad desertū Sur: totā insup terrā
philitim a Ramatha Soppin p Beth z Acharō
z Ascalonē: cum oī planicie sub monte Iuda.
Descriptio

Capitulum Septimum

Descriptio Mambre. §. 64.

Ex Rama prime dicta: duabus leucis: et amplius: ad dexterā: iuxta viam regiam: que ducit Ebron: sita est Mambre: vbi ex lib. Genesis cap. 12. longo tempore habitauit Abraam: post egressum de huius caldeoꝝ. Illic sedens ad ilicem Mambre in hospitio tabernaculi in ipso seruo: et diei: vidit tres viros et vnū adorauit: quos et hospitio recepit. Alex Mambre: etiā hodie ostendit ante hostiū tabernaculi Abrae Scias tamē: antiquā illā exsiccata fuisse: sed ex eius radice pululauit alia: de cuius ligno et fructu mectū tuli. folia sua: modo dico maiora quā lentiscus: sed fructum penitus habet vt quercus.

Descriptio antiquae Ebron et noue: et speluncae duplicis. §. 65.

Ab Glice Mambre per dimidiā leucā ad dexterā iuxta viā: est Ebron illa antiqua vrbis quondā hebrayce dicta Cariatharbee. i. vrbis arbee de qua sic legimus in lib. Gen. cap. 23. Vixit Sara centū viginti septem annis et mortua est in ciuitate arbee: que est in terra Chaneam: In hac regione regnavit Dauid super Iudā. 7. annis: sic. n. scribit in. 2. Regū cap. 2. Et fuit numerus dier: quos comoratus ē Dauid iparās i Ebron super domū Iuda. 7. annor et sex mensū: Est in mōre sita: sublimi et tuto: s; nūc penitus ruit Litus ruine adeo magne cōspiciunt quod ex eis arguit quā gloriosa fuerit: Ab Ebron antiqua adiacet trū arcum: ad austrum pusillum tamen ad orientem declinando: noua residet Ebron: illic constructa: vbi duplex spelunca extitit emptā ab Abraā: p sepultura chare vxoris Sarē: vt legimus Gen. cap. 23.

Genesis cap. 12.

Alex Mambre

Genesis cap. 23. Dauid regnat i Ebron Scōo Regū cap. 2. duplex spelunca Bene. cap. 22.

Prime Partis

In ea sepultus est pater Abraam et Isaac et Iacob: et ossa Ioseph delata ex Egypto et Sara et Rebecca et Iya: Rachel autem in Bethleem ut diximus supra: Sarraceni contra speluncam duplicem: que in Ecclesia chatedrali continebatur: edificarunt munitionem.

Descriptio agri Damasceni. f. 66.

**Quali-
tas ter-
re agri
Dama-
sceni**

CA spelunca duplici: iactu unius arcus contra occidentem: est celeberrimus ager Damascenus: in quo fertur Adam formatum fuisse: Terram habet rubeam flexibilem et tractabilem sicut cera: de qua mecum tuli: similiter et peregrini: alijque fideles loca sancta venerantes: Sarraceni terram illam deferunt in Egyptum Ethiopiam et Indiam: pro re preciosa valde vendentes: Modica tamen apparet effossio in loco illo fertur enim quolibet anno reuoluto: miraculose repleti: fatore autem me immemorem effectum in querendo huius veritatem: Ad tamē assero: quod modica quidem extabat effossio: cum illic adessem: adeoque quatuor viri vix in ea sedissent: in profunditate non excedebat humeros meos: Vulgat aliud: Si quis terram illam supra se detulerit: animal pernitiosum non ledet eum: nec cadet: nec immergetur aqua aut si cadit non offendit casu illo: hec non assero: sed vulgata refero: Vallis contra Ebron: fertilis est valde et delitiosa: ac delectabilis habitationis: Ab effossione agri Damasceni ad iactu arcus unius contra austrum locus est ubi Ehayn: fratrem Abel occidit ut legimus Genesis cap. 4. Ab eadem effossione: iactu duorum arcuum contra occidentem: est spelunca quedam sub rupe in qua famosum est: Adam et Eua: filii Abel

**Mirā-
da de
terra
agri da-
mascē
Locus
occisio-
nis A-
bel
Spelū-
ca lu-
ct' ada
et eue**

Capitulum Septimum

Abel interfectū luxisse centū annis: Ostēdunt il-
lic eorū lecti saxei: Est in spelunca fons scaturiens
de quo biberūt: Nec vt vulgata sed nō a me asser-
ta describo: Hēti lōgitudine ⁊ latitudine fere 30.
pedes: sub spelūca ipsa in valle descēdit via: q̄ ex
Ebron tendit in Bazam cōtra austrū. Distat autē
hec via ex Ebron quantum iacere potest arcus.

D. Dabir: que ⁊ Lariath sepher. §. 67.

CE Ex Ebron duabus leucis p̄tra austrū ē Dabir:
que ⁊ Lariath sepher nūcupata ē: quā expugna-
uit Othoniel: fr̄ Junior: Caleph: cui Caleph co-
pulauit in vxorē: filiā suā Atram: Cū sic legimus
i lib. Josue ca. 15. Caleph cōscēdēs venit ad habi-
tatores Dabir q̄ pri⁹ vocabat Lariath sepher. i.
cinitas Israh: ⁊ dixit: Qui percussit Lariath se-
pher: dabo ei vxorē Atram filiā meā.

Descriptio Neeleschol. §. 68.

CE Ex Ebron tribus leucis cōtra aquilonē: parū
tū declinādo ad occidētē est Neeleschol. i. torrēs
botri: ⁊ est locus: vñ exploratores missi a Moysē:
detulerūt palmitē cū vuis: vnde sic legimus i
lib. numeri cap. 13. pergētes vsq; ad torrētē botri
absciderūt palmitē cū vua sua: quā portauerūt i
vecte duo viri: De malis quoq; granatis ⁊ ficis
loci illius tulerūt: q̄ appellatus est Neeleschol. i.
torrens botri: eo q̄ botrum portassent inde filij
Israhel: Ad leuam huius torrētis per dimidiā
leucā: descendit riuius in quo Philippus
Landacis regine eunuchum baptizauit: vt legi-
mus actuum capitulo. 8. Propinquus est autem
riuius ille: Sicelech: Ab Neeleschol sex leucis
contra Ierusalem: est Zacharie domus in quam
Igresa beatissima Virgo salutauit Melysabeth

Josue
cap. 15.

Numē-
ri ca. 13

Zacha-
rie do-
m. 3 us.

Luce. 2 vt legimus luce cap. 2.

Descriptio vrbis Nobæ. §. 69.

C Ex Zacharie domo tribus leucis contra aquilonem et tantundem contra Vulturum de Nicopolis: est Nobæ sacerdotum ciuitas: que nunc Bonocopolis nuncupatur: In ea habitabat Abimelech sacerdos magnus cum alijs sacerdotibus: Ad eam festinauit Dauid fugiens Saul:

Primo Regum cap. 21. vbi propositidis panes comedit: et accepit gladium Goliath gethei. Nec omnia legimus in primo Regum cap. 21.

Descriptio Chariathot abbatis. §. 70.

C Ex Bethleem vna leuca et Amplius: in via que ducit Thecuam est sepulchrum sancti Chariathot abbatis cum suis monachis: quo migrate omnes migrauerunt: et fuit illic magnus populorum concursus etc.

Res miranda

C Descriptio Terre Sancte contra austrum oriente recte. Cap. 8.

S Eptima descriptio sumen: initium ab Achor: tendit directe contra austrum.

D. vrbis Cayphas et castri peregrinorum. §. j.
C Ab Achor quatuor leucis: tederit contra austrum occurrit primo: vrbis dicta Cayphas: sub pede montis carmeli sita. Ex Caypha autem tribus leucis: est peregrinorum castrum: fratrum militie templi: munitum pre omnibus locis: que illis in partibus Christiani obtinuerint: situm est in corde maris circumdatum muris et turribus: alijsque propugnaculis adeo firmis vt toti mundo videatur posse resistere.

Descriptio spelunce Melze et fontis filiorum prophetarum. §. 2.

C Ex Caypha ad leucam vna: via que ducit ad castrum

Capitulum Octauum

castrū peregrinorum: per ascensum montis car-
melifere dimidia leuca: est spelūca Helye: in qua
latuit fugiens a facie Iezabel i cuius hostio visio
nē grandē vidit spūs ⁊ ignis vt legimus i. 3. regū
cap. 19. Illic est fons vbi prophetaz filij habita-
bant: nunc autē inhabitant fratres ordinis Car-
melitarum: fuiq; cum eis ibidem.

Descriptio Cesaree §. 3.

CA peregrinorum castrū quatuor leucis distat
Cesarea metropolis palestine quondā Archie-
piscopalis sedes hec prius appellata fuit Turris
stationis: vep qā Herodes magnus eā instaura-
uit: Cesareā in laudē Cesaris denotauit: De cui⁹
structura ⁊ munitione Iosephus multa scripsit
Cingit ab occidentē mari magno: ab orientē qdam
palude aquarū dulciū: sed pfundarū in qua croco-
dili habundant Et ego transiens discrimen ma-
gnū inciderā: nisi dñs de celo opez mibi dedisset
Sicutū qdē firmissimū habet: sed hodie penitus est
destructa: Cesaree Petrus pdicauit ⁊ baptizauit
Corneliū actū cap. x. Agabus propheta existēs
Cesaree pphetauit Saulū alligadū i Ierusalē ⁊
tradēdū gētib⁹: actū ca. 21. Saulus cesaree contra
Tartullū oratorē disputauit corā preside felice.
actū ca. 24.

Descriptio Antipatride §. 4.

CA Cesarea duabus leucis cōtra Iustriā: ē mu-
nitio Assur: que ab antipatre Herodis magni p-
genitore: antipatrida nuncupata est: de qua legi-
mus in actibus Apostolorum: cap. 23. q milites
assumētes Saulū duxerūt p noctē i antipatridā.

Descriptio Manatoth: nunc dictū. chato §. 5.

CEX antipatrida quatuor leucis cōtra orientem
est Manatoth: nunc autem chato nuncupatur.

3. regū
cap. 19.
Fratres
Carme-
lite

Turris
statio-
nis
Iose-
phus
Croco-
drilli
Actus
cap. x.
Actus
cap. 21.

Actus
ca. 24.

Actus
cap. 23.

Prime partis

fuit de tribu manasse i planicie sub mōte Effraz
situm: non longe a monte Saron: In hoc Sarra
ceni presidium: militum disposuerunt contra ca
strum peregrinorum: Per chato est via in Sichē
z Ierusalem: A chato quatuor leucis contra au
strum: est mons Saron: z opidum Sarona cu
ius mentio sit in actibus apostolorum.

Saron
Saro
na

Descriptio Beth §. 6.

Ab assur siue dora: octo leuce sunt vsq; Iopē:
de qua actū est supra A Iope quatuor leucis di
stat Beth: vna ex vrbibus philistim: Ex ea vt le
gimus. 1. regū ca. 17. egressus est Goliath: quē Da
uid lapide necauit in valle Terebinti: Fuit nō lon
ge a mari sita: nunc quidē destructa est: z cōmuta
ta in Exiguum Casale dictū Ibdin in colle situz:
Hinc proprie incipit regio philistim.

Bo
liath
Phil
steus
.1. regū
ca. 17.

Descriptio qua describuntur mons z Mo din z sepulchra Machabeorum §. 7.

Ex Beth duabus leucis ptra Austrū: est Beth
sames de qua actū est supra A Bethsames sex
leucis cōtra orientē in mōte Iuda videtur mons
modin in quo fuit Machabeoz ciuitas: ibi habi
tauit ex. 1. Machabeoz cap. 2. Mathathias pge
nitor fortissimi Jude z fratrum eius Illic sepul
ti quiescunt Mathathias z quatuor filij eius qb?
Simon nobilissima monumenta dicauit Sic. n.
legimus in. 1. Machabeorum cap. 13. Edificauit
Simon super sepulchrum patris sui z fratrum
edificium altum visu. Lapide polito retro z an
te statuitq; septem Pyramides vnā cōtra vnaz
patri z matri z quatuor fratribus z hys circum
posuit columnas magnas: z super columnas ar
ma in memoriam eternam: z iuxta arma naues
sculptas

Mons
modin
.1. Ma
chabeo
rū c. 2.
.1. Ma
chabe.
cap. 13.
Pyra
mides
Ma
chabeo
rum

Capitulum Octauum

sculptas que viderentur ad hominibus nau-
gantibus mare.

Descriptio Acharon §. 8.

CEx Betbsames quatuor leucis fere contra oc-
cidentem: non longe a mari est Acharon quondā
secūda vrbs philistim ad quam deducta fuit ar-
cha domini a philisteis: sic enim legimus in .i. re-
gum cap. quinto Miserunt ergo archam domi-
ni in Acharon: Destructa est ⁊ versa in epiguum
Lasale: quod ⁊ Acharon nuncupatur.

.i. regū
cap. 5.

Descriptio Azoti §. 9.

CAb Acharon quatuor leucis contra austrū est
Azotus tertia vrbs philistim ad quam deducta
fuit archa Domini Sic enim scribitur in primo
regum cap. 5. philistim autē tulerūt archam do-
mini: ⁊ asportauerunt eam a lapide adiutorij in
Azotum: fuit per leucam distans a mari: nūc est
vile Lasale sicut Acharon.

.i. regū
capi. 5.

Descriptio maceda §. 10.

CAIope duabus leucis est lyda siue diospo-
lis: de qua actum est supra ex lyda tribus leucis
via que ducit Gabaon: est Maceda vrbs quā ex
pugnauit Josue in cuius spelunca quinq; reges
se absconderant. Nam sic legimus in libro Jo-
sue cap. x. Nunciatum est Josue q̄ inuenti essent
quinq; reges qui se absconderant in spelunca vr-
bis Maceda Qui precepit sociis voluite saxa in-
gentia ad os spelunce.

Josue
cap. x.

Descriptionis Ascalonis §. 11.

CAb Azoto. 4. leucis cōtra austrū est Ascalō. 4.
Philistim ciuitas ⁊ p̄cipua in qua videtur fuisse
principatus philistim ex eo q̄ legimus in Amos
ppheta ca. i. vbi pphetās p̄tra philisteor vrbes

Amos
cap. i.

Ingt Disperdā habitatorē de Azoto: ⁊ tenetē sce-
ptrū de Ascalone ⁊ pibūt reliq Philistinor: Cūq;
hodie pmanet in littoze maris sita: figurā habēs
semicircularē: muuita valde: ex qua pendet nūc
totum robur Sarracenorum.

C Descriptio Baze §. 12.

Baza
Baza-
ra

Ab Ascalone quinq; leucis contra austrum: est
Baza vrbs in maris littoze sita iuxta viā que du-
cit in Egyptum Nunc cōiter Bazara nuncupat.

Descriptio Bersabee nunc Biblin §. 13.

Scne.
cap. 21.

Ex Baza vsq; Bersabee sunt quatuor leuce:
nunc Biblin dicta: In hac multo tēpore Abraā
⁊ Isaac habitauerunt vt legimus Gen. ca. 21 Qua
re vocat' fuerit locus ille Bersabee: sic scribit eo-
dem cap. Idcirco vocatus est locus ille Bersa-
bee quia vterq; s. Abraā ⁊ Abimelech: iurauerūt
adinuicemq; pro puteo iuramenti: fuit autē termi-
nus inde ⁊ terre promissionis contra austrū Vi-
stat ab Ebron plusq; per dietā sicut ⁊ Baza: Hu-
ius regioni; ptes: tribus Juda i forte accepit: Se-
quitur vasta illa solitudo: que vsq; ad finem Egy-
pti extenditur in qua Hebreus populus longo
tempore errauit de loco ad locum migrans Nec
de terra sancta eiusq; celebrioribus locis dcā sint.

C Descriptio lōgitudinis ⁊ latitudinis Ter-
re Sancte. Cap. 9. §. 1.

Cesa-
rea phi-
lippi
Cele-
nas

O Etana descriptio Terre Sancte: circa eius
longitudinem latitudinēq; versatur: Scias
studiose lector longitudinem Terre sancte: inci-
pere ab aquilone sub monte libano: vbi sitatur
Cesarea Philippi: que nunc velenas appellat: p-
tēditurq; ptra austrū vsq; Bersabee Juda ppinā
destro magno: Et hec lōgitudō i sacris lris signat
cum dicitur:

Capitulum Nonum

cum dicitur: A Dan vsq; Bersabee congregatus est Israel primo Regum capi. 5. Nam vt supra descripsimus: Uelenas Dan ⁊ cesarea Bhillippi idem sunt: Longitudo tamen ⁊ latitudo totius terre quam decem tribus inhabitabant citra Iordanem: non apparet spaciola multum. Quanta tamen fuerit meo iudicio vt potui eam inuestigare oculis contemplando: hic describam: Ad maiorem autem rei euidentiam: Iosephum adducam: acceptatum in hoc fidum ⁊ prudentissimum descriptorem: Igitur secundum Iosephum sic accipe: cuiuscunq; decem tribuum sortem citra Iordanem.

Sors tribus Iude. §. 2.

Tribus Iude: superiorem obtinuit regionem: longitudo extenditur ab Egypto vsq; Ierusalem: diciturq; continere. 7. dietas: Eiusdem latitudo est a lacu aspalti quod est mare mortuum: vsq; ad mare magnum: id est mediterraneum contra occidentem: ⁊ est. 15. leucarum.

Sors tribus Simeonis. §. 3.

Sors tribus Simeonis obuenit cū tribu Iuda: ex ea parte que est iuxta Egyptum in monte Arabie: Sed illius partis miliaria nō adduco: quoniam intra Iude sortem continetur.

Sors tribus Beniamin. §. 4.

Tribus Beniamin sortita est a Iordane vsq; ad mare magnum per longitudinem. 15. leucar: eius latitudo est ab Ierusalem vsq; Bethel: que non plene continet quatuor leucas.

Sors tribus Ephraim. §. 5.

Tribus Ephraim: a Iordane vsq; Baderam q̄ est iuxta Iopen in longitudine cuius latitudo

leuy

2 liij

Primo
Reguz
capi. 7.

Iosephus

Prime Partis

extendit vsq; ad cāpum magnū Eſdrelon ſiue
magedo quod idem eſt vt ſupra deſcripſimus:
vbi incipit Galilea: continetq; .12. leucas.

Sors tribus Manasse. §. 6.

Deute
rono.
cap. 14

¶ Ut legimus i lib. Deuteronomij cap. 14. Media
tribus Manasse accepit ſortē cū tribu Ruben
vltra Iordanē: d qua nihil ad preſens deſcribo:
quoniam nō ſufficienter cōſideraui vt infra di-
cturus ſum: Altera media tribus Manasse cōtra
Iordanē citra: ſortita eſt ab ipſo Iordanis flu-
mine vsq; ad mare magnū vbi ſituat Dora: cuius
longitudo eſt. 15. leucar; eius autem latitudo eſt
vsq; Bethſan continens. 7. leucas.

Sors tribus Iſachar. §. 7.

Gene.
cap. 49

¶ Tribus Iſachar in ſortem accepit Iordanem
z carmelū iuxta maceda que eſt longitudinis
octo leucarum: cuius latitudo fuit a Bethſan
vsq; ad montē Taburim cōtinens quinq; leucas
Terra hec pinguiſſima fuit: ideo minus accepit:
Unde in eius benedictiōe Benefis cap. 49. Vi-
xit pater eius Iacob: Iſachar aſinus ſortis: Et
ſequitur: Vidit requiē q; eſſet bona: z terram q;
eſſet optima: Eadem ratione z tribus Benia-
min i poſſeſſione breuiſſima fuit pp terre ſortite
fertilitatem Acceperunt. n. Jeruſalē z Jericho.

Sors tribus Zabulon. §. 8.

¶ Tribus Zabulon ſortita eſt carmelum iuxta
Ebaymoth: vsq; Benefareth: lōgitudinis nouē
leucar; eius aut latitudo fuit a mōte Tabor: per
Vallem carmleon cōtinens quinq; leucas: hec
ſimiliter pinguis z fertilis fuit valde.

Sors tribus Aſer. §. 9.

¶ Tribus Aſer totā terrā a carmelo iuxta mare
vsq; ad

Capitulum Nonum

vsq; ad Sidonē magnam: longitudinis. 20. leu-
cap: cuius latitudo fuit a mari magno cōtra oc-
cidentē vsq; Maason cōtinens leucas nouē Terra
hec pro maiori parte: montuosa erat: Ciuitas
etiam Acte in eius parte sita fuerat: que nunc
Aceps nūcupatur.

Acte ci-
uitas
Aceps

Sors tribus Neptalim. §. 10.

Tribus Neptalim accepit partes ad orientē
conuersas vsq; Damascū totā Galileam supe-
riorem: a mari Galilee vsq; ad montem Libani:
fontesq; Iordanis: lōgitudinis. vsus oriētē p de-
cē leucas: cui⁹ latitudo ptra Aquilonē fuit a ma-
ri Galilee vsq; ad libanū cōtinens quinq; leucas.

Sors tribus Dan. §. 11.

Tribus Dan: loca conuallis iuxta mare ma-
gnū: accepit a solis occasu: Ab austro accepit azo-
tū: ab aquilone: dora determinata fuit: hec exti-
tit eius lōgitudō In latitudine at accepit Jamā
z Beth z Acharon iuxta mare vsq; Bethoron
ad orientē ad pedē mōtis: ex quo pēdebat tribus
Iude: Partis huius milliaria non refero: qm̄ ex
tribu Iude z Benjamin z Effraym secus ma-
re partes sumpsit: De Iuda quidem habuit
Azotum z Acharon z Beth: De Benjamin ha-
buit Jamiam z Chamaitha vsq; Iopen: z Sa-
ron montē z cetera loca maritima vsq; Doram.

B

C Juxta hāc descriptionē: tota terra facta citra
Iordanē: nusq; videt excedere spaciū. 26. leuca-
rū in latitudine: q̄ est a Iordane vsq; ad mare ma-
gnū: hoc est ab oriēte in occidentē In longitudine
vero: que sumit ab aquilone: in austrum extendi-
tur a Dan que nunc Uclenas siue Cesarea Phil-
ippi dicitur vsq; Bersabee dicta nunc Siblin:

B
Sūma
lōgitu-
dinis z
latitu-
dinis:
terre sū-
cte

Secunde Partis

z non plene continet. 120. leucas: Ecce studiose lector descripsi tibi vere z fideliter secundum latitudinem z longitudinem: totam promissionis terram: decem tribubus distributam citra Iordanem: Terram autem duarum tribuum: scilicet Gad z Ruben: z dimidie tribus Manasse: ex certitudine non scribo: quoniam ultra Iordanem non multū peregrinatus sum: z licet transferim: tamen facultas non affuit: diligenter notandi eam: Videtur tamen mihi longitudo eius que protenditur a capite maris Galilee septentrionali vsq; ad torrentem arnon vbi terminatur: cōtinere fere. 27. leucas latitudinē autē nō vidi: ideo nichil de ea ad p̄s: Suadeo mihi iā facto picu-

Utilitas z si des hu ius de scripti onis

lo: descriptionē hāc nostrā: vtilissimā fore studētibus legētib; exponētib; z euāgelizātib;: sacram bibliā p̄ libris historialib;: locisq; celebriorib; itel ligēdis: Nec ē hesitādū i ea: testor. n. saluatore p̄ me natū z mortuum: p̄ cui amore z peccatorū meorū venia: tot annis peregrinatus sum: q̄ non nisi diligētissime iuestigata descripsi: Superest nūc vt d̄ Terre Sācte fertilitate: z ritu z morib; z cōditionibus habitātis i ea i mediū afferam. In calce at cōpēdiose tradā toti⁹ Egypti descriptio nē: i ea sigdē Israel longo tpe aduena z peregrinus fuit. Et hec erit scōa pars huius nri libelli.

Incipit pars secunda: eiusdem libri: De fertilitate Terre Sancte. Cap. primum.

A

Deute. capi. 8.

Abitur Terra Sancta fuit z est hodie egregia amena z fertilis super omnes vt visu impleatur quod dominus dixit Deuteronomij capi. 8. Dominus deus

Capitulum Primum

deus tuus introducet te in terram bonam terram riuorum aquarum ⁊ fontium in cuius campis ⁊ montibus erumpunt fluuioꝝ abissi: terra frumenti ordei ac vinearum i qua ficus ⁊ malagranata nascuntur terra olei ⁊ mellis vbi absqꝫ vlla penuria comedes panem tuum ⁊ rerum omnium habundantia frueris: Nec credendum est quibusdam contrarium nunciantibus: neqꝫ enim eam diligenter considerarunt: Hys oculis vidi: qua facilitate terra benedicta fructificat: frumentū vix terra exulta: sine stercore ⁊ simo: mirabiliter crescit ⁊ multiplicat: Agri sunt velut horti: in qbus feniculū saluia ruta rosa passim crescunt: Ibi bombax affluit: Canamelle habundant ex quibus zachariū extrahunt: Scias tñ q in terra sancta poma comunia ⁊ pira ⁊ cerasa ⁊ nuces raro reperiuntur: causam nescio alia: nisi quia incolae non consueuerūt serere similia: estimo. n. q terra illa sicut ficus: sic ⁊ pomis ⁊ nucibus septa nō esset: Ex damasco fructus quidam defferuntur: qui adeo molles sunt vt diu seruari non possint: propter nimia in arboribus decoctione ⁊ terre caliditatem. Sunt in terra pmissi cedri citri limones anarangi suauissimi ⁊ optimi odoris: qui per anni circulum continue seruantur in arboribus: Sunt ⁊ quedam poma citrina magna: ex quibus in Aichon electuaria preciosa valde conficiuntur: Sunt ⁊ fructus dicti poma paradisi penitus admirabiles: poma huiusmodi crescunt in modum botri vnde ⁊ est botrus ille interdum magnus. vt Lophinus: idest sporta competens: habet granda uia aliquando centum aliquando plus: sicut

B
Bōbax
Lana
mele
zacha
rum

C
Cedri
Citri
Limo
nes
Anarā
ej
Doma
paradi
si q mi
randa

Secunde partis

una Grana illa aliquando sunt longa ad quantitatē sex digitorum: aliquando spherica ad quantitatē oui galine habentq; folliculum siue pellē sicut faba crocei coloris qua quidem pelle extracta: relinquitur granum mundum sicut amigdalā ex corticata: Est enim intus granū illud albi coloris: aliquando vertitur ad croceitatem: Saporis est delicatissimū & dulcis: vt mel Grana intus semen penitus non habent: sed tota eorum substantia comestibilis est: fructus iste vix vno anno crescit & maturat: Arbor cito deficit: est enim eius periodus trium annorum ad plus: Deinde arefcit: Qua arefcēte: alia ex radice prodire incipit: consimiles fructus producens: Arescente secunda procedit tertia & sic successiue: Arboris huius folia: longa sunt ad hominis staturam Aldeolata vt duo sufficiant totum hominem tegere. Vinee quidem multe sunt in terra sancta: sed & plures essent: nisi Sarraceni nunc tenēte; dominis: vt qui ex lege sui stulti Nabumeth vinum nō bunt: nisi furtiue: destruerent eas: Sunt tamē alii qui Sarraceni Christianis propinquiores: qui vineas colunt ex lucro: vuas enim Christianis vendunt & vinum: Vinum terre sancte preciosū valde est & suauē precipue circa Bethleē in valle Raphaym & deinceps vsq; Neefcol vbi exploratores missi a Moysē acceperunt vitem cū vitis teruis: & detulerunt in castra vt scribitur in libro numericap. decimotertio Circa Sidonem & vltra: p lōgitudinem Libani & in anterado & maragedo & mirabile quidem dictū est quod in anterado vidi: Illic enim eadem vitis ter in anno producit vuas & maturant omnes tempore suo:

Hoc quidem

Uinum
precio-
sum ter-
re san-
cte
Eadem
vtis ter-
ra in an-
no fructi-
ficat
& matu-
rat

Capitulum Secundum

Hoc quidem modo: Trinitores cum putat vites:
relinquunt tot palmites anni precedentis: quot
extimant necessario: Deinde postq; palmites no
uos inceptit producere et botros paruulos: inci
dunt residuum de palmite quod est supra botros:
et prouiciunt. Et id fit in martio: In Aprili palmes
incisus supra botros pullulat: et producit alium
palmitem cum nouis botris: quo viso iterum pre
ciditur de palmite: quicquid est supra botros: In
mense Maii palmes iterum pullat et producit alium
cum nouis botris: et sic habentur tres ordines
vuarum que maturant hac lege: Que pullulaue
runt in martio vindemiatur in Augusto: Que in
Aprili vindemiatur in Septembri Que in Ma
io: vindemiantur in Octobri: Id autem non co
tingeret nisi palmites illo ordine inciderent: In
terra sancta: a festo pethecostes vsq; ad sanctum
Martinum: vne mature inueniuntur et continue
vendunt in foro. Et ficus malagranata olei mel
pepones citrulli babilonici: melones et omnia
genera legumina: et frumentum optimum: in Ter
ra sancta vberime colliguntur: Vnde adeo sapi
dum et delicatum non comedi quale in Ierusalem
Sues siluestres: Lepores Capreoli Dame Perdi
ces Lothurnices: quantum ibi habundent pene
est incredibile dictu: Leonu ibi est multitudo et vr
sorum: diuersorumq; generum fere: Cameli pene
infinitum: Vidi Camelorum pascentium gregem cir
ca finem Libani iuxta Tripolim: in quo vt dixe
runt indigene: tria milia et plus continebant: Vi
di dromedarios plures: Vidi Unicornios et vt
verba non protraham: illic extant oia mundi bona:
et vere terra fuit riuus lactis et mellis Soli cul

E

Danis
in Je
rusalez
q; sua
uis
Tria
millia
Came
lorum
in vno
grege

Secunde partis

tores viles sunt et mali: et adeo scelesti ac peccatores: ut mirum sit quin terra degluciat eos ut
Deffi. Dathan et Abiron: Certe ingemiscendum est:
 mi ha- quoniam sanctum datum est canibus: Tu sal-
 bitato- tem pater eterne: ne obliuiscaris dilecte tue Jeru-
 res i ter salem in qua mundi salutem operatus es.
 ra sacra

De diuersis nationibus habitantibus in Terra Sancta: et earum moribus ac ritu: Et primo de Latinis.

Cap. 2. §. 1.

Omnis natio: que sub celo est: nunc habitat in Terra Sancta et quelibet viuit secundum religionem et ritum: prout elegerit: Inter nationes autem illic habitantes: famosi ores sunt iste.
Latini: Sarraceni: Syriani vel Syrichy: Greci: Armenij: Georgiani: Nestoriani: Iamenis: Nubiani: Caldei: Medij: Perre Ethiopes: Egyptij: Adaronite: Adadianite: qui nunc Biduine Tibani: Barthi: Berse: Indi.

De Latinis. §. 2.

Mris igitur de Latinis erit sermo Dicam vix coram Deo et utinam non sic se res habet: Consuevit in natione nostra: quam peior est vita et moribus: ceteris habitantibus: et ratione mihi probabile adducam: quam experientia firmavit cum illic eam: Cum aliquis in Alemania: Italia: Francia: Hispania: Datia: Polonia: Ungaria: Anglia: Et in alijs occidentis partibus malefactor existerit: quoniam leges aut diuitijs aut vita priuari meretur: vel peccatis suis sacrum sepulchrum visitare proponit: sicut sunt homicide fures agres-

Deffi. ma vita
 sitare proponit: sicut sunt homicide fures agres-
 latinoz sores: dolosi proditores incestuosi adulteri: vor-
 i Terra luptuosi: Terram Sanctam petunt. Sed prob
 Sancta dolor: celum mutant non animum: qui trans
 mare tendunt: In Terra Sancta moras pertrahentes
 que deliciose

Capitulum Secundum

que deliciosa nimis ē oculis ⁊ gule ⁊ ludis vacat:
cōsumptis at̃ pecunijs: q̃s secū adduxerāt: cū cri-
mina eorū nō ferāt regressum in patriā: eos noua
agere oportet: ⁊ qm̃ nullus honesti artificij ma-
gistri sunt: sed vt ociosi ex rapinis ⁊ bonis proxi-
mi: ventrē implere cōsueuerunt: ad vomitū reuer-
tentes cōmittunt peiora prioribus: Recipiūt ho-
spicio peregrinos ex gente sua: transfretantes
grā visitandi sanctissima loca: qui sibi cauere ne-
scientes: credunt eis se ⁊ sua: sed fraudant ⁊ de-
cipiunt: Maldedicti isti ⁊ prophani: generant il-
lic filios paternoꝝ criminum sectatores: ⁊ peio-
res: ⁊ ex hijs: nepotes pessimi generantur ⁊ cor-
rumpuntur: ⁊ abhominabiles efficiuntur nimis:
calcantes loca sancta pedibus pollutis ac vita
detestabili: Inde prouenit q̃ propter habitantiū
peccata: apud Deum: terra ipsa cum loco sancti-
ficationis veniat in contemptum: Deus mihi te-
stis: quotiens mahumetani obiecerunt hāc chri-
stianoꝝ pessimam vitam: ⁊ ego tristis ac dolens
transibam capite demisso: nō valens tegere neq̃
excusare huiusmodi crimina.

De Sarracenis. §. 3.

CSarraceni habitant in Terra Sancta: qui
Mahumeth predicant ⁊ colunt legē: eius ob-
seruant Dominum Iesum Christum maximum Quid
prophetarum asserunt: ⁊ ipsum ex virtute spiri sentiāt
tus facti conceptū: natūq̃ de sacratissima Virgine s̃ Chri
cōtēnt: filium Dei eē cōcedunt: passum tamen ⁊ sto
mortuum negant: ideo passionis loca derident. Quid s̃
Dicunt eum in celum ascendisse: cum tempus si- Mahu
bi placitum aduenit: ⁊ ad patris dexterā sedere: meth
Mahumeth pdicant Dei nunciū: ad ipsos tāū

Secunde Partis

Sarra- missum fuisse: et ad dei omnipotentis sinistra se-
ceni im- dere isti circa venerea imundissimi sunt: tot vxo-
**mūdis- res sibi copulant quot nutrire possunt: Cicis cō-
**simi tra: natura: vt peccatū nō estimant ideo inuere-
cunde exercēt illud: adeo q loco lupanariū ple-
Sarra- runq; in vrbibus cōstituunt effebias: Licet hys
ceni be- sordident sunt tñ hospitales multū et curiales et
nesici et benefici: iusti et in promissis fideles obsequia mul-
fideles ta ab eis accepi: et si vel parum seruiatur eis ha-
in pmissis bundanter retribuant inter eos nobiliores sunt
sis et liberaliores qui turche nuncupantur.****

De Syrianijs vel Syrichys. §. 4.

Syria **ni viles** **et auari** **Syriani** q et Syrichy appellant: totā terrā sā-
ctā repleuerūt: Christianos se noiant: at latinis
fidē nullā seruāt: Ad serrime vescunt et vilibus
indunt: Auarissimi sunt: nullas dant elemosi-
nas ditissimus iter eos: nō melius: nec magi: de-
liciose viuit q paup Inter sarracenos habitāt:
vt in plurib⁹: officijs eorū fungunt: Et sunt terre
procuratores In habitu cōformes sunt sarrace-
nis et non nisi cingulo laico discernuntur.

De Grecis. §. 5.

Grecorū **plati** **monachi** **De pa-** **triar-** **cha gre-** **cōz** **Greci** Christiani illic sunt sed sismatici: nisi
qđ pro magna pte in primo generali cōcilio sub
Gregorio pontifice. x. ad Ecclesie Romane obe-
dientiā reuersi sunt: q vtinā pseuerēt Arrogātes
enim et nimis in oculis suis sapiētes apparēt isti
sine dubio: erroribus multis dñr inuoluti: qđ tñ
de oibus nō est vez. Apud grecos plati oēs sunt
monachi: et multe abstinentie ac mirāde cōuersa-
tionis Admodū deuoti apparent: platos suos
maxime venerant et colunt: Audiuo ego grecorū
patriarcham sic dicētē. Sub obediētiā Romane
Ecclesie

Capitulum Secundum

Ecclesie libentissime et manibus iunctis esse volumus eamque reuereri et honorare: vix miramur satis quod compellimur nobis inferioribus ut Archiepiscopis et episcopis subesse: Quidam archiepiscopi voluit me patriarcham Constantinopolitanum et Antiochenum patriarcham compellere ad offerendum eis obedientiam manuale et osculandum pedes suos: ad quod non credo me obligari cum tamen id libenter obseruarem erga Papam Christi vicarium.

De Nestorianis Jacobitis et Georgianis et maronitis. §. 6.

Nestoriani Jacobite Georgiani et Maronite illic habitabant: et Christianos se asserunt Ipsi et si a quibusdam hereticis denotati fuerint: quod forte eorum fuerint duces et eruditores: nunc tamen hereses illas non sequuntur: fui apud eos: scrutatus sum eorum vitam et fidem: et rei veritate prout comprehendere potui homines deuoti ac simplices sunt valde: continentes ieiunantes: vilius iduti: tanti exempli: quod inter religiosos Ecclesie Romane filia nunquam expertus sum In quadragesima nec oleo nec piscibus vescuntur: In diuino officio deuotissimi: audientes maximo affectu dei verbum: Cui ego in ramis palmarum verspertina hora: multitudinem copiosam: cum verillis multis de ciuitate exeuntibus ad audiendum verbum dei illis in locis in quibus vix credit a nostris latinis esse aliquos Christi cultores: Omnes predictae nationes pluresque aliae: quas scribere longum esset: quarum etiam nomina me latent: sicut ab alijs plene eruditus fui: Archiepiscopos: Episcopos: Abbates aliosque platos habet sicut et nos: eisdemque nominibus et titulis denominantur excepto quod apud Nestorianos: platus primus quod est loco pape: Facclich nuncupatur: cuius

Nestoriano excusat

Facclich primus prelatus Nestoriano

ad

Secunde Partio

iurisdiclio in oriente latius extendi a nōnullis dicitur: q̄ tota occidentalis Ecclesia.

De Nubianis ⁊ Tamenis. §. 7.

**Bapti-
zantes
in igne**
Math.
cap. 3.

Nubiani ⁊ Tameni Terrā Sāctam inhabitāt Christianos se asserūt ⁊ fidē suscepisse ab aposto Matheo: ⁊ ab eodē baptizati fuere maiores sui: q̄ p̄gīatōes tradiderūt modū baptizādi in igne. Dicit. n. sanctū Mathē sic p̄ces suos baptizasse: Et hūc modū seruāt inītētes auctoritatē eius: de aplis: qui i euangelio suo cap. 3. sic ait. Ipse. s. Christus baptizabit vos i spiritu sancto ⁊ igne. Huic igit dicto adherētes s̄m lram ⁊ antique traditioni patrū suorū: cū baptizāt: ferro ignito crucē faciūt i frōte vel facie: q̄ in cerimonis deuotiores apparent inter orientales.

De Madianitis qui ⁊ Biduini dicuntur: ⁊ Uhanis ⁊ Assisinis. §. 8.

**Arma
Ueltes**

Sūt insup i Terra Sancta Madianite qui ⁊ Biduini nūc appellant dātes tm̄ operā alendis pecudib⁹ ⁊ camelis: Isti certū aut firmū nō habent domiciliū: sed vbicūq; cōperūt esse pascua oportuna: illuc se trāferunt cū tabernaculis ex pellibus cameloz cōfectis: ⁊ vxoribus ⁊ filiis ⁊ tota suppellectili consumptisq; pascuis i vno loco ad aliū tendūt: ⁊ sic vagi habitāt in terrā: Tales cū sint natura bellicosi: nō vtuntur nisi arcu gladio ⁊ lancea: Vestibus nō vtunt nisi pelliceo sup camisā lineā p̄lixā ⁊ amplā: caput tm̄ pāno tegētes: vt mulieres citra marine: Ut in plurib⁹ habitāt circa Iordanis fluēta: a libāo vsq; ad desertū Pharan. Ibi sigdē extāt herbofi mōtes p capris ⁊ ouib⁹: ac virides cāpi p camelis ⁊ bo-
**Ques
magne**

bue: aquaz copia non mō ex Iordane sed ⁊ ex nitidissimis

Capitulum Secundum

nitidissimis fontibus: In regionib⁹ illis oues magne sunt: et scipue ariete: hñtes caudas adeo latas et longas quatuor: hoibus sufficeret ad edēdū Messoziani habitāt circa berithū: q nūc Baruthi dicūt. et circa Bibliū: nunc Selbeth nūcupatū: in mōtib⁹ Libani ptra Itureā regionē: Maronite habitāt ptra fontē hortoz: q onē sub humilliori pte Libani vt descripsimus supra: describētes Tripoli: hñ i magna sunt multitudine: dñr⁹ habere quadraginta millia pugnatoz: Circa Arachas castrū post Tripolim habitāt Sarraceni cognomēto Libani: vsq; ad castrū Latho: Illi federati sunt et vniti Sarraceni cognomēto Assisni vsq; vltra castrū Anteradū: iuxta castrū Maragd bitātes in montanis vrbes habēt et castella plurima et terrā admodū fertile Dicūt et ipsi habere quadraginta millia pugnatoz Ducē habēt nō hereditaria successione: sed proगतina et excellētia meritorum ac pbate virtutis: quē nūcupāt senē de montanis: nō p etate: sed ex ingenij maturitate: fama est hos de Perside traxisse originē: Ego pedibus meis pmaiori pte circuiui terrā ipoz Obediētes sunt vsq; ad mortē: Ex mādato ducis quēlibet interficiūt Et i hoc beatitudine se mereri dicunt ac opināt: si anteq; obediētiā ipleāt occidant: Ante annos numex quoz nescio: curarūt ecclēsiē Romanane obedire: et i Orthodoxa fide erudiri: legatū q; p hoc salutari negocio i Achō destinarūt: Qui oibus ad vota successis cū remearet: a gbusdā de tēplo xpianis nris insidiosē percēptus ē añ regidis igressū sue i iacturā et scādali toti ecclēsiē: Alij qdē aduertētes fidē et charitatē nō eē in xpianis pedē ab incepto retraxerunt: Terra et dominium

Berithum
Baruthi

Sarraceni
Libani

Admt-
randa
obediētia

Secunde partis

eorum: A terra Christianorum lapidibus quibus
dam discernitur: Christiani in lapidibus signum
crucis insculperunt: illi aut signum cubuli: Solda
nus nullus hacten^o domare eos potuit: sed ipsi
sibi leges et iura cōdūt: quibus ut libet utūt: formi
dabiles sūt oib^o circūstātib^o ex nimia eorū feritate.

De Armenis et alijs incidenter §. 9.

Totus oriens Christianus
predicat
C Scire te volo studiose lector: pro rei veritate: et
si non nulli oppositū sentiant asserere volentes:
que nec sciunt nec viderūt: q̄ totus oriens vltra
mare: vsq; Indiā: et Ethiopiam: nomen Iesu be
nedicti cōstitetur predicat et veneratur preter Sar
racenos et Turchos habentes dominū in Ara
bia et in Egypto: qui Mahumeth observāt et col
lunt: Sicq; pro certo assero et testimonium de vi
so phibeo et ab alijs quibus note fuerūt regiones
vltamarine: intellexi q̄ pro vno Sarraceno vel
Mahumetano: triginta inuenies Christianos
Verum quia Christiani vltamarini vt Syri ar
meni Capadoces Caldei Medi Perse: natiōesq;
reliq̄ orientales: bellicosi nō sunt nec armis de
diti: cum impugnantur a Sarracenis vel Tartar
is: de facili subiciūtur eis: necesseq; est vt tribu
tis pacē et quietā vitā emant: Sarraceni aut vel
alijs qui eos deuterunt: assumunt dominū: Bali
uos et exactores terris suis preponunt: et inde p
uenit vt tale vl^o tale dominū dicat Sarracenoꝝ:
cum tamen habitantes oēs sint Christiani: preter
B Auctoꝝ
fuit
apud
regē ar
menie
solos Baliuos p̄positos et exactores aliquosq;
de familia eorundē: Sicut oculis meis vidi in Li
licia et Armenia minori: Apud regē Cilicie et Ar
menie: qui nunc Tartaris tributa p̄soluunt: de ce
ebdomadis moras protraxerantq; apud ipsos
Tartari

Capitulum Secundum

Tartari paucissimi: vt quinq; vel sex qui vere ef-
sent Tartari: Residui omnes de curia Christiane
numero circiter quingenti hos vidi consuer-
missas audire: genua flectere: deuotissime orare:
Quotiens z vbicumq; eis occurri cū socio meo
vel in via vel in regia domo: no; maxime honora-
bant deuote se inclinantes salutātes: z nobis trā-
seuntibus assurgentes: Armenioꝝ summus pre-
latus: Catholicos nūcupatur: fuit apud eum die
bus quatuordecim Sibi assisteabant archiepiscopi
episcopi: pluresq; alij prelati: Erat in victu z ve-
stitū z conuersatione tanti exempli: quod simile
nō vidi: nec in religioso nec in seculari Et pro cer-
to hec dico q; omnes vestes quibus indutum
vidi: nec excedebant precium vnius floren: cū ta-
men munitissima castra: redditusq; maximos ha-
beat: sitq; quasi infinite rei familiaris dispensator
Vtebat pelliceo arietino grosso cū manicis am-
plis: Sub eo erat tunica coloris grisei: iam anti-
quata Desuper erat scapulare z palium: vtrunq;
nigrū: non subtile quidem. sed asper velut Lili-
cium: Regem Armenie vidi cum omnibus opti-
matibus suis z cū suo primogenito: humillime se-
dentem z cū magna reuerentia ante pedes eius-
dem Catholicos: qui aure attēta z affectuose ex-
ore ipsius: dei verbū audiebāt: Ipse cū omnibus
prelatis suis z ceteris sacerdotibus per totā qua-
dragesimam in pane z aqua abstiner: z Rex simi-
liter cum ceteris optimatibus suis excepto san-
ctissime Anūciationis festo: Et tunc me presente:
Catholicos cum rege dispēsaui: vt pisces come-
deret ac vinum biberet: Eodē solempnissimo die
interfui eozum misse eozam eodem Catholicos z

Catho-
licos; ar-
menio-
rū pri-
mus p-
latus

E
Reli-
gionis
regis ar-
menie

Secunde partis

rege & regina: habetq; officium deuotissq; valde
Arme. Episcopi & sacerdotes cum celebrant: induun-
 tur vestibus altaris: q; pene cōsimiles sunt nostris
 nū cele vi casula stola manipulo: camisio: & cingulo: atq;
 bz at vt supcapitali In azimo cōficiunt & eisdē verbis fi-
 nos cut nos: easdē epistolas eadem euangelia: pfatio
 nes: Sāctus pater noster Agnus dei i missis decā
 rāt sicut & nos i suo tñ idiomate: habēt. n. linguā
 vulgare ppriā & litteralē: Catholicos oēs q; eius
 prelati inferiores monachi sunt Soli. n. monachi
 in toto oriēte: & in quacūq; natione plati esse pos-
 sunt: Et certe in maximo honore ac reuerētia ha-
 bent: **P** Sacerdotes seculares & clerici: nullius sūt
 auctoritatis nec estimationis apud laycos: Of-
 ficiū nullū habēt: nisi qd diuina celebrant Ad oēs
 teri se horas cōuocāt populū cū tabula sicut nos in pa-
 culares rascheue: nō. n. cāpanis vsq;: peracto signo i no-
 cte ad matutinas: vadūt p ycos voce alta iuitā-
 tes populū: ad offm: post matutinas nō dormiūt
 sed i ecclesia sedētes: vsq; ad aurorā pplm docēt
 clarescēte die: primā dñi: inde missā celebrāt: vel
Mona circa horā tertiam in die festino: Monachi in eo-
 rum idiomate vatrāpete dicuntur Sacerdotes
Uatrag seculares vxorem ducūt: Neq; permittūt aliquis
pete sacerdotum assumere: qui vxorem non duxerit:
 A die lune vsq; ad diem veneris: etiam si sit preci-
 pium festū: missā nō celebrāt: vt matrimonio licē-
 te vacare possint Sabbato vero & Dominica de-
 uotissime celebrāt: Mortua sacerdotis vxore: Sa-
 cerdos continebit nec aliā ducet Si fornicatus
 fuerit vel adulteratus: offm & Ecclesiā iquispē-
 biliter pdet: nec cū ipso dispēsari poterit Si vxor
 eius adulterata fuerit: sacerdos similiter cōtinebit
 aut officium

Capitulum Secundum

ant officii: et Ecclesiā pder vt supra. Vxor vero
adultera naso absctio debonestat: Si q̄s cū ea
cōbuerit et vxoratus castrabit Idq; peractū est
me p̄ite: Adortuo sacerdote vxor cōnebit. Si
cōtraxerit igne cremabit. Si se vt meretrici p̄i-
tuerit: nil mali patiet hoc sepi^o accidit: nouūq; cō-
stitutū est apud eos: Om̄s sacerdotes scdm Apo-
stolā: virginē ducūt vxorē: Discernunt a vulgo
pāno albo: quē humeris et collo circūdāt: Fures
in iora furta cōmittētes: qbus nō merentē suspē-
di: aliq; malefactores cōmittētes minora crimi-
na: castrant ne filios generet paternorū criminū
imitatores: et hac de cā i terris illis plurime sunt
meretrices vxores. n. talia cōtinere nollētes p̄o-
stituunt se inuerecūde. Multi siq; ibi sunt eunu-
chi: ac nobiliū dominarū famuli: Regina Arme-
nie cū essem apud eā pluresq; 60. habuit eunu-
chos: nec vllus ad eam ingreditur vir: nisi singu-
lari regis licentia: qui et eunuchum nomine pro-
prio assignat: vt ingredientem conducat et redu-
cat: Idem seruatur circa nobiles mulieres vxor-
atas et viduas: Reges principes nobilesq; ar-
denti animo audiunt diuinos sermones: pro-
pterea singulis diebus hora diei tertia: Ciatra-
pete regis aut alterius principis curiam ade-
unt: ad quos statim accedunt principes et do-
mini cum filiis ac potentibus suis: asserturq; li-
ber aliquis sacre biblie: legiturq; in vulgari suo:
et a Ciatrapetis textus exponitur Seculares quā-
do dubia proponūt super huiusmodi: a Ciatra-
petes instruuntur et quēstiones: per sanctorū ex-
positiōes solūūt. Interrogat^o a me Catholicos
quos p̄cipue doctores sequā: respōdit: Ioannē

Vene-
furum

Lex Im-
posita
regine

Docto
res q̄s
sequit̄
Arme-
nū
S
Cleri-
monie
i missis
Arme-
niorū

Damascenū: Joānē Crisostomū: Gregoriū Nazā-
zenum: Eirillū z Efirēn: Clerici z layci in Eccle-
sia deuoti admodū nihil ibi operant: nisi orare le-
gere: diuina celebrare vel audire: nūq̄ cōspicio
i ecclesia: ridētē vel vagū aut dissolutū cuiuscūq̄
nationis existat: Cerimonialia misse deuotissima
sunt apud eos: Calix ad sinistrā altaris i pariete
i loco ornatissimo reponit: quē ad offerendū: dia-
conus cū pāno serico p̄ciosissimo reuerētē leuat
supra caput suū p̄cedētē subdiacono cū turribulo
z accolis accēsis cereis: z retrocedētes girant
altare vsq̄ ad dexterā. Tūc ep̄us calicē paratū su-
scipit: z offert i altaris medio sic sacerdotes nri:
Iuxta canonē: post sacerdotē duo stant: accēsos
cereos tenētes: Iuxta quos duo tenētes turribu-
la: albis iduti. Diaconi duo stant i laterib⁹ altaris
a dextris z a sinistris: cōp̄lois manibus deuote
adorātes versis vultib⁹ ad Xpi corp⁹: veluti duo
Cherubin respiciētes p̄ his vultib⁹ i p̄pitiatoriū:
Et cātāt melodiā quādā certe deuotā z dulcē:
alternatim sibi inicē respōdētes z id qdē deuotīs
simū est audire ac videre: Plura alia i regionib⁹
illis vidi i laycis z monachis z clericis cōmen-
dabilia q̄ vix i terra nra fieri credūt: Trāsiui totā
terrā illā vsq̄ capadociā z seleuciā maritimā In
de nauigauī cypriū z veni Salamināz pambula-
ui p̄ magna p̄ter regionē Inde nauigauī i Syriā
z veni Tyrū: z post dies aliquot inde nauigans
plūus palestine siue philistini: p̄transiui Laypha
montē Carmelā Dorā Cesareā palestine Antipa-
tridā Iopen Iaminam Bicharon Azotum Asca-
lonem Gazam desertum arenosum Deniq̄ per-
ueni ad hostia Nili: z ibi incipiam descriptio-

nem

Capitulum Tertium

nem compendiosam Egypti vt preposui.

Compendiosa descriptio Egypti. Cap. 3.

Prima vrbis super hostia Nili sita: quā primo reperi: Dharmā nuncupat fortis quidem et optime edificata: sed in ea habitator non est: serpentes namque et horridi vermes possederunt eam: Ex Dharmā vsque Taphnū. 20. mediant leuce: hac est de qua inquit Ezechiel cap. 30. Et in Taphnis nigrescet dies: cū contriuero ibi sceptrā Egypti: Hec ē terra Jesse: quā habitauerūt Jacob et filij eo quē erant ouium pastores. Sic. n. im. petrarūt a Dharaone: vt legimus Genesis cap. 47. Metimus vt esse nos inbeas seruos tuos in terra Jesse: Ex Taphnū vsque Memphis. 14. mediant leuce. In hac vigeant oracula et vaticinia. Inde processerunt Memphitici vates: Contra eam clamat Ezechiel capi. 30. Et disperdam simulachra: et cessare faciā idola de Memphis. Scias autem et Taphnū et menphū antiquitus egregias fuisse nunc autem penitus desecerunt. Pauci biduini de quibus actum est supra in ruinis eius habitant propter pascua et vberitatem regionis. Sūt enim et ipsi pastores. Memphis nūc Damiatā dicta est: et ipsa defecit quasi ex toto: Clerum sarraceni construxerunt illic castrale longum quidem sed immunitum et vile: vt naues locarent: merces colligerent: Fructibus frumento piscibus et reliquis ad victum pertinentibus habundant sicut in Taphnū: In occidentali eius parte inter illud et damiatam anti-quā: separatur riuus vnus Nili ex suo proprio

A
Dharmā
Taphnū
Ezech.
cap. 30.
Terra
Jesse
Gene.
ca. 47.
Memphis

Ezech.
cap. 30.

B
Damia
ta

Secunde Partis

L alneo: et decurrit contra Aq uilo nem in Taph-
 nis inde per fretum quoddam baiera dictū vsq
Prim^o phariam: et ibi mare ingredit et illic vnus est
portus portus Egypti versus Terram Sanctā. Riuus
Egypti vero Nil maior ad duas leucas ex Damiatā in-
Scous trat mare et hic est Egypti portus secundus: Ter-
portus tius vero portus est in Alexādria: vbi Nil pars
Terti^o mare ingredit: qui locus distat a Pharma p. 230.
portus miliaria: et hec Egypti longitudo iuxta mare ex
 Alexandria vsq in Babiloniam sunt. 230. milia-
 ria: per fluuiū Nil ascendēdo ex Babilonia vsq
Ethio- synezi: q est pars vltima Egypti cōtra austrū et
pia nu- Ethiopia: miliaria sunt. 240. hoc Ethiopia: nu-
bia bia pprie dicit: tota ē Christiana: cui apostolus
 Athens p̄dicauit hui^o Ethiopie regē captiuū
D vidi: Lū ascendere ex damiatā p Nilum fluuiū
Abdela versus Babiloniā: veni in Abdela: inde Naso-
nasota tam: quo in loco Nilus partitur: tenditq minor
 riuus supra superius fretum iuxta Phariam:
 et iungitur illi qui illic mare ingreditur vt dictū ē
Semie- supra: Inde iuxta villā optimā Sememach nō
mach cupatā: separat itez alius riuus: et hic ē tertius:
 ceditq cōtra austrū: igrediēs mare: iuxta villam
 phatures sed in nauigabilis est. Itē in ascenden-
Whitō do: anteq deueniamus in Whiton et Ramasses
Ramaf separatur riuus quartus tendens cōtra austrum
les mare ingrediens iuxta villam Striuon nuncu-
Striuō patam: Inde ab ipso riuo vsq Whitō et Ramaf-
 ses sunt quinque leuce: Site sunt hinc inde super
E riuum ipsum: et admodū opulente: Inde ad 30.
Delta miliaria locus est. Grece vocatus delta: illic si-
locus quidem Nilus diuiditur in diuersa fluens totā
 Egyptum efficit insulam: ad insar littere delte
 triangulam

Capitulum Tertium

triangulam: Desluitq; riuus maior contra Alexā
 driam alter autem in Damiatam vt dictuz est: Ec
 ce habes quinque Nili riuos ex delta vsq; helio
 polim tria sūt miliaria ⁊ hinc recedit sext^o riuus
 q tendit ptra aglonē vsq; ad urbē plebis: que quō
 dā Helusius dicta fuerat Inde tendit per desertū
 versus terram sanctam ac mare ingreditur ver
 sus urbē Laris: a qua mare illud: Iarise Sulphus
 nuncupatur: Inde sunt fere due dietē vsq; Bazaz
 ⁊ Bersabee Riuus iste in scriptura sacra: pprie
 dicitur torrens Egypti: eratq; in ipso terminus
 sortis Iude, vt legimus in libro Josue ca. 15. Vi
 citur autē Binocornula: a quibusdā vero Syor. ⁊
 est innauigabilis Helypolis ē opulēta ⁊ diues:
 sed immunita: oēs enim ville in Egypto immuni
 te sunt sola Alexādria ⁊ Babilonia: fortes ⁊ mu
 nite sunt Helypolis oibus mādī delicijs habun
 dans est Cassia fistula in magna quantitate ibidē
 crescit: Inde ad sex leucas est Babilonia admo
 dum grandis: optime munita sita super Nilum
 in littoze eius aquilonari Transsit tamen riuus
 vnus nili per medium eius ⁊ per Kayrum: re
 uertiturq; ad riuum principale in Kayro: Ex
 Babilonia ad quinq; leucas: sunt Pyramides
 triangule sublimes que credunt fuisse horrea Jo
 seph: ⁊ iuxta illas ruine sunt ciuitatis Thebee ad
 duas leucas: ex hac fuit Thebeoz legio cui^o Bri
 micerius fuit martyr Epi Mauricius: Thebis
 adiacet Monachoz multitudo: Supra Babilo
 niā Nilus habet tm riuum vnuz vsq; Syenē per
 miliaria. 230. Et inde vsq; Meroen sunt stadia
 octingenta Syene sub tropico estiuo sita est: De
 hac loquitur Ezechiel capitu. 29. Dabo terram roe

Helio
 polis
 Helu
 sum
 F
 Lacio
 Sui
 phus la
 cise
 Josue
 cap. 15.

Babi
 lonia

S
 Kayrū
 Pyra
 mides
 Ioz
 rea Jo
 seph
 Thebe
 Syene
 De Me

Secunde partis

Eze- chiel cap. 29. **H** **Ortus** **Milli** **Terra** **Egypti** **inacces-** **sibilis**

Egypti in solitudine: gladio dissipatam a turre Syene vsq; ad terminos Ethiopie: A Syene sumitur umbra in primo gradu Lâcri 2 Meroe tunc projicit umbra cōtra austrum: Ortus Milli inuestigari non potest vltra montes nubie p quos descendit: nec vltra est locus meabilis referentibus mihi nubianis: Terra Egypti: fere inacces- sibilis est: Ab occidēte. n. habet mare magnū. 7 sic nō est accessus nisi nauibus Cōtra africanum est desertū Lybie quod in lōgitudine 7 latitudine di- etas plures cōtinet Ab Austro est desertus Ethio- pie p. 15. dietas 7 plus vsq; nubia ab oriēte est de- fertū Thebaydos vsq; ad mare rubrū p tres di- etas vsq; ad locū Bethonice dictū: 7 est Egypti portus in littore maris rubri pro nauigantibus versus Indiā Cōtra Vulturū septētrionem est desertum magnum vsq; ad Terram Sanctam in quo filij Israel post egressum ex Egypto. 40. an- nis commorati sunt Et dixerunt mihi Sarraceni 7 Christiani existentes in Egypto: q; amplas q; .ccc. millia Christianorū sunt in Egypto: 7 eccle- sie 7 claustra multa In Babilōia 7 Kayro sunt ecclesie. 40. 7 plures quas etiam orationis cau- sa ingressus sum: Est Egyptus populosa valde: Sarraceni tamē dominij obtinent: sed plurimum timent Biduinos de qbus actum est supra: Tur- ci vero siue Turchomani: superiores sunt: eo q; Soldani diebus multis fuerūt ex gente illa Egi- ptus fere est triangula: duobus lateribus equali- bus: 7 vno breuiori In tribus angulis huius triā- guli situantur vrbes infrascripte: Zaris Babilo- nia Alexandria: Voluit autē Egyptus in Syro: ex Zaris per Babiloniam vsq; in Alexā driā. 950. miliaria

Capitulum Quartum

miliaria. Ex Babilonia vero vsq; Syenē z inde vsq; meroē z si longitudo sit magna latitudo tamen fere nihil est. Est enim ascensus per mltā habens hinc inde altissimos montes. Regio illa est penitus derelicta preterq; sup fluminis ripas. Egyptus optime est habitationis: aer salubris: ci bi conuenientes z temperatior est Syria ac Palestina: z tamen ex locorum situ deberet oppositum indicari.

De horto balsami in Egypto. Cap. 4.

Inter Heliopolim z Babiloniā medio fere loco ē Balsami hortus de quo actū ē supra lō gitudinis iactu duorū arcuū: Latitudinis autem iactu lapidis habēs terram fere albam: In feno sancti Michaelis cū illuc peruenissem balsami lignum: satis humile exisibat. s. palme z dimidie in altitudine: habens folia paruula ut rhuta: sed parū albiora: z de ligno mecū detuli: Modū colligendi Balsamū cultores sic mihi ostenderunt: Discerpebant folium vnum ex stipite Adherente .n. stipite habet Discerpentes aut foliū ex stipite contra solē: statim gutta lucidissima z odorifera ex ruptura egredit: Et hic est Balsami liquor qui in vitreis phialis cōgregat Quod si foliū discerperet alibi q; contra Solē: liquor nō suerit. Rigat hortus ille ex paruulo fonte sed vbere i quo fama est: Beatā Virginē Iesum paruulū pluries lauissē: pāniculosq; eiusdē mūdasse cū esset i Egypto pp metū Herodis Et z ibidē lapis: sup quē dicitur eosdē expicasse: z hec oīa venerant a Xpiānis z Sarracenis Vex ga fons Iesu paruulus est: nō sufficiens irrigationi totius horti Sarraceni alium profundum foderunt iuxta illuz: ex quo

A
Lignū
balsami
folia
Modus
colligendi

B
Fons
Iesu
rigat
ortus
Balsami

Secunde partis

C
Mira-
culum

Sarra-
cenib
aptizan
te z fi-
lios

Sarra-
cenib
nozant
diuum
Bapti-
stam

quatuor boues per rotam aquam extrahunt: spe-
rantes ex vicinitate fontis Jesu aquam alterius
fontis fore virtuosam. At se deceptos aduertentes
construxerunt canale: per quod transmittunt
aquam illam in fontem Jesu vt sic ex eis mixtis
fecundaretur hortus: Nec eos fecellit opinio. Nunc
enim sufficienter z virtuose fecundatur ex aquis
sic mixtis. Est preterea aliud mirabile illic: z atte-
stans Christiane fidei: A meridie sabbati vsq; ad
ortum Solis diei lune: boues cessant aquam ex-
trahere: z si verberentur acriter: etiam si in fru-
stra insciderentur: non laborarent: Id oculis
meis vidi. cum tamen non deficeret sufficiens te-
stimonium Christianorum. In hoc fonte Jesu be-
nedicti Pauli corpus meum Sarraceni pariter se-
lanat z Christiani: Sarraceni quenda teterrimis
fetoze habent a quo non possunt mundari nisi ba-
ptizentur z pcipue in fonte illo. Unde pueros suos
ac seipsos baptizant non vt sacramenti virtutes
consequantur: sed vt fetorem abolere valeant.

C **Mira culum** omnino stupendum de reli-
quos diui Baptiste. **Cap. 5.**

In Babilonia est monasterium sub titulo vi-
ui Baptiste in quo seruantur: reliquie que-
da eiusde Baptiste in capsula honorifice cosue-
tudo est in eiusde festo no modo Christianis sed
z Sarracenis qui diuisi Joannem plurimum ve-
nerantur monasterium frequentare: Assumunt
igitur cum Christianis capsulam illam: ac de-
ponunt in navi: transportantes per Nilum ad
monasterium aliud: sub titulo eiusdem sancti co-
structum. Descendit aut p Nilum quinq; leucis:
Postq; vero missa decantata fuerit, ponunt cap-
sulam

Capitulum Secundum

fulam in flumine probare volentes : an beatus
Ioannes velit : reliquias suas illic permanere :
vel ad locum priorē reuertere : Sed mox in ocu-
lis omnium capsula contra impetum : Nili : qui
vtiq; satis impetuofus est : adeo velociter currit :
r ad locū suū reuertit : q; nec qui in equis cur-
runt : valeant puenire : Id retulerit mihi Chri-
stiani z Sarraceni bona fide. C Peractis per
decennium : hys longis z certe laboriofis pere-
grinationibus : Nam non nisi naui vel pedibus
tot regiones peragraui : querens z sepe mendi-
cans : extrema victui necessaria : incepti corpore
grauescere tum propinquante senectute : tum ar-
duis laboribus perpeffis : Quas ob causas fla-
tui gradū sistere : nec vltra proficisci : Erat enim
mens etiam vltimos adire indos : Reuertendū
igitur mihi persuasi in propriam patriam : vbi in
residuo vite mee : ac senectute quiescēs : que ocu-
lis vidi fidelibus enunciarē . ac posteris descri-
bēs : eternam rei memoriam relinquere possem.
Quod conceperam : Deo clementissimo fauen-
te : affecutus sum . Tibi honor : tibi gratia z actio
beatissima trinitas Amen.

C Liber descriptionis Terre Sancte : eidemq;
adiacentium regionum editus ab eruditissimo
z deuotissimo patre ordinis Predicatorum pro-
fessore Borbardo Alimano explicat.

C Impressum Venetijs in Edibus Ioannis
Tacuini de Tridino Anno . M . D . XIX . die . iij .
mensis Aprilis . Regnante inclito Leonar-
do Lauretano Principe .

...
ette
p̄ e
e. dar

miller. r c
ouilas
m vdiq
la hca

ALVENSLEBEN

Me

107

ALVENSLEBEN

Me

107

(Borchardus)

VERIDICA TER
re Sancte: Regionūq̃
finitimarum: ac in eis
mirabilium De-
scriptio. Nusq̃
ante hac im-
pressa. *Mc 107*

Ioan: R . K . Lectori.S.P.D.

Accipe Borchardi patris: studiose libellum
Lector: quem sacre Palladis ardor habet. *ms!*

